Bir Kez Daha: Kadınlar Sussun ve Boyun Eğsin

Beni 1 Korintliler 14:34-35'teki kısa metni bir kez daha ele almaya iten nedir? (Pek çokları gibi) bu iki ayeti ciddiye almam. Ne var ki ortada pek çok soru duruyor; metin eleştirisiyle ilgili sorular da, teolojik sorular da. Buna bir de bu iki ayetin muazzam etki tarihi ekleniyor. Konuyu kendim için bir kez daha ele alıyorum; herhangi bir yanılgının peşine düşmemek için düşünceleri bir araya getiriyor ve onları bir kez daha baştan düşünüyorum.

Bu metin baskıya hazır bir makale değil, bir çalışma ya da tartışma zeminidir. Bu ayetlerle ilgili malzemeyi bir araya getiriyor ve çoğu İngilizceden aktarılmış pek çok alıntıdan oluşuyor. Logos programı, internetteki çeşitli sayfalar ve mükemmel çeviri programı www.deepl.com, bu çalışmanın zahmetini makul ölçüde tuttu. Ekim 2026'da metin gözden geçirildi ve düzeltildi.

Kısa Bir Giriş ve Metin

Pavlus'un kadınların susmasıyla ilgili sözünü mutlak kabul eden vaizler, öğretmenler ve önderler hâlâ var: ibadet toplantısında müjdenin duyurulmasına/vaaza, öğretişe, duaya hiçbir katılım yok. İnsan isterse bunu böyle de anlayabilir. Özellikle Kardeşler hareketi çevrelerinde, en tutucu kanattan en açık kanada kadar pek çok kız kardeş buna razı oluyor. Bazen, belki de sanıldığından da sık, içlerindeki sorulara ve kuşkulara rağmen.

Böylece bu, geniş kapsamlı, kesin ve hayatı derinden biçimlendiren ilahi bir buyruk olurdu. İnsan onu böyle okur ya da anlar ve uygularsa, bu, Kutsal Kitap'ı nasıl okuduğu hakkında bir şey gösterir. Bu incelemede Kutsal Kitap'ı Tanrı'nın yetkili Sözü olarak kabul ediyorum. Ama o zaman da onu – özellikle zor metinleri – nasıl yorumlamamız gerektiği, nasıl yorumlayabileceğimiz ya da nasıl yorumlamamamız gerektiği sorusu yine de ortada duruyor.

Bu yazıda bu sorunun peşine düşüyorum. Bazı tefsircileri, dil uzmanlarını ve teologları ya da Kutsal Kitap öğretmenlerini ve onların açıklamalarını bir araya getirip onlardan alıntı yapıyorum. Bu yorumlar hakkında görüş bildirmeyi de kendime hak görüyorum. Bütün yorumcular için de, kendim için de Tanrı önünde geçerli olan şudur: Yanılabiliriz, üstelik bilgimiz de eksiktir. İstenen bütün alçakgönüllülüğe ve nesnelliğe rağmen bu soru yine de nettir ve yanıtı belirsiz bırakılamaz. Yalnızca bir evet ya da hayır vardır. Mutlak susma, evet mi hayır mı? Konuşmak, evet mi hayır mı? Bu soru hâlâ, bir kez daha üzerinde düşünülmeden bırakılamayacak kadar önemlidir. Pek çok kız kardeş susan rolden memnun olsa ve erkek kardeşler gibi bu şekilde Kutsal Kitap'a sadık olduklarını düşünse bile. Böyle kiliselerin ibadetleri işliyor da. Kız kardeşler konuşmadan da oluyor ve uzun zamandır böyle gidiyor. Ama bu, bu uygulamanın doğru olup olmadığı sorusu açısından önemli değildir. Söz konusu olan, pratik sonuçlar ve etkiler de olmayacak, gerçi bu son derece ilginç bir konu olurdu.

Aşağıda, söz konusu metin bağlamı nedeniyle 31. ayetten itibaren veriliyor:

1 Korintliler 14:31-40, Elberfelder çevirisine göre (Almanca Kutsal Kitap çevirisi), CSV sürümü; burada Almancadan çevrilmiştir

31 Çünkü hepiniz birbiri ardınca peygamberlik edebilirsiniz; öyle ki, herkes öğrensin ve herkes teselli bulsun. 32 Peygamberlerin ruhları da peygamberlere bağlıdır. 33 Çünkü Tanrı düzensizlik Tanrısı değil, esenlik Tanrısı'dır; kutsalların bütün toplantılarında olduğu gibi.

34 Kadınlar toplantılarda sussun, çünkü konuşmalarına izin verilmemiştir,

tersine, Yasa'nın da söylediği gibi boyun eğsinler.

35 Ama bir şey öğrenmek isterlerse, evde kendi kocalarına sorsunlar;

çünkü bir kadının toplantıda konuşması ayıptır.

36 Yoksa Tanrı'nın sözü sizden mi çıktı? Ya da yalnız size mi ulaştı? 37 Biri kendini peygamber ya da ruhsal biri sayıyorsa, size yazdıklarımın Rab'bin buyruğu olduğunu kabul etsin. 38 Ama biri bilgisizse, bilgisiz kalsın. 39 Bu nedenle kardeşlerim, peygamberlik etmeye gayret edin ve dillerle konuşmayı engellemeyin. 40 Ama her şey uygun bir biçimde ve düzen içinde yapılsın.

Kural: Kadınlar ibadet toplantılarında susmalıdır.

Gerekçeler: (1) Konuşmalarına izin verilmemiştir;

(2) tersine, Yasa'nın söylediği gibi boyun eğmelidirler.

Düzenleme: Öğrenmek isterlerse, evde kendi kocalarına sormalıdırlar.

Gerekçe: Bir kadının toplantıda konuşması ayıptır.

Aklı Kapıda Bırakmamak

Mutlak susma buyruğunu savunan pek çok erkek kardeş, Hristiyan inancını akıl dışı olmayan, bilime düşman olmayan bir şey olarak savunur. Başka bir deyişle, insan aklını devre dışı bırakmadan bir Yaratıcı'ya ve yaratılışa ya da diriliş ve mucizelere inanabilir. Bu görüşe tümüyle katılıyorum.

Ama bu tutum Kutsal Kitap okuma ve Kutsal Kitap'ı anlama için de aynen geçerlidir. O zaman Kutsal Kitap metinlerini de bu kadar titizlikle ve aynı zamanda sonuca açık olarak incelemem gerekir. Özellikle de pratik kilise yaşamı için geniş kapsamlı sonuçlar söz konusu olduğunda. Bu arada şunu baştan belirteyim: Bu söze içerik açısından eleştiri yöneltmek kabul edilemez, çünkü Yeni Antlaşma'yı da Eski Antlaşma gibi esinlenmiş, Tanrı esinli Tanrı sözü olarak görüyorum.

Bu nedenle bu son derece tartışmalı ve onlarca yıldır hararetle tartışılan metne bir kez daha yaklaşıyorum. Önceden verilmiş pek çok kararı, bilgiyi ve bilgisizliği, aynı zamanda beni biçimlendiren etkileri de beraberimde getirdiğimi değiştiremem. Yine de elimden geldiğince, vicdanımla, Kutsal Ruh'un yardımıyla ve (aydınlanmış) aklımla bu iki ayeti anlamaya çalışıyorum.

Feminizmden etkilendiğim ya da yönlendirildiğim yönündeki her türlü imayı reddediyorum. Ne yazık ki bu, insan farklı, hatta tam tersi bir kanaate vardığında, susma buyruğunda ısrarla direnen bütün o erkek ve kız kardeşlerin bir mantra gibi tekrarlanan, basmakalıp suçlamasıdır. Onların yaklaşımı ve önerisi şöyledir: Metin basit, açık ve nettir, yanlış anlaşılamaz. Yalnızca ona uymak gerekir.

O hâlde bir deneyelim. Yani 1. Korintliler mektubunu okuduğumda, bilindiği gibi 11. bölümün 5. ayetinde bir kadının dua ettiği ve peygamberlik ettiği ifadesi geçer. Burada bana yalnızca varsayım olarak şu anlayışı tanıyın – sonuçta 14. bölümü henüz okumadım –: Kadın bunu her yerde yapar; kilisede, arkadaş çevresinde ya da ailede. Sonra 14. bölümü okuyorum; burada Pavlus birkaç kez vurguluyor: Herkes, yani erkekler de kadınlar da katılabilir ve katılmalıdır. Gerçi "kardeşler" kavramını ve eril zamirleri kullanıyor, ama çoğunlukla her iki cinsiyetin kastedildiği konusunda genel bir uzlaşma vardır. Buna benzer biçimde ya da tamamen genel eril kullanım anlamında. Bu her zaman değil, ama sık

sık böyledir. Yani ibadet toplantısı 33. ayete kadar cinsiyet açısından hiçbir kısıtlama getirmez. Sonra – en azından ilk bakışta – kız kardeşlerin katılımını kesin bir dille dışlayan 34. ve 35. ayetler gelir.

Konuşmalarına izin verilmemiştir! Var olan bir buyruğa ya da bir geleneğe dayanıyor gibi görünen bir ifade. Böyle bir şeyi ilk kez dile getiren ya da talep eden kişi Pavlus olamaz. Ondan çok önce elçiler vardı, İsa Mesih de vardı. Ama Yeni Antlaşma'nın hiçbir yerinde, ama hiçbir yerinde böyle bir buyruk en ufak bir biçimde bile bulunmaz. Ne açık bir buyruk ne de bundan böyle bir sonuç çıkarılabilecek bir durum. Burada ilk soru işaretini koymak yerinde olur.

Bütün kadınların susması gerektiğinde bir istisnadan söz etmek tam olarak isabetli değildir: Bir şey söylememesi gereken kişiler, orada bulunanların yarısıdır. Buna istisna demek, daha çok yatıştırıcı bir dolaylı anlatımdır ve hiç uygun ya da yerinde değildir. İstisnalar orada bulunanların yüzde 50'sini değil, belki yüzde 10'unu ilgilendirir.

Şimdi gerekçe başlıyor: Kadınlar, Yasa'nın da söylediği gibi boyun eğsinler. Yani boyun eğme, sessiz durmakla bir tutuluyor. Boyun eğme, bilindiği gibi bir Hristiyan erdemidir. Mantık kurallarına göre bu, ibadette bir şey söyleyen erkeklerin boyun eğmediği, hatta tam tersine kendilerini büyük gördükleri anlamına mı gelir? Ya da başka türlü soralım: Bir kız kardeş – fark edilir de olan – alçakgönüllü bir boyun eğme tutumu içinde, belki de bir erkek kardeşin daveti üzerine bir şey söylerse (dua, Kutsal Yazı okuma, peygamberlik sözü), bu nasıl boyun eğme ruhuyla olmayabilir? Basit, sakin bir katılım, belki yalnızca bir soruya verilen yanıt, boyun eğmenin karşıtı değildir. Bu yüzden susmayı boyun eğmeyle bir tutmak akla yatkın değildir. En geç şimdi insan ikinci kez duraksar ve burada özel bir sorunun bulunduğunu tahmin edebilir. Kadınlar bir şekilde boyun eğme tutumu içinde davranmıyorlar.

Bu boyun eğme Yasa tarafından talep ediliyor. Aşağıda, en iyi tefsircilerin bile hangi yasanın kastedilmiş olabileceğini bilmediğini gösteren pek çok yorum gelecek. Eski Antlaşma bütün olarak böyle bir boyun eğme yasası tanımaz. Ne somut bir yasa ne de Eski Antlaşma'nın genel eğilimini yansıtan bir yasa.

Bu metin basit değildir. Ayrıca bir bağlam, bu ayetlerin içine seslendiği tarihsel, somut ve aynı zamanda özel bir durum vardır. Buna bir de şu eklenir: Alıcılar neyin kastedildiğini çok iyi biliyorlardı. Bu durumda biz bugün bunu bilmiyoruz! Onu yeniden kurmamız, somut metnin ötesinde mutlaka Yeni Antlaşma öğretisinin bütününün çerçevesine de uyan olası açıklamalar geliştirmeye çalışmamız gerekir.

Şimdi kadınların susmasının gerekçesi devam ediyor: Ama bir şey öğrenmek isterlerse, evde kendi kocalarına sorsunlar. Yani söz konusu olan kadınlara yönelik katı bir susma buyruğu değil mi? Bir öğrenme sorunu ya da bilgisizlik mi söz konusu? Evde sormaları gerekiyorsa, demek ki bunu toplantıda mı yapıyorlardı? Metnin mantığını izleyen kişi artık mutlak bir susma buyruğundan söz edemez. Kadınlar – muhtemelen bütün kadınlar değil, yalnızca bazıları, çünkü hepsinin kendi kocası yoktu ya da hepsi evli değildi – toplantıda söz alan her erkeğe mi soru sordular? Ve böylece belli bir kargaşaya mı yol açtılar? Ya da yalnızca huzursuzluk ve rahatsızlığa mı? Kışkırtıcı biçimde, fazla ısrarla ve üsteleyerek mi, yoksa eleştirerek mi sordular?

Toplantı, bugüne kadar kadınlar gibi erkeklerin de öğrenebildiği ve öğrenmesi gereken yer değil midir? Ve eğer sorular ilerlemeye yardım ediyorsa – ki çoğunlukla ediyor –, o zaman ibadetin bir parçası olabilirler ve olmalıdırlar. Bir vaiz cemaati soru sormaya davet edebilir; mesele güzel bir vaaz değil, insanlara neyin ulaştığı ve neyin anlaşıldığıdır. 31. ayette Pavlus'un derdinin herkesin öğrenmesi olması mümkün mü? Birinci yüzyılda kilise ya da ibadet toplantısı öğrenilen yerdi – bugün bizim her şeyi baştan sona örgütlenmiş kilise yaşamımızdan farklı olarak. Başka nerede olacaktı? Öğrenmeye soru sormak da dahildir, elbette uygun bir biçimde. Ve şimdi Pavlus hemen ardından yine kadınlara soru

sormayı yasaklasın ve bunu yalnızca evde, kocalarının yanında yapmalarını mı buyursun? Kilisede değil de evde mi öğrenmek? Burada bir şey birbirini tutmuyor. Peki Marta ile Meryem'in durumu neydi? İsa'nın ayaklarının dibinde, O'nun huzurunda öğrenmek o kadar sık neredeyse romantikleştirilerek ideal olarak gösterilir ki – o zaman lütfen bunu kilise için de geçerli sayın. Öğrenmek, ölçülü ve öğrenmeye istekli biçimde sessizce bir soru sormak – İsa buna ne derdi? Sus!?

Şimdi bu konuyu kapatmak için şu söyleniyor: çünkü bir kadının toplantıda konuşması ayıptır. Düşünce akışına, konuşmayı bazı kadınların yakışıksız soru sorma alışkanlığı olarak yorumlamak uyardı. Böyle bir davranış ayıp ya da onursuzluktur. Ama kimin için? Eski Antlaşma'daki iğrençliklere benzer bir anlamı mı var? Tanrı için/Tanrı önünde bir utanç mı, yoksa Antik Çağ Akdeniz dünyasından bildiğimiz ve bugün hâlâ dünyanın bazı ülkelerinde ya da ülkeler ötesi kültürlerde var olan bir utanç ve onur kültüründe edepli sayılmayan bir şey mi? Yani ayıp kültürel olarak mı anlaşılmalı? Kadınlar kocalarının onurunu gözetmedikleri için mi – üstelik orada bulundukları açıkça anlaşılan ve bunu ayıp sayacak olan dışarıdan kişilerin önünde de?

Bu metni basitleştiren, ondan mutlak bir susma buyruğu/konuşma yasağı çıkaran ve böylece kanımca aklını kapıda bırakan görüşlere itiraz olarak buraya kadar bu kadar. Bu ayetlerin anlamını akla yatkın biçimde bulmaya çalışırken en azından şunlar açıktadır:

- Susma mutlak olarak mı anlaşılmalı?
- Bunun böyle uygulandığı toplantılar Korint'teki toplantılar, yani oradaki ev toplantıları mı, yoksa dünyanın her yerindeki bütün toplantılar mı?
- Bu, Pavlus'tan önce de olağan bir gelenek miydi – ya da o neye dayanıyor?
- Basit bir susma, boyun eğmeyle aynı şey midir?
- Pavlus'un dayandığı yetkili yasa hangisidir?
- Bir kız kardeş katıldığında ortaya çıkan ayıp ile ne kastediliyor?
- Ek olarak: Bu iki ayet belki de Pavlus'un tam da kadınların susması gerektiği talebini çürütmek için aktardığı bir alıntı mıdır?
- Ek olarak: Bu ayetlerin sonradan eklendiği kuşkusu gerçekten de ortada duruyor.

Bu ayetleri nasıl anlayacağım ya da hangi yorumcuya katılabileceğim konusunda daha fazlası bu makalenin tamamının sonunda. Çünkü şimdi önce teologların, Kutsal Kitap'a sadık yorumcuların kadınların susmasıyla ilgili bu metne dair tefsirleri arasında bir yolculuk başlıyor.

Kardeşler Hareketinden Yorumlar

Aşağıda ulaşabildiğim bazı metinler yer alıyor. Yazarların bu konuda daha başka metinleri de olacaktır, ama alıntılanan metinler iyi bir genel bakış sağlıyor.

J. N. Darby

Notes of Readings on the Epistles to the Corinthians

34. ayet, özel bir yasa olmasa bile, Yasa'nın genel eğilimidir. Elçi bu konuda Timoteos'a yazdığı mektupta açık ve nettir. "Kadının öğretmesine izin vermiyorum" diyor. Bence bir kadının bir ilahiyi başlatması bile biraz yersizdir; ama bunu alçakgönüllülükle yaparsa buna bir itirazım yok. Üç kadın ıssız bir adada olsaydı, bunu kendi aralarında yaptıkları sürece neden birlikte ekmek bölmesinler,

bilmiyorum. Bir adam ile karısı yalnızsa, kendilerini özgür hissediyor ve buna hazırsalar ekmek bölmelerine bir itirazım görmüyorum. (J. N. Darby, Collected Writings, Expository)

HJR'nin yorumu: Bunun hangi yasa olduğu belirsiz kalıyor. Kutsal Kitap'ı çok iyi bilen biri olarak herhalde en azından bir öneride bulunurdu. Görünüşe göre o da bilmiyor.

Bir kadının müjdeyi yaymak için dışarı çıkmasını kabul etmiyorum. Öğretiye ve kilise işlerine karışıp da hem kendine hem de herkese felaket getirmeyen bir kadın hiç görmedim. Bir topluluğun önüne oturup ona öğretirse, yerini tamamen terk etmiş olur. Rab'de emek veren Trifena ile Trifosa'yı ve sevgili Persis'i okuyoruz – her biri hizmette kendi yerinde. Müjdelerde kadınlara her türlü onur verilir; ama Rab hiçbir zaman bir kadını vaaz etmeye göndermedi; hiçbir erkek de Mesih'i gömülmesi için meshetmeye gitmedi. Kadınların peygamberlik etmesi vaaz değildi. Esinlenmiş bir öğreti vardı ve onlar bu konuda konuşuyorlardı. Bence bunu, Filipus'un kızları gibi olağanüstü bir biçimde yaptılar. Kadınlar, Mecdelli Meryem'in Mesih tarafından öğrencilerine gönderilmesi gibi kullanılabilirler. Mesih bir kadını bir haber iletmeye gönderdiyse, onun yapabileceği en iyi şey gidip haberi iletmek olurdu. Bu yalnızca bir haberdi; bir öğretme yeri değildir; haber ne olursa olsun, yalnızca bir haberdir. Diyelim ki yazıya geçirilmiş olsaydı ve özel bir öğretim olsaydı, o zaman öğreti Mecdelli Meryem'in konumunda değil, haberin kendisinde olurdu. Kutsal Yazı şöyle der: "Kadının öğretmesine izin vermiyorum." Kadın hiç öğretmemelidir. İman edenlere, kendini öğretmen yerine koymadan yol gösterebilir. Öğretmek, kişinin kendisine bağlı olan insanlara belirli öğretiler aktarması demektir.

HJR'nin yorumu: Darby, İsa'nın kadınlara nasıl davrandığını ve Pavlus'un onları Tanrı'nın Egemenliği'nin hizmetinde kendisiyle eşit değerde çalışma arkadaşları olarak gördüğünü (Romalılar 16:12) gayet iyi fark ediyor. "Rab'de emek vermek" ifadesinin müjdenin duyurulması anlamına da gelebileceği, hatta bazı durumlarda gelmek zorunda olduğu burada belirtilmeliydi. Ama Darby her şeyin üzerine, öğretmeyi yasaklayan ve genel olarak bağlayıcı diye yorumladığı 1 Timoteos 2:12'deki bu tek ayeti koyuyor. Bu düzenlemeyi içeren yalnızca bu tek ayetin bulunduğu ve onun hiç de genel olarak geçerli olmadığı, tersine Efes'te yanlış öğreten, üstelik bunu uygunsuz, otoriter bir biçimde yapan belirli bir kadına yönelik olduğu konu edilmiyor; bildiğim kadarıyla bu düşünce onun yazılarında da geçmiyor. Bu ayetin gerçekten bu kadar genel bir anlamı olup olamayacağı düpedüz sorgulanmadı.

Darby ve çağdaşları, tıpkı bizim gibi, kendi zamanlarının çocuklarıydı. Onların zamanı daha mı iyiydi? Onların zamanı da kadınlara toplumda ve zaten kilisede ikincil bir rol biçen zamanın ruhuyla biçimlenmişti – seçme hakkı yok, kamuya açık konuşmalar yok vb. Bugün durum farklı ve bu, düşüncemizi aynı ölçüde etkiliyor. Burada şuna dikkat etmek gerekir: Her zamanın ruhu, ister 200 yıl önceki ister bugünkü olsun, Kutsal Kitap açısından kısmen yanlış, ayartıcı ve tehlikeli olabilir.

İsa kadınları vaaz etmeye göndermedi – her Hristiyan'a yönelik olan büyük görev dışında mı? Onun dışında, bence İsa'nın vaaz etmeye yönelik bir görevlendirmesi – Onikiler'in ve Yetmişler'in gönderilmesi dışında (Luka 9:2; 10:1-9) – ya hiç yoktur ya da neredeyse hiç yoktur; bu yüzden kadınların vaaz etmesine karşı bu gerekçe biraz havadan uydurulmuştur.

William Kelly

1 Korintliler Yorumu

Bu kural büyük önem taşır. Kadınların toplantılarda konuşması yasaktır. Tartışmayı sevenler, bir yerde izin verilecekse bunun orada olabileceğini sanabilirdi. İnsanın bir hiç gibi olduğu, Tanrı'nın varlığını ve gücünü ruhsal olarak bildirdiği kutsal ortam, kuşkusuz armağanları olan, hatta müjdeci Filipus'un dört

kızı gibi peygamberlik armağanı olan kutsal kadınlar için uygun bir yer olabilirdi. (Elçilerin İşleri 21:9.) Ama hayır; elçi, toplantılarda bunu yasaklamak üzere esinlendi; elbette mutlak olarak değil, çünkü her armağan kullanılmalıdır, ama bunun biçimi Rab'bin yönergesine bağlı olmalıdır. Eski Antlaşma'daki ilahi vahiy, kadının genel olarak boyun eğmesine açık bir işaret veriyordu; Yeni Antlaşma da toplantılar söz konusu olduğunda bundan daha az açık değildir. Kadınların müjdenin duyurulmasında öne çıkabileceği düşüncesi o zaman kimsenin aklına gelmezdi. Bu, putperestleri bile şaşkına çevirecek bir kadınsı edep ihlali olurdu. Bu, en iyinin bozulmasına, yenilikçi ruha ve modern Hristiyan dünyasının yollarına saklanmıştı. Elçi onlara bu kamusal durumlarda tek bir soru sormayı bile yasakladı. Bir şey öğrenmek isterlerse, evde kendi kocalarına sormalıydılar, çünkü bir kadının toplantıda konuşması ayıptır. …

Bütün konu, Tanrı'nın sözünün onlardan mı çıktığı, yoksa yalnızca onlara mı ulaştığı sorusuyla kapanıyor. Korintliler, her yerde geçerli olan elçisel düzenden ilk sapanlardı. Bu, kilise içindeki başkaldırının başlangıcıydı. Kilise boyun eğmelidir. Tanrı'nın sözü buyurur ve bütün toplantılara aynı biçimde buyurur.

1 Timoteos 2 hakkında: Ama Pavlus konusunu biraz daha ileri götürüyor. Şöyle yazıyor: *Kadın sessizlik içinde, tam bir boyun eğişle öğrensin. Kadının öğretmesine de, erkeğe hükmetmesine de izin vermiyorum* (11-12. ayetler). Hatta bunun da biraz ötesine geçiyor. Bir kadın şöyle diyebilir: Ben yetkimi kötüye kullanmıyorum ki; yalnızca kullanıyorum. Ama tam da yanlış olan budur. Böyle bir yetkiyi kullanması ona yasaklanmıştır. Bu nedenle bu, her şeyi kapsar. Kadının güçlü, erkeğin zayıf olması hiçbir şeyi değiştirmez. Karı koca olmadan önce bunu düşünselerdi daha iyi olurdu. Ama bu durumda bile hiçbir mazeret yoktur. Kadın kocası üzerinde yetki kullanmamalıdır. Bu elbette (bunu ayrıca eklemem gerekir mi?) bütün diğer ilişkiler için de geçerlidir.[1]

HJR'nin yorumu: 15 yaşımdan beri Kelly'nin yazılarını sevdim. Çok şey öğrendim. Ancak farklı görüşlere ve kanaatlere sahip insanlara karşı acımasız olduğu kadar temelsiz sertliği ve kibri gözüme giderek daha çok çarpıp beni rahatsız ettikten sonra, onun yorumlarına olan güvenimi ya da ilgimi büyük ölçüde yitirdim. Başka görüşler her zaman eleştirilebilir, ama insanın kendi görüşünü ve Kardeşler hareketinin/dispensasyonalizmin/kesinticiliğin (sessasyonizm) görüşünü diğer bütün görüşlerin üstüne koyması acınacak bir şeydir – bilgisi William Kelly'de olduğu gibi ne kadar olağanüstü olursa olsun.

Kelly'nin bu iki ayetle ilgili daha başka metinleri de olacaktır, ama o da ilk dönemlerindeki Kardeşler hareketinin ana akımı içinde hareket ediyor.

Burada alıntılanan metinler hakkında şunu söylemek gerekir: Onlar da burada sözü edilen sertliği dolaylı olarak taşıyorlar. Çünkü o zamanlar kadınların herkesin önünde müjdeyi yayması putperestlere bile yakışıksız gelmiş olsaydı, bu durum 1800 yıl sonra pekâlâ değişmiş olabilir. Onun zamanında gerçekten henüz değişmemişti, ama 20. yüzyılda kesinlikle değişti. Peki zamanın ruhu nasıl ölçüt düzeyine yükseltilebilir?

Eski Antlaşma'da genel bir boyun eğme bulunduğu varsayımı temelsiz bir klişedir. Bunu gerekçelendirmiyor da; belki başka bir yerde gerekçelendiriyordur. Eski Antlaşma döneminde kadınların geri plana itilmesi Tanrı'nın isteğinin değil, düşüşün sonucudur. Bu kardeşlerden hiçbiri bu gerçeği fark etmedi; bunu suçlamıyorum, olsa olsa yakınıyorum: Darby'de olduğu gibi kendimi tekrarlıyorum, onlar kendi zamanlarının çocuklarıydı. Toplum bu "kadın sorusunda" nasıl biçimlenmişse, onların tefsiri de öyle biçimlenmişti. Bunu Tanrı'ya yakınmak gerekir. Hem de bu Kardeşler hareketinde bu kadar çok bereket varken ve ondan bu kadar çok bereket çıkmışken. Ben de bundan çok yararlandım.

F. W. Grant

The Numerical Bible – 4 (34-40. ayetler): (Düşmüş) bir yaratılışta kural.

4 Bu genel özgürlüğün bir istisnası olacaktı. Toplantılarda, kutsallar gerçekten hep birlikte toplandıklarında, kadınlar susmalıydı. Burada söz konusu olan, kadının başkalarını uyarma ya da bina etme yeteneği değil, elçinin başladığı ve yaratılışın belirlediği düzen sorusudur. Kadının özgürlük ve denebilir ki egemenlik alanı evdir; yani özeldir, kamusal değildir. Bunun her türlü armağanın kullanılması için geniş bir alan sunmadığı düşünülmemelidir. Kadın gerçekten kendi alanına ait olanı daha çok geliştirseydi, Tanrı'nın ona verdiği armağanların kullanılması ne kadar verimli olurdu ve erkeğin, erkek olduğu için aynı biçimde dolduramayacağı ne kadar çok yer ona açık olurdu! Çocuklar açısından bu hemen açıktır: Küçük çocuklar söz konusu olduğunda kadın hâlâ en iyi ve doğanın öngördüğü eğitmendir. Tanrı çocuğu babasının değil, annesinin kollarına koydu; bu da kadının alanının yalnızca kendi ailesi olduğu anlamına gelmez. Cinsiyeti sayesinde girebildiği, kendini tamamen evinde hissedebileceği ve emeği için bol kazanç ve ödül bulabileceği sayısız aile vardır. Kadınlar böylece eşler aracılığıyla çok yönlü bereket için sonsuz bir görev alanına erişirler. Eş, evin kalbidir ve kadına bu yoldan ulaşabilme yeteneği, diğer kadınların yapabileceğinin çok ötesine geçen, ona emanet edilmiş ölçülemez bir ayrıcalık ve büyük bir sorumluluktur. Keşke bu daha çok fark edilse! Elçinin apaçık olan bu kuralla kadını bir hiçe indirgemek ya da onu Tanrı'nın kendisine verdiği armağanları kullanmaktan yoksun bırakmak istediği düşünülmemelidir. Dediğim gibi, erkeklerin kendilerini ele alırsak, onlardan kaçının herhangi bir kamusal hizmette uygun bir alanı vardır? Kadınlar bu anlamda, erkeklerin büyük çoğunluğundan daha fazla yetkisiz değildir. Tanrı herkese yerini belirlemiştir ve Tanrı'nın, insanlar arasında O'na hizmet etmeye çalışanlara her zaman açacağı kapıları herkesin görebilmesini sağlayan bilgeliği bulmak için yalnızca sevgi ruhu gerekir.

Böylece elçinin sözleri bir açıdan yasaklayıcı olsa da, başka bir açıdan bize yalnızca kadının bereketlenebileceği ve her zaman bereketlendiği gerçek alanı açar. Ama bu konuda hiçbir tartışmaya izin vermez. "Tanrı'nın sözü sizden mi çıktı, yoksa yalnızca size mi ulaştı?" der. "Biri kendini peygamber ya da ruhsal biri sayıyorsa, size yazdıklarımın Rab'bin buyrukları olduğunu kabul etsin." Görüldüğü gibi insanların özellikle bugünkü zamanda bize burada verdiğini görmezden gelmeye ya da ona direnmeye eğilimli oldukları bu yerde bu ne kadar önemlidir! Gerçekten de, kolayca görebileceğimiz gibi, bütün bölüm büyük ölçüde bir kenara itiliyor; çünkü konu, sona ermiş olan olağanüstü armağanlardır ve onların yerini toplamda belki de tek bir vaiz alıyor; onun geri kalan her şeyi kendi kişiliğinde birleştirdiği varsayılıyor ve kilise büyük ölçüde onunla sınırlı kalıyor. Bu yolla gerçekten de, Elçilerin İşleri'ndeki olaylardan kolayca anlaşılacağı gibi, Yahudi sinagogunda hiç bulunmamış bir darlığa varılıyor. Hahamlığın katı kuralları ve katılığı ortasında bile çeşitli konuşmacıları davet etmeye ve onlara yer vermeye hazırdılar. Bugün işler kuşkusuz daha büyük bir özgürlüğe doğru gidiyor; ama ne yazık ki aynı zamanda aynı ölçüde gevşekliğe ve elçinin buradaki sözünü hiçe saymaya da eğilim gösteriyor. Elçinin sözü kısa ve kesindir. "Biri bilgisizse, bilgisiz kalsın" der. Daha önce söylediklerim onu aydınlatmaya yetmiyorsa, böyle bir aydınlanma olmadan yoluna gitsin. Öte yandan bugün kuşkusuz onun buradaki tarzında bir uyarıya ihtiyaç var: "Bu nedenle kardeşler, peygamberlik etmeye gayret edin." Ne yazık ki bu tür sözlerin ne anlama geldiği pek bilinmiyor; ama sorumluluk her zamanki kadar büyük kalıyor, hizmet etmek için hepimizin sorumlu olduğu iş de öyle. Elçi, çok basit ve çok pratik olan şu basit sözlerle bitiriyor: "Her şey uygun bir biçimde ve düzen içinde yapılsın."[2]

HJR'nin yorumu: Kelly ve Darby'den sonra F. W. Grant'i okudum. The Numerical Bible, Kutsal Kitap çalışmamın sürekli ve yararlı bir yol arkadaşıydı. Logos'ta bulunan bir başyapıt. Bu metin oradan

alıntılanıp çevrildi.

Grant bu eseri yazdığında muhtemelen şimdiki benden daha genç olduğuna göre, bu konuda görüş bildirebilirim. “Her şeyi sınayın” sözü, bana kendisinin de bu kadar çok şey vermiş olduğu sözde “iyi” Kardeşler literatürü için de geçerlidir. 34. ve 35. ayetleri yorumlarken, onun bu sözlerin katılığına, yani konuşmaktan, peygamberlik etmekten ve dua etmekten mutlak olarak dışlanmaya kendisinin de biraz şaşırmış gibi göründüğü gerçekten fark ediliyor. Buna bir “istisna” diyor. Hayır, bir istisna – yalnızca sözcüğü açıklamak için – diyelim ki dul kadınların ya da 20 yaşından küçük kadınların susması gerekseydi olurdu. Bu bir istisna olurdu. Ama bütün kadın cinsini dışlamak bir istisna değil, 1 Korintliler 14’ün bütün metin bağlamı içinde açıklanamaz ve anlaşılamaz bir buyruktur.

Bu yüzden kadınların başka neler yapabileceğine ve yapması gerektiğine bu kadar çok yer ayırıyor. Ama o da kendi zamanının ruhunun tuzağına düşüyor: Kadınlar, tıpkı onun zamanındaki New York’ta olduğu gibi, kamusal alanda etkinlik göstermez. Kadının alanının ev olması, hem Yeni Antlaşma yazılarının ortaya çıktığı birinci yüzyılın hem de 20. yüzyıla kadar süren zamanın ruhunun düşüncelerine uygundur. Ama bu bir yaratılış düzeni değil, bir toplum düzenidir. Bu düzen son 50 yılda çok değişti. Kadınlar artık yalnızca evde çalışmıyor. Evde çalışabilirler ve iyi anneler olarak çocuklarla çok zaman geçirmelidirler. Ama çocuklar büyüyor, evde daha az bulunuyor ve bir gün hiç bulunmuyor. Yani kadınların susmasını ev işiyle ilgili bu düşüncelere bağlamak, sanki susmayı bir şekilde akla yatkın kılmak için bir gerekçeymiş gibi, belki 10 yıl önce beni ikna ederdi, ama bugün artık etmiyor. Hiçbir yanı birbirini tutmuyor.

O da herkes gibi ya da çoğu kişi gibi bir yaratılış düzenine dayanıyor. Ama bu düzen nedir? Erkek ve kadının kendine özgü nitelikleri ve güçlü yanlarıyla, eşit düzeyde birbirini tamamlaması; Tanrı’nın hiçbir zaman istemediği, ancak düşüşle ortaya çıkan hiyerarşik, tek yönlü bir boyun eğme olmadan. Bu yüzden sorum şu: Erkeğin hayatı için kadının yardımına ihtiyacı var da, yalnızca ibadet toplantısında mı yok? Neden orada da dua eden ve peygamberlik eden kadınların tamamlamasına ihtiyacı yok? İsa’nın ortada olduğu yerde kadınların ağzını kapatan bir yaratılış düzeni anlayışı oldukça tek yanlı ve ataerkildir. Ve İsa kadınlara hiçbir zaman susmalarını buyurmadı – bu bağlamda bu da belirtilmelidir, O’nun hayattayken böyle bir toplantı biçiminde bir araya gelme henüz olmasa bile.

F. B. Hole

34. ve 35. ayetler kadınların toplantıda susmasıyla ilgilidir. Buyruk çok açıktır ve “konuşmak” için kullanılan sözcük olağan sözcüktür; bazılarının ileri sürdüğü gibi “gevezelik etmek” anlamına gelmez. Bu kural kuşkusuz zamanın ruhuna ters düşüyor. Ama bu, Kutsal Yazı’ya uymamak için bir nedense, Kutsal Yazı’da yakında uyulacak pek bir şey kalmayacaktır.

Tanrı’nın Ruhu bu yönergelerin nasıl hiçe sayılacağını ve nasıl saldırıya uğrayacağını önceden biliyordu. Bu eğilim Korint’te bazılarında zaten kendini gösteriyordu. 36. ve 37. ayetler bunu düşündürüyor. Tanrı’nın sözü Korintlilerden değil, Rab’bin kendisinden ve O’nun elçilerinden çıkmıştı. Onlara ulaştı. Kendilerini ruhsal insanlar sanıyor olabilirlerdi. Gerçekten ruhsal idiyseler, bunu Pavlus’un koyduğu düzen ilkelerinin onun kendi düşünceleri değil, onun aktardığı Rab’bin buyrukları olduğunu kabul ederek kanıtlarlardı. Bugün ruhsal anlayışın mihenk taşı da aynıdır.

İyi dikkat edelim: Tanrı’nın sözü kiliseden çıkmaz. Kiliseye gelir.[3]

HJR’nin yorumu: Pavlus buna Rab’bin buyruğu diyorsa, neden onu başka hiçbir yerde bulmuyoruz? Rab’bin kendisinde? Ya da elçilerde? Saf yürekli ruh şöyle der: Ona uymak için bize bir ayet yeter. Bu kulağa çok dindarca geliyor. Ben Kardeşler arasında Kutsal Yazı’yı Kutsal Yazı’yla karşılaştırmayı

öğrendim ve o zamandan bugüne bunu uyguladım. Ama bu susma örneğinde bu mümkün değil. Bu metni doğrulayan karşılaştırılabilir bir metin yok.

Kadınlara konuşma olanağı tanıyan kişinin bunun sonucunda yakında Tanrı'nın sözünden daha fazlasını göz ardı edeceğine ya da inkâr edeceğine inanmak klişeleşmiş bir karamsarlıktır. Bu düpedüz saçmalıktır.

W. W. Fereday

Bible Treasury'den (Kutsal Kitap Hazinesi), 20. cilt, s. 378, soru yanıtlama.

Kadınların toplantıda konuşmasına gelince, Kutsal Yazı açıktır – bu olmamalıdır. 1 Korintliler 14:34-35, yalnızca Rab'bin isteğini yerine getirmek isteyenler tarafından yanlış anlaşılamaz. Bütün bölüm, kutsallara toplandıklarında en büyük özgürlüğü tanır; tek kural, her şeyin bina etmek için yapılması gerektiğidir; bunun da, söylememe gerek yok, Kutsal Ruh'un yol gösteren elini gerektirdiği açıktır; O olmadan hiçbir şey Rab'bin yararına ya da yüceliğine olamaz. Sonra istisna geliyor: "Kadınlarınız toplantılarda sussun; çünkü konuşmalarına izin verilmemiştir" vb.

Esas olarak aynı şey 1 Timoteos 2'de de yazılıdır. 8. ayette "erkeklerin (çünkü orada belirli tanım edatı bulunmalıdır) öfkesiz ve kuşkusuz, kutsal ellerini kaldırarak her yerde dua etmeleri" gerektiği söylenir. Sonra kadınlara yönelik söz gelir: "Kadınlar da aynı biçimde kendilerini edepli giysilerle süslesinler" vb., ardından "Kadınlar tam bir sessizlik ve tam bir boyun eğiş içinde öğrensinler. Ama kadının öğretmesine ***ya da erkeğin yetkisini ele geçirmesine*** izin vermiyorum; tersine sessiz durmalıdır" sözü gelir. Bu sözlerin, 1 Korintliler 14 gibi, toplantıyla ilgili olduğundan kuşkum yok; çünkü Timoteos'a yazılan ilk mektubun büyük amacı, yaşayan Tanrı'nın kilisesi, gerçeğin direği ve temeli olan Tanrı'nın evinde insanın nasıl davranması gerektiğini göstermektir (çünkü ayet böyle olmalıdır; Authorized Version'ın (King James Bible) çıkarmamıza yol açacağı gibi yalnızca Timoteos'a yönelik kişisel bir yönerge değildir).

Kadınların neden önderlik etmemesi gerektiğine dair iki neden gösterilir:

(1) Tanrı'nın onu ilk yarattığında ona verdiği yer;

(2) düşüşteki rolü.

(1) Tanrı önce Âdem'i, sonra Havva'yı yarattı ve 1 Korintliler 11:3'te dendiği gibi "kadının başı erkektir", hiçbir zaman tersi değil. Tanrı ona ikinci yeri verdiğine göre, hiçbir zaman birinci yeri aramaması ona yakışır.

(2) "Aldatılan Âdem değildi; aldatılan kadın suça düştü." Şeytan günahı daha zayıf kap aracılığıyla soktu (Âdem'in düşüşü bu yüzden daha iyi ya da daha bağışlanabilir değildir, aksine daha kötüdür: Aldatılmadığı için gözü açık günah işledi): Bu nedenle Tanrı onu önderlikten dışlar.

Boyun eğmesinin ya da susmasının bir başka nedeni 1 Korintliler 14:36'da belirtiliyor gibi görünüyor. "Tanrı'nın sözü sizden mi çıktı, yoksa yalnız size mi ulaştı?" Şimdi bu sözü iyice tartın ve neyi içerdiğini görün. Tanrı'nın sözü, Roma Kilisesi'nin bize öğretmek istediği gibi kiliseden (kadından) çıkmaz, kiliseye gelir; Hristiyan kadın bu büyük ilkeyi öğrenmeli ve ona göre davranmalıdır; erkekten öğrenmeli ve erkeğin öğretmeni olmaya kalkışmamalıdır.

Kutsal Yazı'nın hiçbir yerde bir kadının vaaz etmesini yasaklamaması dikkat çekiyor; ama bunu açıklamak kolaydır. Doğulu bir kadının (ve Kutsal Kitap'ın önce Doğulu insanların ellerine verildiğini unutmamalıyız) yeri, böyle bir şeyi hayal bile edemeyeceği kadar dünyadan uzaktı. Ama orada bulunan

herkesin tek bedenin üyeleri ve Tanrı'nın kutsalları olduğu Tanrı'nın toplantısında belli ölçüde bir özgürlüğe kalkışabilirdi; burada ele aldığımız yönergeler bu yüzdendir.

Ama şu anda bazı insanları meşgul eden konu pek bu değil; şimdi ona geliyorum. Kız kardeşlerin bir dua toplantısına ya da bir Kutsal Kitap incelemesine katılmaları uygun mudur? Bu tür toplantıların, herhangi bir zamanda Rab'bin Sofrası'ndan özel olarak çağrılmadıkça, kilisenin toplantıları olmadığını açıkça kabul ediyorum; ama kız kardeşler bunlara katılabilir mi? Şuna eminim: Kapıları herkese açık olan bir toplantıda onların katılımı uygun değildir. Bir kadının kamu önünde ortaya çıkmasına izin veren hiçbir Kutsal Yazı ayeti bilmiyorum. Bu tür toplantılar dar anlamda kilisenin toplantıları olmasa da, ilkelerin geçerli olduğu görüşündeyim; ve dünyadaki kadınların, belli ölçüde kilisedekilerin de, davranışlarında (hatta giyimlerinde) tamamen değiştiği bugünkü gibi bir zamanda, Tanrı'nın lütfuyla toplantıda Tanrı'nın düzenini savunanlar – pek çok durumda kendileri için hiç de küçük olmayan bir bedel ödeyerek – tam da bu gibi bir konuda kararlı durmalıdır. Hristiyan kız kardeşler kuşkusuz zamanın ruhunu izlemek değil, Rab'bin isteğini yerine getirmek isterler; ama ona kapılmak en kolay olanıdır.

Bence 1 Korintliler 11'deki yönergeler farklı bir nitelik taşır. Orada kadınların dua etmesine ve peygamberlik etmesine, başları örtülü olarak, "melekler yüzünden" yapmaları koşuluyla tartışmasız izin verilir. Bu açıkça kamusal toplantıda olmuyor; çünkü gördüğümüz gibi aynı mektup bunu açıkça yasaklar (ve Kutsal Yazı'yı saygıyla okuyan hiç kimse Kutsal Yazı'nın kendisiyle çeliştiğine inanmaz); demek ki özel nitelikli toplantılarda olmalıdır. İlk dönemlerde, bugün olduğundan da çok, imanlılar dua etmek ve birbirini bina etmek için sık sık özel evlerde ve başka yerlerde resmî olmayan biçimde bir araya gelirdi. Bence 1 Korintliler 11'deki öğütler, gerçek anlamda kilisenin toplantıları olmayan ve kamusal nitelik taşımayan bu tür buluşmalarla ilgilidir. Belirtmeme izin verin, son zamanlarda bazıları buna karşı çıktı.

Açık yazdığıma ve Rab'bin açıklanmış olan düşüncesini aktardığıma güveniyorum. Buna inanıyorum; ama herhangi bir yanlışlık varsa, Rab bunun için kimi seçerse seçsin, düzeltilmekten memnun olacağım. W. W. F.

HJR'nin yorumu: Susma konusundaki bu soru yanıtlamada da, bugün de sık sık olduğu gibi bütün gerekçe cephaneliği bir araya karıştırılıyor.

Bir yandan 1 Korintliler 14 hiç düşünülmeden 1 Timoteos 2 ile karıştırılıyor. İkinci metnin de toplantıyla ilgili olduğu söyleniyor. Muhtemelen durum pek böyle değil; çünkü "her yerde" ifadesi, erkeklerin dua etmek yerine karşılaşıp tartıştıkları yerleri kastediyor. Toplantı da bunlara dahil olabilir. Ama sonra "Kadınlar da aynı biçimde" deniyor – bu da onların da her yerde dua etmeleri gerektiği, yalnızca dikkat çekmek için gösterişli giyinmemeye özen göstermeleri gerektiği anlamına geliyor. Sonra öğrenme konusu geliyor; bu durumda toplantıda değil, evde. Ve öğrenmemiş bir kadın elbette öğretmemeli de, çünkü öğrenmeden bunu yapamaz da. Ve yetkiyi ele geçirmemeli. Metinde "erkeğin" yetkisinden hiç söz edilmiyor. Kastedilen, kötüye kullanan, zarar veren, zorlayan bir öğretme davranışı – ve bütün mektubun konusu olduğu gibi, yanlış öğretilerin yayılmasıdır.

Önderlik etmek ile toplantıda öğretmek ya da konuşmak arasında doğrudan bir ilişki olmamasına rağmen, kadınların önderlik etmemesi gerektiğini Havva'nın değil, Âdem'in önce yaratılmış olmasıyla gerekçelendiriyor. Ama zaman sırası hiçbir zaman önderlik etmemenin bir nedeni değildir. Belirleyici olan her zaman yetenektir (armağandır). Bir erkek kötü önderlik ediyorsa, bunu iyi yapabilen bir kadının yapması gerekmez mi? Erkek baştır, tersi değil, bu yüzden de önderdir deniyor. Ne yazık ki bu, baş kavramının bu şekilde gerekçelendirilemeyecek bir açıklamasıdır. Baş daha çok köken ve kaynak

anlamına gelir. Efesliler 5'te baş, yetki ya da önder değil, sağlayıcı ve kurtarıcıdır. Bir kocanın karısına öncülük etmesi, onun koruyucusu ve sağlayıcısı olması iyi bir şeydir. Ama kişinin yapısına, karakterine ve yeteneğine göre roller farklı olabilir. Yaratılış düzeni olarak tek yönlü boyun eğme hâlâ, pek çoklarının inandığı bir masaldır; buna göre yaşamadıklarında, evde sözü kadınlar geçirdiğinde ve yalnızca dışarıya karşı dindar görüntü korunduğunda bile.

Kadının aldatılmış olması, o zaman dünyadaki hiçbir kadının önderlik edemeyeceğinin nedeni olacak. Timoteos metni böyle açıklanıyor. Bunun hiçbir mantığı yok. Bütün mektup yanlış öğretiyle aldatılan erkeklerden de söz ediyor. Kadın daha kolay aldatılabilir de bu yüzden mi önderlik edemez? Elbette kolayca aldatılabilen kadınlar vardır, ama bunlar önder olmalarıyla ya da önder olmak istemeleriyle öne çıkmazlar. Havva Aden'de önderliği mi üstlendi? Buna böyle denebilir mi? Bir meyveyi başkasına vermek bir önderlik eylemi midir? Ve bu sözde önderlik eyleminden bir önderlik ve öğretme yasağı mı çıkarılacak? Hem de dünyadaki her kadın için! Hayır, bu akıl yürütme en azından Kutsal Kitap'tan bir paralel metne ihtiyaç duyardı; bugüne kadar onu bekliyorum.

Hamilton Smith

(34-35. ayetler). Toplantıda herkesin teker teker peygamberlik etme özgürlüğü kadınlar için geçerli değildir. Onlar toplantılarda susmalıdır. Buna yetenekli olup olmadıkları söz konusu değildir. Kadınların kamu önünde susması hem yaratılış düzenine hem de Yasa'ya uygundur. Kadının özgürlük alanı evdir. Kamu önünde konuşmak, utançla örtünmek demektir.

HJR'nin yorumu: Smith'ten çok şey öğrendim ve onun üslubunu sevdim. Ama burada, yukarıda birkaç kez ele aldığım ve sorguladığım her şeyi kısaca bir araya getirmeyi başarıyor.

William MacDonald

14:33 "Çünkü Tanrı düzensizlik Tanrısı değil, esenlik Tanrısı'dır." Başka bir deyişle, bir toplantı tam bir karmaşaysa, burada Tanrı'nın Ruhu'nun iş başında olmadığından *emin* olabilirsiniz!

14:34 Yeni Antlaşma'daki ayet bölümlerinin, hatta noktalamanın bile, asıl metinlerin yazılış tarihinden yüzyıllarca sonra eklendiği herkesçe bilinir. 33. ayetin son yan cümlesi, her yerde hazır ve nazır olan Tanrı hakkında genel bir gerçek olarak görülmek yerine 34. ayetin bir belirleyicisi olarak görüldüğünde daha anlamlı olur (bazı Grekçe asıl metinler ve birçok Almanca Kutsal Kitap baskısı bu noktalamayı kullanır). Bu yüzden bizim çevirimizde şöyle deniyor: "Kutsalların bütün kiliselerinde olduğu gibi, kadınlarınız kiliselerde sussun; çünkü konuşmalarına izin verilmemiştir; tersine, Yasa'nın da söylediği gibi boyun eğsinler." Pavlus'un Korintlilere verdiği yönergeler yalnızca onlar için geçerli değildir. Aynı öğretiler "kutsalların bütün kiliselerine" verilmiştir. Yeni Antlaşma pek çok yerde, kadınların pek çok değerli hizmet yapabildiklerini, ama yerel kilisenin bütününde önder bir konumda bulunmamaları gerektiğini doğrular. Onlara ailede ve çocuk eğitiminde son derece önemli görevler verilmiştir. Ama kilisede açıkça konuşmalarına izin verilmemiştir. Onların konumu, erkeğe boyun eğmeleriyle belirlenir.

Eklenmiş olan ifadenin ("Yasa'nın da söylediği gibi") kadının erkeğe boyun eğmesiyle ilgili olduğuna inanıyoruz. Bu boyun eğme, burada muhtemelen esas olarak Musa'nın 5 kitabının kastedildiği Yasa'da açıkça öğretilir. Örneğin Yaratılış 3:16'da şöyle denir: "Arzun kocana yönelik olacak, ama o sana hükmedecek!"

Pavlus'un bu ayette kadınların ibadet sırasında kendi aralarında gevezelik etmelerini ve en son dedikoduları paylaşmalarını yasakladığı sık sık ileri sürülür. Ama böyle bir yorum savunulamaz. Burada

“konuşmak” (laleo) diye çevrilen sözcük Koine Grekçesinde “gevezelik etmek” anlamına gelmez. Aynı sözcük aynı bölümün 21. ayetinde ve İbraniler 1:1’de Tanrı için kullanılır. Anlamı şudur: “yetkiyle konuşmak.” (HJR: ??)

14:35 Kadınların kilisede açıkça soru sormalarına da izin verilmez. “Ama bir şey öğrenmek isterlerse, evde kendi kocalarına sorsunlar.” Bazı kadınlar belki soru sorarak önceki yasaktan kaçmak istiyordu. Bu tür basit sorularla başkalarına öğretmek mümkündür. Bu yüzden bu ayet bu açık kapıyı da kapatır.

Bunun evli olmayan bir kadına ya da dul bir kadına nasıl uygulanması gerektiği sorulursa, yanıt şudur: Kutsal Yazı her tek tek durumu ele almaz, yalnızca genel ilkeler koyar. Bir kadının kocası yoksa babasına, erkek kardeşine ya da kilisenin ihtiyarlarından birine sorabilir. Bu şöyle de çevrilebilir: “Evde kendi erkeklerine sorsunlar.” Akılda tutulması gereken temel kural şudur: “Bir kadının kilisede konuşması ayıptır.”

14:36 Görünüşe göre elçi Pavlus buradaki öğretisinin hatırı sayılır bir itiraza yol açacağını biliyordu. Ne kadar da haklıymış! Bu tür karşı görüşleri karşılamak için 36. ayette alaycı bir biçimde soruyor: “Yoksa Tanrı’nın sözü sizden mi çıktı? Ya da yalnız size mi ulaştı?” Başka bir deyişle: Korintliler bu konuda elçiden daha fazlasını anladıklarını mı ileri sürmek istiyorlardı? Sonra onlara, kilise olarak “Tanrı’nın sözünü” kendilerinin mi yazdıklarını, yoksa onu alanların yalnızca kendileri mi olduğunu sordu. Tutumlarıyla kendilerini bu konuda yetki makamı yapıyorlardı. Ama gerçek şu ki, hiçbir kilise Tanrı’nın sözünü tek başına yazmamıştır ve hiçbir kilisenin onun üzerinde tekel hakkı yoktur.

14:37 Önceki bütün yönergelerle bağlantılı olarak elçi burada bunların kendi düşüncelerine ya da yorumlarına dayanmadığını, tersine “Rab’bin buyruğu” olduğunu vurguluyor. Ve Rab’bin “peygamberi” olan ya da gerçekten “Ruh’tan armağan almış” olan herkes bunu kabul edecektir. Bu ayet, Pavlus’un öğretilerinden bazılarının (özellikle kadınlarla ilgili yönergelerinin) onun kendi önyargılarını yansıttığını düşünenlere yeterli bir yanıttır. Bu yönergeler Pavlus’un kişisel görüşleri değil, “Rab’bin buyruğu”dur.[4]

Andreas Steinmeister

Alıntılandığı yer: “Das Schweigen der Frauen. Eine Studie über 1. Korinther 14,34” (Almanca: “Kadınların Susması. 1 Korintliler 14:34 Üzerine Bir İnceleme”), www.soundwords.de

6. 1 Korintliler 14:26’da “kardeşlere” sesleniliyor ve 34. ayette şöyle deniyor: “Kadınlar sussun” (1 Korintliler 14:34). Burada “kardeşler” “erkek ve kız kardeşler” anlamına gelseydi, bu 34. ayetle çelişirdi. Pavlus nasıl “erkek kardeşleri” ve “kız kardeşleri” 26. ayetteki şeylere özendirip aynı zamanda 34. ayette kadınların toplantılarda susması gerektiğini söyleyebilir ve 1 Timoteos 2:12’de kadınların öğretmemesi gerektiğini buyurabilirdi?

“Çünkü bir kadının toplantıda konuşması ayıptır.” Burada, bir kadının saçının kesik ya da kazınmış olmasının ayıp olduğunun söylendiği 1 Korintliler 11:6’daki sözcüğün aynısı geçiyor. Pek çok kadın için ikincisi onlarca yıldır ayıp değil, çünkü onlara burada söz konusu olanın o zamanki kültürel bir alışkanlık olduğu öğretildi. O hâlde kadınların toplantılarda konuşmasının da artık ayıp olmaması kimi şaşırtır? Bazı kadınlar için özelde dua ederken ve peygamberlik ederken ve toplantıda “melekler yüzünden” (herhangi bir kültür ya da herhangi erkek ve kız kardeşler yüzünden değil) başlarını örtmemek de artık bir konu değil. İnsan bu konuyu çoktan kapatmışsa, 1 Korintliler 14:34’teki “susmak” sözcüğünün artık hiçbir anlamının ve dolayısıyla hiçbir ruhsal gücünün kalmamasına elbette şaşırmaz.

HJR’nin yorumu: Andreas çok erken ve beklenmedik biçimde Rab’be göçtü. Ne yazık ki bu yüzden artık ona – kendisinin tanındığı aynı coşkulu kararlılıkla – karşı çıkamadım.

Peter Streitenberger

Grekçe çoğunluk metni	Almanca çeviri	Yorum
14:34 Αἱ γυναῖκες ὑμῶν ἐν ταῖς ἐκκλησίαις σιγάτωσαν· οὐ γὰρ ἐπιτέτραπται αὐταῖς λαλεῖν, ἀλλ᾽ ὑποτάσσεσθαι, καθὼς καὶ ὁ νόμος λέγει.	Kadınlarınız toplantılarda sussun. Çünkü konuşmalarına izin verilmemiştir; tersine, Yasa'nın da söylediği gibi boyun eğmelidirler.	λαλέω ("konuşmak") ile "söylemek" için kullanılandan farklı bir sözcük kullanılmıştır; bu yüzden mesele kadınların "iyi günler" ya da "amin" deyip diyemeyecekleri değildir; söz konusu olan, toplantılardaki katkılar anlamında konuşmak ya da Pavlus'un 1 Timoteos'ta açıkça gösterdiği gibi öğretme, dua, yorum, ilahi önerileri, peygamberlik (ya da 35. ayete göre soru sorma) gibi yönlendirici sözlerdir; çünkü bunların hepsi zaten erkek kardeşlere verilmiştir. ὑποτάσσεσθαι ("boyun eğmelidirler") mastarı emir kipi olarak kullanılmıştır.
14:35 Εἰ δέ τι μαθεῖν θέλουσιν, ἐν οἴκῳ τοὺς ἰδίους ἄνδρας ἐπερωτάτωσαν· αἰσχρὸν γάρ ἐστιν γυναιξὶν ἐν ἐκκλησίᾳ λαλεῖν.	Ama öğrenmek isterlerse, evde kendi kocalarına sorsunlar. Çünkü kadınların toplantıda konuşması ayıptır.	Yer bildiren ἐν οἴκῳ ("evde, ev içinde, evde kalarak") ifadesi öne alınmıştır ve yukarıdaki "toplantıda" ifadesiyle karşıtlık oluşturur. Pavlus kadınların konuşmamasını, tersine susmasını, bunun ayıp olmasıyla gerekçelendirir; yani bu uygunsuzdur, çünkü yaratılış düzeni, yetkinin kendisinden çıktığı baş olarak erkeği öngörmüştür (krş. 1 Korintliler 11).
14:36 Ἢ ἀφ᾽ ὑμῶν ὁ λόγος τοῦ θεοῦ ἐξῆλθεν; Ἢ εἰς ὑμᾶς μόνους κατήντησεν;	Yoksa Tanrı'nın sözü sizden mi çıktı? Ya da yalnız size mi ulaştı?	Pavlus kadınların bütün toplantılarda susmasını buyurmuştu; bu yüzden şimdi Tanrı'nın sözünü yalnızca Korintlilerin mi aktardığını ya da aldığını soran söz sanatı niteliğinde sorular soruyor; ki durum hiç de böyle değildir. Tanrı'nın sözü bütün diğerlerine de ulaştı; böylece hiçbir toplantı başka bir toplantıdan farklı görüşlere sahip olamaz.

Bütün mektubun bağlantısı: (1) Der erste Korintherbrief Text und Übersetzung mit Kommentar | Peter Streitenberger - Academia.edu

HJR'nin yorumu: Peter bu bağlamda bilinen Kardeşler öğretisini, onu sorgulamadan savunuyor; oysa bunun için pek çok neden olurdu. Ne yazık ki eski Grekçeyi iyi, hatta çok iyi bilmek tek başına insanı iyi bir Kutsal Kitap yorumcusu yapmıyor.

Grekçe metinlerle/elyazmalarıyla çalışan biri, okurlarından bu iki ayetin Batı elyazmalarında 33. ayetten sonra değil, bölümün sonunda geldiğini saklamamalıdır. Bu, sonradan eklenmiş, Pavlus'a ait olmayan bir ekleme olduğu kuşkusunu uyandırır.

Arno Hohage (Özgür Kardeşler)

Aşağıdaki iki yazardan da şu kitaptan yer yer alıntı yapılıyor:

Frau sein, Mann sein in der Gemeinde, Brennpunkt Frauenfrage (Almanca: "Kilisede Kadın Olmak, Erkek Olmak – Odak Noktası Kadın Sorusu"), 2012

c. Neden susmak?

Önce yaratılış düzeni geçerlidir: Kadınlar kiliselerde sussun (1 Korintliler 14:34). Bu yalnızca evli kadınlar için değil, bütün kadınlar için geçerlidir. Çünkü "kadınlarınız" denmiyor. Bazı elyazmalarında görülen "sizin" iyelik sıfatı asıl metne ait sayılamaz; Textus Receptus'un izlediği bir ektir (krş. Metzger, s. 500). Burada varsayılan yaratılış düzeni ailenin ötesine geçer ve ilke olarak erkek ile kadın arasındaki farklara işaret eder.

Bunun yanında kadının susma buyruğu için iki neden daha vardır. Bunlar vurguyla dile getirilmiştir:

1. “Konuşmasına izin verilmemiştir” (1 Korintliler 14:34). Edilgen yapı izni vermeyeni belirtmez, ama hiçbir üst yetki, özellikle de Rab, ona konuşma yetkisi vermemiştir. Açık bir izin gerekirdi!
2. “Bir kadının kilisede konuşması ayıptır.” Bu çok sert bir sözdür. Onursuzluğu, utancı, kınanacak olanı belirtir … Kadının konuşması tiksinti uyandırır. Bu yargı sert ve yersiz görünüyor; bu yüzden onu düpedüz görmezden geliyorlar. Ama Tanrı’nın sözünü görmezden gelebilir miyiz?
3. Korintliler mektubunun 11. bölümünü 14. bölümle çelişen bir metin olarak niteleyen kişi, elçi Pavlus’u tutarsız düşünmekle suçlamış olur. Bilgin bir hahamın birkaç sayfa içinde düpedüz kendisiyle çeliştiğini ileri sürmek, Tanrı’nın sözüyle karşı karşıya olduğumuzu varsaymamızdan tamamen bağımsız olarak, saçma görünür. Rab tarafından görevlendirilmiş olan yazarın yetkisi (14:37) her iki bölüm için de aynı ölçüde geçerlidir. Dolayısıyla her ikisi de çelişkisiz bir anlam verir. Aslında eski tefsir kitapları (örneğin Zahn, Hodge) çözümü zaten göstermişti: 11. bölümde özel alandaki kadına, 14. bölümde ise kilisedeki kadına sesleniliyor. Bugün fırsatçılık nedeniyle bu görüşten vazgeçildi ve şimdi tefsirle çözülmesi gereken bir ikilemle karşı karşıya kalındı. Ama sonuç çoğu zaman konuya uygun değildir.

Pavlus kilisede bir araya gelme konusuna ancak 1 Korintliler 11:17’de gelmesine rağmen, bazen bölümün ilk kısmı da buna aitmiş gibi davranılıyor. 16. ayette “kilise” sözcüğü geçiyorsa, bu yalnızca kiliseye ait olan “birinin” kavgacı olmaması ve bu yüzden kilisedeki alışkanlıklara uyması gerektiğine işaret etmek içindir.

HJR’nin yorumu: Özgür Kardeşler’in saflarından kız kardeşlerin birdenbire katılabileceği beklenemezdi. Onlar da Kapalı Kardeşler ile aynı kararlılıkla mutlak susma buyruğunu savunuyorlar.

Hohage bu buyruğu yaratılış düzeniyle gerekçelendiriyor; ama cinsiyetler arasındaki fark dışında bu düzenin neden oluştuğu açık değil. Oysa varsayılan bu yaratılış düzeni bütün yaratılışta geçerlidir. Güneşin altında erkeklerin ve kadınların bir araya geldiği başka durumlar için neden benzer bir buyruk yok? Cinsiyetler arasındaki farkın kendisi henüz bir gerekçe değildir. Şöyle de savunulabilir – ve bence Kutsal Kitap’a göre de durum budur –: Cinsiyetler arasındaki fark, Tanrı’nın kilisesine armağan etmek istediği zenginliği oluşturur.

Hohage’ye göre kadınların katılımı için açık bir izin gereklidir. Bence bu gerekli değildir. Bütün Yeni Antlaşma’nın arka planında kadınların katılması o kadar doğaldır ki açık bir izne ihtiyaç yoktur.

Son olarak: Bu ayıptır! Fark edilir biçimde alçakgönüllü bir tutum içinde, yalın sözlerle Tanrı’ya kurtuluş için yüksek sesle şükreden bir kız kardeşi düşünün. Buna ayıp demek elbette en büyük kaygıları uyandırmalıdır. Gerçekten bir susma buyruğu ve dolayısıyla toplantıda bir dua yasağı olsaydı, bu buyruğa bir kez uymamak bir hata olurdu – ama asla bir ayıp değil.

Ulrich Pletsch (Özgür Kardeşler)

1 Korintliler 11:5 ile 14:34-35 arasındaki sözde gerilim üzerine

Pavlus’un bu ifadelerinden ne çıkarılabilir?

1. Konuşma ile boyun eğme arasında açıkça bir karşıtlık görüyor; yani kadının kilisede konuşmasıyla boyun eğme buyruğunun çiğnendiğini düşünüyor.
2. Açıkça görülüyor ki bir kadının kilisede soru sormasına ya da konuşmasına izin verilmemiştir.

3. Pavlus burada bir kadının kilisede konuşup konuşmaması ya da susması gerektiği sorusuyla ilgili açıkça birkaç ifadede bulunuyor.
4. Pavlus burada ifadelerinin kilisedeki ibadetlerle ilgili olduğu konusunda hiçbir kuşkuya yer bırakmıyor.
5. Pavlus burada kadının kilisede susması ya da konuşmasıyla ilgili üç buyruk ve bir yasak dile getiriyor.
6. Yalnızca biçimsel yönler (buyruk, yasak, sözcük seçimi) bile Pavlus'un burada açık bir öğretiş ifadesi dile getirdiğini gösteriyor. Ama özellikle içerikle ilgili ifadeler, burada bir kadının kilisede konuşup konuşamayacağı ya da susması gerekip gerekmediği sorusuyla ilgili açık öğretiş ifadelerinin söz konusu olduğunu vurguluyor.

Gözlemler, sonuçlar ve diğer sorular Gözlemler 1. Bir kadının kilisede konuşup konuşamayacağı ya da susması gerekip gerekmediği sorusuyla ilgili öğretiş ifadelerini yalnızca 1 Korintliler 14'te buluyoruz, 1 Korintliler 11'de değil.

2. Pavlus 1 Korintliler 11'de kadınların dua ettiğini ya da peygamberlik ettiğini belirtiyor. Bunu kilisede yapıp yapmadıklarını 1 Korintliler 11'de belirtmiyor. (İki metin arasındaki gerilimin nedeni ve özü tam da budur!) 3. 1 Korintliler 14'te Pavlus kadının kilisede konuşmasını yasaklıyor ve susmasını buyuruyor. 1 Korintliler 11'de bu yasakları ya da bu buyruğu hafifleten, hatta geçersiz kılan hiçbir ifade yoktur.

Sonuçlar

1. Pavlus'un 1 Korintliler 11'deki derdi hiç de kadınların kilisede dua edip etmedikleri sorusu değildir. Onun derdi, kadınların dua ederken ya da peygamberlik ederken neye dikkat etmeleri gerektiği sorusudur. Bunun kilisede olup olmadığı burada onun konusu değildir.
2. Kadınların kilise toplantılarımıza katılımı açısından sorumuzla ilgili öğretiş ifadeleri yalnızca 1 Korintliler 14'te bulunur.
3. Kadınların kilise toplantılarımıza katılımıyla ilgili sorumuz bakımından 1 Korintliler 14 açıkça daha net olan ayettir. Bu yüzden 1 Korintliler 11, 1 Korintliler 14'ten yola çıkılarak açıklanmalıdır, tersi değil!
4. 1 Korintliler 14'e öncelik veren her görüşün 1 Korintliler 11 ile nasıl bağdaştığını açıklaması gerektiği talebi haklıdır, ama bu aşamada hiç rol oynamaz. Ayetleri yukarıda belirtilen soru açısından ifadelerine göre tartmak için 1 Korintliler 11'in 1 Korintliler 14'ten yola çıkılarak nasıl anlaşılabileceğini açıklamak gerekmez. Burada önce, sorumuzla ilgili daha net ve daha ağır basan ifadeleri açıkça 1 Korintliler 14'ün yaptığını saptamak gerekir. Bundan uygulama için hangi sonuçların çıktığı ve gerekirse hangi yardımcı yapılara başvurulması gerektiği bu noktada önemli değildir. Bu noktada, iki ayetin ifadelerinin bir metin karşılaştırması temelinde mi, yoksa bir ön anlayış temelinde mi tartılıp değerlendirildiğine karar verilir.

Diğer sorular

1. 1 Korintliler 14:34-35'teki susma buyruğu ya da konuşma yasağı bütün bölümün bağlamında nasıl anlaşılmalıdır?

Burada önceden şunu belirtmek gerekir: “Koşullu susma” yaklaşımı, 1 Korintliler 14’ü 1 Korintliler 11’den yola çıkarak açıklama girişiminden doğar. Ama soruyla ilgili daha net ve daha ağır basan ifadeleri 1 Korintliler 14 yaptığına göre, bu yaklaşım bir ön anlayışın ürünü ya da asıl metin ifadelerinin üzerine konan bir yardımcı yapıdır.

2. 1 Korintliler 14’teki susma buyruğu ya da konuşma yasağı, 1 Korintliler 11’deki dua etmeyi ya da peygamberlik etmeyi kapsar mı?

1 Korintliler 14 daha ağır basan ayetse – ki açıkça öyledir (!) –, o zaman kilise olarak bir araya gelme söz konusu olduğunda susma buyruğu ya da konuşma yasağı 1 Korintliler 11’deki dua etmeyi ya da peygamberlik etmeyi kapsamalıdır.

Burada soru, 1 Korintliler 14’teki susma buyruğunun ya da konuşma yasağının 1 Korintliler 11’in ışığında sınırlı olarak anlaşılıp anlaşılmayacağı değildir! 1 Korintliler 14, 1 Korintliler 11’in ışığında yorumlanmaz; tersine: 1 Korintliler 11, 1 Korintliler 14’ün ışığında yorumlanmalıdır.

[…] 4. Susma buyruğunun ve konuşma yasağının mutlak olarak anlaşılmaması gerektiğini ileri süren kişi, Kutsal Kitap metinlerinin yardımıyla ve yardımcı yapılara başvurmadan şunları açıkça göstermelidir:

- 1 Korintliler 11’in de 1 Korintliler 14 kadar açık ve net biçimde kilise toplantısı bağlamından söz ettiğini,
- 1 Korintliler 11’in de 1 Korintliler 14 gibi kadının kilisede susması mı gerektiği yoksa konuşabileceği mi sorusuyla ilgili öğretiş ifadeleri içerdiğini,
- 1 Korintliler 11’in 1 Korintliler 14’teki son derece açık yönergeleri göreceleştirdiğini ve bunu nasıl yaptığını,
- 1 Korintliler 14:34-35 ile 1 Korintliler 14:29 arasında açık bir ilişki bulunduğunu, yani susma buyruğu ve konuşma yasağının peygamberlik sözlerinin değerlendirilmesiyle ilgili olduğunu,
- kadının susmasının da 28. ve 30. ayetlerdeki gibi “koşullu bir susma” olduğunu,
- peygamberlik sözlerinin değerlendirilmesinin kamu önünde tartışma ya da yorumlama anlamında anlaşılması gerektiğini

ve orada bulunan bütün kilisenin peygamberlik sözlerinin değerlendirilmesine katıldığını,

- bir şey öğrenmek isteyen kadınların sorularının da peygamberlik sözlerinin değerlendirilmesiyle ilgili olduğunu ve salt anlamaya yönelik bir sorunun nasıl peygamberlik sözlerinin değerlendirilmesi sayılabileceğini.

5. 1 Korintliler 11:5’teki ifade, 1 Korintliler 14’ün ışığında yorumlandığında anlamı bakımından ne göreceleşir ne de değişir. Kadınların dua ettiği ve peygamberlik ettiği hiç tartışma konusu değildir. 1 Korintliler 14’ün yorumundan kadının kilise toplantısında dua etmediği ya da peygamberlik etmediği sonucu çıkıyorsa, bu 1 Korintliler 11’deki ifadeyle hiçbir biçimde çelişmez. 1 Korintliler 11’deki ifade değişmeden kalır.
6. Ama 1 Korintliler 14, 1 Korintliler 11’in ışığında yorumlanırsa, 1 Korintliler 14:34-35’teki ifadelerin anlamı göreceleştirilmek zorunda kalır.

C. Son özet

1. Farklı ön anlayışların etkisini olabildiğince dışlamak için iki ayetin ifadelerinin karşılaştırılmasından yola çıkılırsa, kaçınılmaz olarak şu sonuca varılır: Kadının kilisede konuşması ya da susması konusunda açıkça öğretiş ifadeleri içeren metin 1 Korintliler 14:34-35'tir.
2. Metin karşılaştırmasına dayanarak, 1 Korintliler 11'in 1 Korintliler 14'ün ışığında yorumlanması gerektiği açıktır. Yani kadının kilisedeki hizmetiyle ilgili sorunun açıklığa kavuşturulması 1 Korintliler 14'ün yorumuyla başlar.
3. 1 Korintliler 14'ün yorumu, kadının kilisede susması ve konuşmaması gerektiği yönünde açık bir buyruk ortaya koyar. Susma buyruğu ve konuşma yasağı, tek bir kişinin bütün kilise önünde yaptığı bütün sözlü ifadeleri kapsar.

Ulrich Pletsch, 1956 doğumlu, evli, bir kız ve iki torun sahibi, Hristiyan bir ilkokulun müdürü ve bir Kardeşler kilisesinde ihtiyarlardan biridir.

HJR'nin yorumu: Pletsch'in makalesi, mutlak bir susma buyruğu lehine bildiğim en güçlü Almanca savunmadır. Susma buyruğu ateşli biçimde ve pek çok gerekçeyle savunuluyor. İki metin arasındaki gerilim – ben ona çelişki derdim – şöyle çözülüyor: Mektuptaki sonraki metin yorumlama üstünlüğünü alıyor. Gerekçe: Daha büyük açıklık. Elimizde yalnızca bu iki metin olsaydı, bu akıl yürütme izlenebilirdi. Ama ortada temel bir hata var: 34. ve 35. ayetlerin daha büyük açıklığı ancak 14. bölümün geri kalanı – ve Yeni Antlaşma'nın, benim varsayımıma göre kız kardeşlerin sesli katılımını sessizce varsaymak zorunda olan bütün diğer metinleri de – tamamen dışarıda bırakıldığında ortaya çıkıyor.

Kilise Babaları

Charles J. Ellicott

C. J. Ellicott şu metne dikkat çekiyor:

34. ayet. αἱ γυναῖκες κ.τ.λ.] Kadınlar kiliselerde sussun, yani bu bölümün yalnızca konu edindiği kilisenin daha büyük ve kamusal toplantılarında: krş. 4, 5, 12, 16, 19, 23, 26. ayetler ve bkz. 11:5 hakkındaki notlar. Elçinin burada özellikle kamusal öğretme görevini düşünmüş olması muhtemeldir: krş. 1 Timoteos 2:12, διδάσκειν δὲ γυναικὶ οὐκ ἐπιτρέπω. Bu kural ilk kilisede özenle korunmuştur: bkz. Const. Apost. III. 6 ve Conc. Carthag. IV. 99. Yahudiler arasında bir kadının Yasa'yı herkesin önünde okuması sinagog için bir utanç sayılırdı; bkz. Lightfoot, Hor. in h. l., Schoettg. Hor. s. 658.

Havarisel Anayasalar (III. Kitap)

Kadınların öğretmemesi gerektiği, çünkü bunun yakışıksız olduğu; ve hangi kadınların Rabbimiz'in ardından gittiği.

VI. Kadınlarımızın kilisede öğretmesine izin vermiyoruz (1 Korintliler 14:34); yalnızca dua etmelerine ve öğretenleri dinlemelerine izin veriyoruz; çünkü Öğretmenimiz ve Rabbimiz İsa'nın kendisi, insanları ve ulusları öğrenci yapmak için Onikiler'i bize gönderdiğinde, hiçbir yerde vaaz etmek üzere kadınları göndermedi; oysa böyle kadınlardan yoksun değildi. Çünkü yanımızda Rabbimiz'in annesi ve kız kardeşleri, ayrıca Mecdelli Meryem ve Yakup'un annesi Meryem, Lazar'ın kız kardeşleri Marta ile Meryem, Salome ve başka bazı kadınlar vardı. Çünkü kadınların öğretmesi gerekli olsaydı, O'nun kendisi

onlara önceden bizimle birlikte halka öğretmelerini buyururdu. Çünkü kadının başı erkekse (1 Korintliler 11:3), bedenin geri kalanının başa hükmetmesi akla uygun değildir.

Strack ve Billerbeck

14:34 A: Kadınlar toplantılarda sussun.

Eski sinagog kadınlara ibadet toplantılarında herkesin önünde konuşmayı ilke olarak değil, ama fiilen yasaklamıştı. Dinlemek ve Targum okumasından buyrukları öğrenmek için ibadetlere katılmalıydılar.[5]

14:34 B: Yasa'nın da söylediği gibi boyun eğsinler.

Elçi bu sözleri söylerken muhtemelen Yaratılış 3:16'yı göz önünde bulunduruyordu. Ama νόμος ifadesi zorlanmamalıdır. Geleneksel töre de Tora sayılırdı; krş. örneğin RH 19a: Geleneğin sözleri Tora'nın sözleri gibidir.

14:35 A: Bir şey öğrenmek isterlerse, evde kendi kocalarına sorsunlar.

Kadınlara Tora'nın öğretilip öğretilmeyeceği sorusunda görüş birliği yoktu. Genel kanı herhalde, babanın en azından kızlarına Kutsal Yazı'yı öğretme yükümlülüğü bulunmadığı yönündeydi.

14:35 B: Bir kadının toplantıda konuşması utanç vericidir. Krş. Şemuel'in (ö. 254) sözü: Kadındaki ses utanılacak (ahlaksız) bir şeydir קול באשה ערוה; bkz. Berakh 24a, Matta 5:28 hakkında, s. 299.[6]

Protestan Dünyasından Yorumlar ve Açıklamalar

Katharine C. Bushnell

Katharine C. Bushnell: Wach auf, Eva! (Almanca: "Uyan, Havva!"; ilk yayın 1908, Almancası 2020)

Tanrı'nın kadının tam eşitliğine ilişkin ilk ve değişmemiş amacı hakkındaki Kutsal Kitap gerçeğini tanıyın

Bölüm bölüm alıntı

Ayrıca "onlara izin verilmemiştir" ifadesini kullanıyor; bu da açıkça Pavlus'tan önce başkalarının bu şeyi yasakladığı anlamına gelir; ama Pavlus'un bu sözleri dışında Kutsal Kitap'ın hiçbir yerinde böyle bir yasağın izi bulunamaz. Bu da şu önemli soruyu doğurur: Buna nerede ve kim tarafından izin verilmiyordu? Dipnotlarda "Yasa" için gösterilen tek dayanak Yaratılış 3:16'dır ve bu iki nedenden ötürü yerinde değildir. (1) Yaratılış 3:16 "Arzun kocana yönelik olacak ve o sana hükmedecek" anlamına geliyorsa, kocalar karılarına herkesin önünde konuşmalarını buyurduklarında, kadınlar konuşmak zorundadır. (2) Ama Korint kilisesinin üyelerinden pek azı, belki hiçbiri, Yaratılış 3:16'nın bu okunuşunu bilirdi; çünkü onlar Septuaginta metnini kullanıyorlardı. Pavlus bu mektupta neredeyse yalnızca bu çeviriden alıntı yapar; Eski Antlaşma'ya yaptığı on yedi göndermede İbranice metinden yalnızca bir kez açıkça alıntı yapar. Bu yüzden Korintliler ayeti şöyle okurlardı: "Kocana yöneliyorsun ve o sana hükmedecek."

Sonra kendinize şunu sorun: Pavlus'un bu tek sözü kadınları susturmak için Kutsal Kitap'ın bir "yasası" olarak kurulacaksa, Eski Antlaşma'da kadınlara ağızlarını açmalarını buyuran yüz bir başka "yasaya" ne olacak? "RAB'bin kurtardıkları böyle desin", "Tanrı'yı kutsal yerinde övün!" (yalnızca Mezmurlar'da yaklaşık yüz kez tekrarlanır), "Ey bütün dünya, RAB'be sevinçle haykırın! Sevinin ve coşkuyla haykırın!", "Uluslar arasında O'nun işlerini duyurun", "Soluk alan her şey RAB'bi övsün!", "Bütün harikalarını anlatın!" gibi. Çünkü erkeklerin Eski Antlaşma'daki bütün bu öğütlerin ve çağrıların yalnızca kendileri

için olduğu iddiasını etkili biçimde ileri sürmeleri düpedüz olanaksızdır. Bu, binlerce yıl boyunca böyle anlaşılmadı ve öğretilmedi. Bazı din öğretmenlerinin, Kutsal Yazı'nın yüz ya da iki yüz başka ifadesini (o tek cümleyi diğerleriyle uzlaştırmaya hiç çalışmadan) sorgulayan tek bir cümlenin böyle bir yorumu için gösterdikleri bu aşırı gayret, bizi onların yorumunu fazla aceleyle benimsemekten sakındırmalıdır. Örneğin tek bir cümlenin harfiyen ve evrensel olarak uygulanmasını savunan bu kişiler, neden Pavlus'un evli olmayan kadınların evlenmeden kalmasının iyi olduğunu söylediği yerde (1 Korintliler 7:8, 34-35) onun yetkisinin harfiyen ve evrensel olarak uygulanmasını da aynı biçimde savunmadılar? Ama hayır! Bunlar genellikle evliliğin ve ev görevlerinin kadınların tek ve yegâne çağrısı olduğunu savunan kişilerin ta kendileridir. Neden "Bütün dünya O'nun önünde sussun!" (Habakkuk 2:20) cümlesinin yalnızca kadınların değil, bütün kilisenin ağzını kapatması gerektiğini söylemiyorlar?

Pavlus burada "İzin verilmemiştir" sözleriyle Kutsal Yazı'nın içindeki değil, dışındaki bir kurala gönderme yapıyor. Soru şudur: Bu susma kuralını nerede bulacağız? Büyük Alman sözlükbilimci Schleusner, Grekçe-Latince sözlüğünde şunu açıklar: "Yasa'nın da söylediği gibi" ifadesi Yahudilerin sözlü geleneğiyle ilgilidir. Sözleri şöyledir: "Yahudilerin sözlü yasaları ya da Yahudi gelenekleri … Eski Antlaşma'da bu konuda hiçbir buyruk yoktur"; ve Vitringa'nın, "kadınların sinagogda konuşmasının Yahudi gelenekleri tarafından yasaklandığı" yönündeki sözünü aktarır. Ama bir düşünün! Elçi Pavlus'un Yahudilerin geleneklerinden alıntı yapması ve onları kilisedeki tartışmalı bir konuda son yetkiyi oluşturan "Yasa" olarak nitelemesi pek olası değildir. Enerjisinin büyük bölümünü, tıpkı Rabbi İsa Mesih gibi, Yahudilerin tam da bu "geleneklerine" ya da aktarılan öğretilerine karşı mücadele etmek için kullandı. Pavlus "Yahudi masallarına ve gerçekten yüz çeviren insanların buyruklarına kulak asmamaları" için uyardı (Titus 1:14). Hayır, elçi Pavlus burada Korint kilisesindeki Yahudileştiricilerin öğrettiklerini, yani kadınların, Yahudi yasası böyle öğrettiği için "susması gerektiğini" söyleyenlerin sözlerini aktarıyor.

Talmud'un, Eski Antlaşma'nın tersine, kadınları susturduğu kuşku götürmez. "Cemaate saygıdan ötürü bir kadın Yasa'yı kendisi okumamalıdır." "Bir kadının sesini erkekler arasında duyurması ayıptır." "Bir kadının sesi kirli çıplaklıktır." Bunlar onun pek çok sözünden bazılarıdır. Soru sormaya gelince: Varlıklı bir Yahudi kadın bir keresinde büyük R. Eliezer'e şunu sormaya cesaret etti: "Altın buzağı günahı yalnızca bir günah olduğu hâlde neden üç kat ölümle cezalandırılsın?" Sanırım bu soru onun bilgi dağarcığını aşıyordu, çünkü şöyle yanıt verdi: "Bir kadın yalnızca öreke başında bilge olmalıdır." Hyrcanus adında biri R. Eleazer'e bir kenarda, bu biçimde azarlanan hanımın misilleme olarak ondalığını verebileceğini, bunun da hatırı sayılır miktarlara ulaştığını hatırlattı. Ama R. Eleazer şöyle karşılık verdi: "Yasa'nın sözleri bir kadına bırakılacağına yakılsın daha iyi." Bu cümle Yahudiler arasında gelecek kuşaklar için bir tür yasa hükmü olarak benimsendi.

Tekrar ediyorum: Elçinin 1 Korintliler 14'ün 34. ve 35. ayetlerinde şunu yazarken kendi görüşlerini dile getirmediğine inanmak zorunda olduğumu görüyorum: "Kadınlar kiliselerde sussun; çünkü konuşmalarına izin verilmemiştir; tersine, Yasa'nın da söylediği gibi boyun eğsinler. Ama bir şey öğrenmek isterlerse, evde kendi kocalarına sorsunlar; çünkü bir kadının kilisede konuşması ayıptır." Bunun, Pavlus'a bildirilen ve Pavlus'un "Tanrı'nın sözü sizden mi çıktı? Ya da yalnız size mi ulaştı?" sözleriyle ve bölümün sonunda gelen her şeyle yanıt vermek için alıntıladığı Korint'teki Yahudileştiricilerin dili olduğuna inanıyorum.

Bizim durumumuz bu sınamaların hepsinden geçiyor. Bu ölçüyü izleyelim ve Prof. Ramsay'in yönergelerinin üç maddesini uygulayalım: (1) "Pavlus her ne zaman onların bilgisine gönderme yapıyorsa." – Pavlus 37. ayette onların bilgisine gönderme yapıyor; 38. ayette de şunu açıklıyor: "Ama

biri bunu tanımıyorsa, o da Tanrı tarafından tanınmaz." (2) "Bir ifade yakın bağlamla açık bir karşıtlık içinde olduğunda." – 34. ve 35. ayetler, 31. ayetle ve 39. ayetle açık bir karşıtlık içindedir; çünkü Pavlus'un burada "kardeşler" kavramını yalnızca erkek cinsi için kullandığını ileri sürmek hiçbir biçimde savunulamaz. (3) "Bir ifade Pavlus'un bilinen görüşleriyle açık bir karşıtlık içinde olduğunda." – Elçi kadınlara "susmalarını" buyursaydı, bu onun 11. bölümde kadınların peçelenmesi hakkındaki açıklamalarından çıkarılması gerekenle doğrudan çelişirdi.

Pavlus'un Yahudileştiricilerin bütün bu kılı kırk yaran itirazlarına ve Yahudilerin sözlü geleneğinden alıntı yaparak savlarını desteklemeye çalışmalarına yanıtı şudur: "Tanrı'nın sözü sizden mi çıktı? Ya da yalnız size mi ulaştı?" Sonra 37-40. ayetlerde bu konudaki kendi görüşünü, yani Kutsal Ruh'un görüşünü dile getiriyor.

Sonra elçi şunu açıklıyor: "Biri kendini peygamber ya da başka türlü Ruh'tan armağan almış biri sayıyorsa, size yazdıklarımın Rab'bin buyruğu olduğunu kabul etsin." Burada "Rab'bin buyruğunu", Yahudilerin sözlü olarak aktarılan yasasının öğrettiği "insanların buyruklarının" karşısına koyuyor. Başka bir deyişle Pavlus, gerçek bir peygamberin ya da ruhsal bir kişinin, onun bu konudaki düzenlemesinin Kutsal Yazı'ya uygun olduğunu, Yahudi hahamlarının düzenlemesinin ise uygun olmadığını fark edeceğini ileri sürüyor.

Matthew Henry

34-35. ayetler

Burada elçi 1. kadınlara kamusal toplantılarda susmalarını buyuruyor; hem de öyle ki, kilisede kendi öğrenimleri için soru bile soramazlar, evde kocalarına sormalıdırlar. Tam bir sessizlik ve boyun eğiş içinde öğrenmelidirler; ama elçi, onların öğretmesine izin vermediğini söylüyor, 1 Timoteos 2:11-12. Gerçi kadınların toplantılarında bazen dua ettiklerine ve peygamberlik ettiklerine dair bir ima vardır (11:5); elçi o bölümde bunu doğrudan kınamaz, ama bunu yapış biçimlerini, yani başları açık dua etmelerini ya da peygamberlik etmelerini kınar; bu, o zamanda ve o ülkede cinsiyetler arasındaki ayrımı ortadan kaldırıyor ve kadınları erkeklerle aynı düzeye koyuyordu. Ama burada onların her türlü kamusal görünüşünü yasaklıyor gibi görünüyor. Kilisede konuşmalarına izin verilmez (34. ayet), ne dua ederken ne de peygamberlik ederken. Bağlam açıkça ikincisini kapsıyor gibi görünüyor, hem de bu bölümde anlaşıldığı sınırlı anlamda, yani esin yoluyla vaaz etme ya da Kutsal Yazı'yı yorumlama anlamında. Ve gerçekten de bir kadının bu anlamda peygamberlik etmesi, öğretmek olurdu; bu da onun boyun eğme durumuna pek uymaz. Başkalarına öğreten, bu bakımdan onlar üzerinde bir üstünlüğe sahiptir; bu da kadına erkek üzerinde tanınmamıştır; bu yüzden bir kilisede öğretemez de: Onların öğretmesine izin vermiyorum. Ama dua etmek ve esinlenmiş ilahiler söylemek öğretmek değildir. Ve kilisenin o çağında bu türden ruhsal armağanlara sahip kadınlar olduğuna (bkz. Elçilerin İşleri 21:9) ve toplantıda bu itici gücün etkisi altında bulunabildiklerine göre, bunu tamamen bastırmak zorunda mıdırlar? Ya da hiçbir zaman kamu önünde kullanılamayacaksa, bu armağana neden sahip olsunlar? Bu nedenlerle bazıları, bu genel yasakların yalnızca olağan durumlar için anlaşılması gerektiğini, ama olağanüstü durumlarda, kadınlar ilahi bir etki altında olduklarında ve bu biliniyorsa, onlara konuşma özgürlüğü tanınabileceğini düşünür. Olağan olarak kilisede öğretmemeli, tartışmamalı ve soru sormamalı, orada susarak öğrenmeli ve güçlükler çıktığında evde kendi kocalarına sormalıdırlar. Dikkat edin: Boyun eğerek öğrenmek kadının görevi olduğu gibi, onu eğitebilmek suretiyle üstünlüğünü korumak da erkeğin görevidir; evde kocasına sormak kadının göreviyse, onun sorularını yanıtlayabilmek için en azından çaba göstermek de erkeğin işi ve görevidir; susması gereken kilisede konuşmak kadın için ayıpsa, konuşması gerektiğinde

susmak ve kadın evde ona sorduğunda yanıt verememek de erkek için ayıptır. 2. Burada bu buyruğun nedeni var: Onların itaatkâr olmaları Tanrı'nın yasası ve buyruğudur (34. ayet); onlar erkeğe bağlıdırlar ve konum değişikliğine kalkışma gibi görünen herhangi bir şey yapmaları onlar için ayıptır; en azından o çağda ve o halk arasında kamu önünde konuşmak böyle bir anlama geliyor gibiydi, kamu önünde öğretmek ise çok daha fazla: Böylece elçi, kadınların kilisede, toplantıda konuşmasının ayıp olduğu sonucuna varıyor. Utanç, ruhun yakışıksız bir şey yapmış olmasına ilişkin rahatsız edici düşüncesidir. Ve bir kadının kendi konumundan vazgeçmesinden, cinsiyetinin boyun eğme durumundan feragat etmesinden ya da genel kanıya göre öyle görünen ve öyle izlenim veren bir şey yapmasından daha yakışıksız ne olabilir? Dikkat edin: Ruhumuz ve davranışımız konumumuza uygun olmalıdır. Tanrı'nın yaptığı doğal ayrımlara dikkat etmeliyiz. O'nun başkalarına bağlı kıldıkları, kendilerini aynı düzeye koymamalı, bir üstünlüğe de kalkışmamalıdır. Kadın erkeğe bağlı kılındı ve yerini korumalı, bununla yetinmelidir. Bu nedenle kadınlar kiliselerde susmalı ve öğretmen olmaya kalkışmamalıdır; çünkü bu, erkek üzerinde bir üstünlüğe kalkışmak olurdu.[7]

HJR'nin yorumu: Öğretmenin bir üstünlük içermesi tuhaftır ve bunu Kutsal Yazı'da bulamıyorum. Bu, bu metni açıklamak için ne gerekçelere başvurulduğunun bir başka örneğidir. Öğretmek, Tanrı'nın kişiye kendisi için değil, başkalarının yararı için verdiği uygun armağanla hizmet etmektir.

Warren W. Wiersbe

İkinci olarak, kadınlar toplantıda konuşmamalıydı (1 Korintliler 14:34-35). Pavlus kadınların dua etmesine ve peygamberlik etmesine zaten izin vermişti (1 Korintliler 11:5); bu yüzden bu yönerge, peygamberlik mesajlarının değerlendirilmesi gibi yakın bağlamla ilgili olmalıdır. Görünüşe göre ilk kilisede öğretinin saflığına ilişkin asıl sorumluluk erkeklerin, özellikle de ihtiyarların omuzlarındaydı (1 Timoteos 2:11-12).

Bu yasağın bağlamı, toplantıdaki kadınlardan bazılarının soru sorarak, hatta belki kavgaya yol açarak sorun çıkardığına işaret ediyor. Pavlus evli kadınlara kocalarına boyun eğmelerini ve sorularını evde yanıtlatmalarını hatırlattı. (Evli olmayan kadınların ihtiyarlara ya da kendi ailelerindeki başka erkeklere danışabildiklerini varsayıyoruz.) Ne yazık ki bugün pek çok Hristiyan evde, Tanrı'nın sözünü daha iyi bildiği için kocanın sorularını yanıtlamak zorunda olan kadındır.

Pavlus 1 Korintliler 14:34'te hangi "Yasa"ya gönderme yapıyordu? Muhtemelen Yaratılış 3:16'ya. (Yasa sözcüğü Eski Antlaşma yazılarının, özellikle ilk beş kitabın eşanlamlısıydı.) Pavlus 1 Korintliler 11'de kilisede erkeklerle kadınlar arasındaki ilişkiyi ele almıştı; bu yüzden ayrıntıya girmesine gerek yoktu.

Frédéric Godet

Elçi, herkesin önünde konuşmayı, dinleyen topluluk üzerinde yetki kullanma eylemi olarak görür (krş. 1 Timoteos 2:12). Ve erkek üzerinde yetki tutumu itaat tutumuyla karşıtlık içinde olduğundan [...], kadının herkesin önünde konuşmasının, Yasa'da dile gelen ilahi isteğin verdiği konumla çeliştiği sonucuna varır. … Kadınların ibadette susması, onlara erkekle ilişkileri bakımından yüklenmiş olan genel boyun eğme koşulunun yalnızca bir ifade biçimidir. … Pavlus kadının herkesin önünde konuşmasında, ona doğa ve Yaratıcı'nın buyruğu tarafından verilmiş olan tutuma aykırı bir davranış görür (krş. 11:1-16). … Kadınlar, her birini kendi kocasıyla birleştiren bağlılık bağını zedeleyecek hiçbir şey yapmamalıdır.

(Almanca çeviri: Thomas Jettel.)

Adolf Schlatter

14:34-35: *Kadınlar kilisenin toplantılarında sussun. Çünkü konuşmalarına izin verilmez; tersine, Yasa'nın da söylediği gibi boyun eğsinler. Ama bir şey öğrenmek isterlerse, evde kendi kocalarına sorsunlar; çünkü bir kadının toplantıda konuşması utanç vericidir*. O zamanlar Hristiyan toplantılarının ayırt edici niteliği olan ve kilisedeki bütün güçlerin onlar için kullanılmasını sağlayan büyük, güvenli özgürlük karşısında, bu özgürlüğün kadın için de erkek için olduğu gibi aynı biçimde geçerli olup olmadığı sorusu da ortaya çıktı. Bu noktada da, başka pek çok noktada olduğu gibi, kilise kendi yolunu önce araması ve kendi içinde neyin töre hâline geleceğini kendi başına anlaması gerekiyordu. Pavlus'un 11. bölümde kadının dua sırasındaki davranışı hakkında söyledikleriyle bile onun iki cinsin eşitliğine karşı çıktığını biliyoruz. Doğanın aralarına koyduğu sınır Hristiyan dünyasında zedelenmeden kalmalıdır. Bu, kadına toplantılarda söz hakkı tanınmamasıyla sağlanır. Pavlus 11. bölümde bunu henüz söylemedi, çünkü orada kadınlara toplantılarda düşen haktan değil, dua ederken ya da peygamberlik ederken Tanrı önünde nasıl davrandıklarından söz ediyordu. Peygamberlik etmek zorunlu olarak toplantıya bağlı değildi ve kadının dua sırasındaki davranış biçimi tamamen ayrı bir konudur; kadının da konuşup konuşmaması gerektiği sorusu onunla örtüşmez. Pavlus hiçbir kadının peygamberlik çağrısı alamayacağını söylemedi. Kadının Tanrı'nın özel görevlendirmesiyle söyleyecek ilahi bir sözü varsa, bunu herkesin önünde konuşmaktan başka bir biçimde de yapabilir. Ama Pavlus 11. bölümde kadının en yüce ruhsal yeteneklerinde bile, dua ettiğinde ya da peygamberlik ettiğinde, kadın olarak davranması gerektiğini, böylece hiçbir zaman kendini erkekle bir tutamayacağını ve onunla bağını hiçbir zaman üzerinden atamayacağını ya da unutamayacağını söyledikten sonra, onun bir kadının toplantılarda erkeklerin önünde ve onların yerine konuşmak istemesini utanç verici bulduğunu da kolayca anlıyoruz. Böyle yaptığında da sanki kadın değil de erkekmiş gibi davranır. Pavlus onun bilgi arzusuna sevinçle her türlü yardımı yapar; ama onun Tanrı sözünü açık ve derin biçimde kavraması için tek araç, toplantılarda herkesin önünde soru sorması ya da konuşma yapması değildir. Daha çok, hakkında açıklama istediği şeyi kocasıyla konuşsun. İç yaşamının bütün konularında, Tanrı'yı tanıma arzusunda da ona yardım etmesi gereken en yakın kişi odur.

14:36: *Yoksa Tanrı'nın sözü sizden mi çıktı, ya da yalnızca size mi geldi?* Kadın sorusunda da tek bir kilisenin kendi başına doğru gördüğünü yapmaması, tersine her kilisenin diğer kiliselerle uyumu koruması ve Hristiyan dünyasının her yerde geçerli genel bir töresinin oluşmasına katkıda bulunması önemliydi. Korintliler, ancak diğer bütün kiliselerin müjdeyi kendilerinden aldığı ilk kilise ya da tek kilise olsalardı, başkalarını gözetmeyi belli bir haklılık görüntüsüyle reddedebilirlerdi. Ama şimdi ne ilk ne de tek kilise olduklarına göre, diğer kiliselerin doğru ve yakışır diye gözettikleri şey onlar için de geçerlidir.[8]

William Barclay

Pavlus büyük olasılıkla her şeyden önce Korint'in gevşek ahlaki durumunu düşünüyordu ve genç kiliseyi en ufak bir ahlaksızlık kuşkusu altında bırakabilecek hiçbir şeyin yapılmaması gerektiğini hissediyordu. Bu sözleri bağlamından koparıp kilise için genel bir kural hâline getirmek kuşkusuz çok yanlış olurdu.

Pavlus belli bir sertlikle konuşmayı sürdürüyor. Bir insanın, ruhsal armağanları olsa bile, yetkiye karşı başkaldırma hakkı olmadığından çok emin. Verdiği öğütlerin ve koyduğu kuralların İsa Mesih'ten ve O'nun Ruhu'ndan geldiğinin bilincindedir; ve bir insan onları anlamayı reddediyorsa, kasıtlı bilgisizliği içinde kalmalıdır.

Leon Morris

Morris, L., *1 Corinthians: an introduction and commentary*, VII, Tyndale New Testament Commentaries

34-35. “Kutsalların bütün kiliselerinde olduğu gibi” (krş. 4:17) ifadesi bu ayete aitse, Pavlus Korintlilerden kabul görmüş Hristiyan uygulamasına uymalarını istiyor. Kadınlar öğretmen rolünü üstlenmiş olsaydı, Hristiyanlık çoğu insanın gözünde itibarını yitirirdi. Grekler arasında kadınların kamu önünde bir şey söylemesi hatta yasaktı. Plutarkhos, erdemli kadının “alçakgönüllü olması ve dışarıdakilerin önünde bir şey söylemekten sakınması” gerektiğini söyler (Gelin ve Damada Öğütler, 31); ayrıca “bir kadın ya kocasıyla ya da kocası aracılığıyla konuşmalıdır” (a.g.e., 32). Pavlus onları törelere uymaya çağırıyor. Ama daha fazlasını da yapıyor. Onlara boyun eğmeleri gerektiğini hatırlatmak için Yasa’ya gönderme yapıyor (“kocalarına” diye eklemiyor; söz ettiği genel bir konumdur, krş. Efesliler 5:21). Çoğu kişi onun Yaratılış 3:16’yı düşündüğünü sanıyor (gerçi Yaratılış 1:26 vd. ve 2:21 vd. ayetlerini de düşünüyor olabilir). Kadınların kiliselerde susması bir tür sorundur. Pavlus onların dua etmesini ya da peygamberlik etmesini onayladığına göre (11:5), konuşmalarına karşı kural mutlak değildir (krş. Elçilerin İşleri 2:18 vd.; 21:9). Moffatt, Pavlus’un “dindar bir kadını, ilk kilisede pek çok kadının sahip olduğu peygamberlik armağanını kamusal ibadette bile kullanmaktan hiçbir zaman alıkoymadığı” görüşündedir. O bu yasağı, “bir peygamberin ya da öğretmenin ibadet sırasında söylediklerinin tartışılmasına ya da yorumlanmasına katılan kadınlarla” ilgili olarak anlar (Grudem, s. 249-251, Thrall ve başkaları gibi, esas olarak buna katılır). Héring “vaaz eden bir kadın … ile ibadette yalnızca kilisenin sıradan bir üyesi olarak bulunan bir kadın arasında açık bir ayrım” bulur. G. Delling burada “keyfî konuşmanın önlenmesini” görür (TDNT, viii, s. 43). Calvin Pavlus’u, bir kadının kamu önünde konuşabileceği, ama düzenli bir ibadette konuşamayacağı biçiminde anladı. Birinci yüzyılda kadınların eğitimsiz olduğunu göz önünde bulundurmalıyız. Yahudiler bir kadına öğretmeyi günah sayıyordu ve başka yerlerde durum pek daha iyi değildi. Korintli kadınlar, söyleyecek pek az anlamlı şeyleri olduğu ya da hiç olmadığı için bile olsa, kilisede susmalıydılar. Hristiyanlığın en başından beri kadınların da erkekler kadar özgürce öğrendiğini varsaydığı gerektiği kadar sık fark edilmiyor (krş. Luka 10:39-42). Pavlus’un burada derdi, kadınların hangi biçimde öğrenmesi gerektiğidir. Bunu savunmuyor; bunu verili kabul ediyor. Yalnızca sorularını evde kocalarına sormalarını ve toplantıyı rahatsız etmemelerini söylüyor. Bu edebe aykırı olurdu; ayıp olurdu (11:6’daki sözcüğün aynısı); Bultmann bunu “insanların yargısına göre ayıp olan” şeklinde anlar (TDNT, i, s. 190).

36. Bu, bu uygulamanın Korint’te gerçekten yaşandığına işaret ediyor gibi görünüyor. Pavlus’un Korintlilerin gururundan yakınmak için birden fazla fırsatı oldu. Görünüşe göre, yalnızca Hristiyanlıkla ilgili konulardaki kendi anlayışlarıyla haklı çıkarılan yeni yollara girmekte kendilerini özgür hissediyorlardı. Böyle bir tutum karşısında Pavlus alaycı bir biçimde, Tanrı’nın sözünün dünyasal kaynağının Korintliler mi olduğunu, yoksa yalnızca onlara mı ulaştığını soruyor. Neyin Hristiyanca olduğunu yalnızca kendilerinin bildiğini sanmamalıdırlar. “Kutsalların bütün kiliselerinin” (33. ayet) törelerine ve düşünüşüne dikkat etmelidirler.[9]

Ben Witherington III

Conflict *and* Community *in* Corinth: *A Socio-Rhetorical Commentary on 1 and 2 Corinthians*

Peygamberlik sözleri tartılırken bazı kadınlar – muhtemelen evli kadınlar, belki kendileri de kadın peygamber olan ve dolayısıyla söyleneni tartma hakkına sahip olan kadınlar – sorular, belki de uygunsuz sorular soruyordu ve ibadet bozuluyordu. Pavlus 34 vd. ayetlerde Hristiyan ibadetinin bir

soru-cevap oturumuna dönüştürülmemesi için uyarıyor. Putperest peygamberlik hakkında yukarıda yapılan tartışma göz önünde bulundurulursa, bu kadınların Hristiyan peygamberlerin, yalnızca sorulara yanıt olarak, tamamen kişisel konulardaki sorular da dahil, kehanette bulunan Delfi kâhinine benzer biçimde işlediğini varsaymaları büyük olasılıktır. Pavlus Hristiyan peygamberliğinin farklı olduğunu savunuyor: Erkek ve kadın peygamberler, hiçbir insan konuyu tetiklemeden/kışkırtmadan, Kutsal Ruh'un esinine yanıt olarak konuşurlar. Pavlus sonra bu tür soruları başka bir yerle, yani evle sınırlıyor. Belki de sorulacak kocanın ya da erkeğin ya bir peygamber olduğunu ya da en azından bu tür soruları daha uygun bir zamanda yanıtlayabilecek durumda olduğunu ima ediyor.

Keener burada eğitimle ilgili bir sorunun söz konusu olduğunu söylerken belki haklıdır. Soru soranlar, Hristiyan ibadetinde neyin uygun olup neyin olmadığını bilecek kadar Mesih'in okulunda henüz yetişmemişlerdi. Pavlus onların öğrenme hakkını onaylıyor, ama başka bir bağlama işaret ediyor. Her durumda Pavlus bir ayrıcalığın kötüye kullanılmasını düzeltiyor ve bir kadının toplantıda konuşma hakkını, 11. bölümde zaten tanımış olduğu bu hakkı geri almıyor.

Craig L. Blomberg

The NIV Application Commentary: *From Biblical Text … to Contemporary Life*

11:2-16'da olduğu gibi, Pavlus'un susturduğu kadınlar ancak evli kadınlar olabilir. Bu, neden kilisenin peygamberlik sözlerini herkesin önünde sorgulayamayıp evde "kendi kocalarına" danışmak zorunda olduklarını açıklardı (35. ayet; NIV'de olduğu gibi kuşkusuz kocalara bir gönderme). Aksi hâlde kocalarına kilisede, onlara Tanrı tarafından buyrulmuş boyun eğmeleriyle çelişecek bir biçimde meydan okuyabilirlerdi (34. ayet). "Yasa", kadınlara kamusal ibadette susmayı buyuran belirli bir Eski Antlaşma ayetini kastediyor olamaz, çünkü böyle bir ayet yoktur. Muhtemelen Yaratılış 3:16'yı da kastetmiyor, çünkü Pavlus başka hiçbir yerde düşüşün sonuçlarını arzu edilen bir Hristiyan davranışının gerekçesi olarak göstermez. Daha çok, 11:8-9'da kadınların başlarına gösterdikleri saygıyla ilgili olarak yaptığı gibi, muhtemelen Yaratılış 2'deki yaratılışın düzenine ve amacına gönderme yapıyor.

Roy E. Ciampa ve Brian S. Rosner (G. K. Beale / D. A. Carson [ed.] içinde)

Commentary on the New Testament use of the Old Testament

Eski Antlaşma'nın Yeni Antlaşma'da Kullanımı Üzerine Yorum

14:33-35 Pavlus, kadınların (ya da karıların) kilise toplantısı sırasında susmaları gerektiğini söylüyor; konuşmalarına izin verilmemiştir ve "Yasa'nın söylediği gibi" boyun eğmelidirler (metin sorunları için bkz. Niccum 1997; Thiselton 2000: 1148-50). Pavlus kadınların hiç konuşamayacağını kastediyor olamaz, çünkü 11. bölümde onların ibadette dua etme ve peygamberlik etme yetkisini ele alıyor (susmanın türünün bağlama bağlı olması gerektiğine ilişkin kanıtlar için bkz. Grudem 1982: 242-44). Muhtemelen ya kadınların başkalarının peygamberlik mesajlarının yargılanmasına/değerlendirilmesine katılmamaları gerektiğini (böyle düşünenler: Grudem 1982; Carson 1987: 129 [krş. 14:29]; ya da belki özellikle kendi kocalarının söylediği mesajlar? (krş. 14:35)), ya da rahatsız edici gevezelikten veya uygunsuz konuşmalardan uzak durmaları gerektiğini (böyle düşünen: Paige 2002), belki özellikle başka erkeklerle (krş. 14:35: "Kendi kocalarına [tous idious andras] sorsunlar") kastediyor.

Pavlus'un "Yasa'nın" öğretisine yaptığı gönderme, muhtemelen erkek ile kadın arasındaki ilişkilerde düzen ve edep açısından sonuçlarıyla birlikte Yaratılış kitabındaki yaratılış anlatılarını göz önünde bulunduruyor (krş. Thiselton 2000: 1153-54; Bruce 1980: 136; Carson 1987: 129; Keener 1992: 86-87;

ayrıca yukarıda 1 Korintliler 11:2-16 hakkındaki yoruma bkz.). Bazıları Pavlus'un Yaratılış 3:16'ya ve orada kadına söylenen, kocasının ona hükmedeceği sözüne gönderme yaptığını düşünür (krş. 4Q416 2 IV, 1-8). Ama bu metinde söz konusu olan, düşüşün lanetinden kaynaklanan bir egemenliktir (ama bkz. Grudem [1982: 253-54]; ona göre kaynak, Yaratılış 2:18-23 ile bağlantılı olarak Yaratılış 3:16'dır). Pek çokları bu metni, kadınların (o zaman ve bugün) "kilise tarafından tanınan, erkekler üzerinde bir öğretme yetkisi" edinmelerini yasaklayan bir metin olarak anlar (örneğin Carson 1987: 130). Başkaları ise Pavlus'un bununla, Kutsal Yazı'nın ibadet ortamında saygıyı ve düzeni (burada özellikle kadınların kocalarına saygısını) korumanın ne kadar önemli olduğunu öğrettiğini söylemek istediğine, ama bu ilkenin, kocalara ve karılara ilişkin toplumsal beklentilerin Pavlus'un dünyasındakilerden belirgin biçimde farklı olduğu kültürlerde bambaşka biçimde uygulanabileceğine inanırlar.[10]

Anthony C. Thiselton

The First Epistle to the Corinthians: A Commentary on the Greek Text

33b-34 Çeviri hakkında bir yargıya varmak son derece zorlaşıyor; çünkü bu, Pavlus'un Korintli okurların σιγάτωσαν (sussunlar; sakin olsunlar; konuşmayı bıraksınlar; sözü kesmesinler) ve λαλεῖν (konuşmak, az önce anlatılan biçimde konuşmak, onların yaptığı biçimde konuşmak) gibi sözcükleri hem yazarın hem de alıcıların bildiği durum bağlamına uygun olarak yorumlayacakları ve anlayacakları varsayımıyla ayrılmaz biçimde bağlantılıdır. Burada yalnızca sözlükteki sözcük seçimine dayanan "soyutlanmış" bir çeviri gerçekten de bağlamsal anlayışa aykırı düşebilir.

Pek çokları 34-35. ayetlerin, Pavlus'un reddetmek için alıntıladığı bir Korint sloganı ya da Korint teolojisinden bir parça olduğunu savunur. Böyle bir görüş zorlama değildir, çünkü Pavlus 6:12; 7:1; 10:23'te ve belki başka yerlerde de (örneğin 8:1-6'da) tam olarak bunu yapıyor gibi görünür.

Pavlus reddettiği bir Korint görüşünü mü alıntılıyor?

Bu görüşle belki en çok D. W. Odell-Scott özdeşleştirilir; hem 1983 tarihli bir makalede hem de Jerome Murphy-O'Connor'a 1987'de verdiği bir başka yanıtta. Ama Manus, Flanagan ile Snyder ve Allison da bu görüşün çeşitlemelerini sunar (bkz. aşağıda). Odell-Scott, 36. ayetin başındaki ἤ ("yoksa") anahtar edatında, Korint'teki bir grubun 34-35. ayetlerin sözleriyle dile getirdiği tutucu ataerkil egemenliğe karşı etkili bir söz sanatı yanıtı görür: "Yoksa Tanrı'nın sözü sizden mi çıktı?" (36. ayet). Odell-Scott'a göre bu, 34-35. ayetlerin güçlü bir çürütülmesi olarak anlaşılabilir; böylece metin kadınların kamusal toplantıda konuşma yetkisini kuvvetle destekler.

(d) Witherington ile birlikte, sözü edilen konuşmanın peygamberlerin sözlerini sınama ya da tartma etkinliğini, özellikle de peygamberin teolojisi, hatta yaşam tarzı hakkında herkesin önünde delici sorular sorulmasını belirttiği görüşündeyiz. Karılar, bir peygamberlik mesajı duyurma iddiasının gerçekliğini destekleyen ya da zayıflatan konuşma ve davranış hakkında kocalarını çapraz sorguya çektiklerinde bu özellikle hassas ve sorunlu olurdu; bu da Pavlus'un belli türden soruları neden eve ayırdığını kolayca açıklardı. Kadınlar bu durumda (i) herkesin önünde kocalarının yargıçları gibi davranmış olurlar; (ii) ibadeti, belki de özel çıkarların yer aldığı uzun bir tartışma oturumuna dönüştürme tehlikesine girerler; (iii) kilisenin birbirine hevesle seslenmek yerine sessizce Tanrı'yı dinlemesi gereken denetimli ve ölçülü konuşma ahlakına karşı mücadele etmiş olurlar; ve (iv) Tanrı'nın yaratılıştaki ve dünyadaki işinin düzenine duyulan saygı duygusunu, Tanrı'nın Ruhu'nun yaratıcı etkinliğinden önce gelen karmaşaya karşı bozmuş olurlar.

Paul Ellis

Die schweigende Königin (Almanca: “Susan Kraliçe”) (Kindle konumları 1319-1323).

10. Kadınlar kilisede susmalı mı?

Kadınların sessiz olduğu bir kilise hayal ediyorum. İlahi söylemiyorlar, Kutsal Kitap’tan okumuyorlar ve kamusal duaya katılmıyorlar. Arkadaşlarını selamlamıyorlar, yanlarındakine dönüp merhaba da demiyorlar. Pastör “Bir ‘amin’ alabilir miyim?” diye sorduğunda ona amin demiyorlar. Bunun yerine sessiz kalıyorlar. Böyle bir kilise bilmiyorum; yine de bu, “Kadınlar kiliselerde sussun” diyen elçi Pavlus’un ideali gibi görünüyor.

Grekler kadınlarının susmasından hoşlanırdı, Yahudi hahamlar ve bilgeler de.

Ama ya Pavlus? Elçi “Hepiniz peygamberlik edebilirsiniz” ve “Keşke hepiniz dillerle konuşsanız” dememiş miydi? Korintlilere “Bir araya geldiğinizde her biriniz bir ilahi, bir söz, bir dil, bir yorum getirebilir” dememiş miydi? Yarınız susmak zorundaysa, her biriniz nasıl bir ilahi ve bir söz getirebilir? Kadınlar susmak zorundaysa, herkes nasıl peygamberlik edebilir?

Bu soruda Kutsal Yazı apaçıktır:

Kadınların kilisede konuşabileceğine işaret eden ayetler:

Elçilerin İşleri 1:14; 2:4, 17-18; 4:31; 21:9; Romalılar 12:6; 16:1, 3, 6, 12; 1 Korintliler 12:7, 11, 27; 14:5, 26-27, 29, 31, 39; 2 Korintliler 5:17; İbraniler 5:12; 1 Petrus 2:9; 4:10-11

Konuşamayacaklarına işaret eden ayetler: 1 Korintliler 14:34

Yeni Antlaşma, kadınları söz almaya ve kilisenin ortak yaşamına tam olarak katılmaya teşvik eden sözlerle doludur ve bu davulu Pavlus’tan daha yüksek sesle çalan olmamıştır. O hâlde neden birdenbire tonunu değiştirip Korint’teki kadınlara susmalarını söylüyor? Söylemiyor. Sözlerini bağlamı içinde okuyun; böyle bir şey söylemediğini göreceksiniz.

Bağlamın açıklığa kavuşturulması

Bu, bağlamın her şeyi açıklığa kavuşturduğu Kutsal Yazı ayetlerinden biridir. Korint kilisesinde iki tür kadın vardı: Bazıları Grekti, bazıları Yahudi. Aristoteles ve başkaları sayesinde Grek kadınlarının kamusal toplantılarda konuşması medeni yasayla yasaklanmıştı ve Pavlus’un gönderme yaptığı tam da bu yasaydı. Kadınların susması gerektiğini söyleyen o değil, Grek yetkilileriydi. Ama Korint kilisesinde Yahudi kadınlar da vardı; bu yüzden Pavlus’un bir Yahudi yasasını ima etmiş olması da mümkündür. Daha sonra Talmud’da yazıya geçirilen hahamların öğretilerine gönderme yapmış olabilir: Pavlus: Kadınların toplantıda konuşması ayıptır. Talmud: Bir kadının sesini erkekler arasında duyurması ayıptır. Hahamlara göre ideal kadın sessiz ve göze batmayan kadındı. Sinagogda erkekler konuşurken o sessizce otururdu. Kadınların susması gerektiğini kim söyledi? Yahudiler ve Grekler söyledi. Ama Pavlus bunu hiçbir zaman söylemedi.

Pavlus kadınların kiliselerde susması gerektiğini hiçbir zaman söylemedi; Korintliler söyledi. Yukarıdaki bölüm bir alıntıdır. Tırnak içinde olmalıdır, çünkü Pavlus onu alıntılıyor. Onların söylediklerini – Grek ve Yahudi yasalarının öngördüğü gibi kadınların konuşmasına izin verilmemesi gerektiğini – yanıtını vermeden önce tekrarlıyor: “Ne? Tanrı’nın sözü sizden mi çıktı? Yoksa yalnızca size mi geldi?” Başka bir deyişle: “Aklını mı kaçırdın? Kadınlara susmalarını buyururken Baba’nın yüreğinden konuştuğunu mu sanıyorsun? Tanrı’dan duyduğuna mı inanıyorsun?” Kilisenin yarısının susması gerektiği yönündeki

çılgınca öneri Pavlus'u öfkelendirdi. Yanıtını haykırdığını neredeyse duyabilirsiniz. En azından İngilizce Kutsal Kitap'lar onu doğru aktarsaydı duyabilirdiniz. Pavlus'un yanıtının çeşitli Kutsal Kitap çevirilerinde nasıl göründüğüne dikkat edin:

NIV: Yoksa Tanrı'nın sözü sizden mi çıktı?

AKJV: Nasıl? Tanrı'nın sözü senden mi çıktı?

Pavlus bir "Ne?!" ile patlıyor, ama bazı Kutsal Kitap çevirileri bu önemli sözcüğü atlıyor. Pavlus'un öfkesinin sıcaklığını hissetmeliyiz. Duyduğuna inanamıyor. Korintliler, kadınların susması gerektiğini düşünüyorlarsa topluca akıllarını yitirmişler.

Pavlus'un öfkesi "The Source New Testament" (Ann Nyland) çevirisinde mükemmel biçimde dile geliyor: Tam bir saçmalık! Tanrı'nın sözü sizden mi kaynaklanıyor? Tam bir saçmalık! Ona ulaşılan tek kişiler siz misiniz?

Thomas Schirrmacher

Geleneksel olarak kilise toplantılarında kadınlar için bir susma buyruğu diye anlaşılan[11] 1 Korintliler 14:34-35 ayetleri de Korintlilerin görüşünün bir alıntısı ya da aktarımı olarak anlaşılmıştır; çünkü bir yandan kısa bir süre önceki "*hepiniz birbiri ardınca peygamberlik edebilirsiniz*" (1 Korintliler 14:31) ifadesine uymuyor gibi görünüyorlar ve başka bir yerde kadınların peygamberlik etmesine ve dua etmesine izin veriliyor (1 Korintliler 11:13; krş. 11:5); ikinci olarak da ardından gelen ayet erkeklere yönelik bir çürütme ve uyarı olarak anlaşılabilir: "*Yoksa Tanrı'nın sözü sizden mi çıktı, ya da yalnızca size mi geldi?*" (1 Korintliler 14:36) O zaman metnin tamamı şöyle çevrilmelidir:

"*Çünkü Tanrı düzensizliğin* [Tanrısı] *değil, esenliğin* [Tanrısı'dır]*; kutsalların bütün kiliselerinde* [geçerli olduğu] *gibi.*

Kadınlarınız kiliselerde sussun, çünkü [sizin tarafınızdan] *konuşmalarına izin verilmiyor; tersine, Yasa'nın da söylediği gibi boyun eğsinler. Ama bir şey öğrenmek isterlerse, evde kendi kocalarına sorsunlar; çünkü bir kadının kilisede konuşması ayıptır.*

Yoksa Tanrı'nın sözü sizden [erkeklerden ya da Korintlilerden] *mi çıktı, ya da yalnızca size mi geldi?*" (1 Korintliler 14:33-36)

[1 Korintliler 14:33b'deki "kutsalların bütün kiliselerinde olduğu gibi" ifadesini 1 Korintliler 14:33a'ya bağladım. Daniel C. Arichea ve başkalarıyla birlikte, 1 Korintliler 14:33b'nin her durumda 14:34a'ya değil, önceki cümleye ait olması gerektiğini varsayıyorum; aksi hâlde 'bütün kiliselerde' ve 'kilisede' ifadeleri (14:33b; 14:34a) aynı cümlede iki kez geçmiş olurdu.[12] Arichea, pek çok Kutsal Kitap çevirisinin bunu böyle gördüğüne, modern zamanın ruhunun etkisinden 'kuşku duyulamayacak' İngilizce King James Version (KJV) çevirisinin de böyle gördüğüne işaret ediyor.]

Alıntı görüşünün bazı savunucularını kısaca tanıtalım[13]. Neal M. Flanagan ve Edwina Hunter Snyder için burada önemli bir rol oynayan şudur: ***Pavlus bu ayette eril biçimde yazıyor. Pavlus 1 Korintliler 14:36'da gerçekten kadınlara seslenmiş olsaydı, onlara dişil biçimde seslenmesi gerekmez miydi?***[14]

Daniel C. Arichea ve Chris Ukachukwu Manus, 1 Korintliler 14:36'daki 'e'nin (ἢ) öncesindekine karşı güçlü bir itirazı başlattığını göstermiştir (örneğin 1 Korintliler 11:22).[15]

Robert W. Allison ayrıca 1 Korintliler 14:34'te Yasa'ya dayanılması sorusunu da ele almıştır. Eski Antlaşma Yasası'nın kadınlara susma çağrısı içermediği, ama 1 Korintliler 14:34'teki sonucun tamamen

Yaratılış 3:16'nın hahamlara özgü tefsirine uyduğu sonucuna varıyor[16]; bu tefsiri başta Talmud aracılığıyla tanımıştık; o, 1 Korintliler 11:2-16'ya da yansımıştır, ama İsa'nın ve Pavlus'un Eski Antlaşma'dan çıkardığı öğretiyle çelişir.

Joyce Harper ve John A. Anderson, Yasa'ya dayanmanın Talmud'daki kadına yönelik tam konuşma yasağına karşılık geldiğini ve burada Yasa'ya dayananın Pavlus değil, haksız yere kendi Yasa yorumlarına dayanan Yahudi öğretmenler olduğunu varsayıyorlar[17]. Talmud'dan şu sözlerle alıntı yapıyorlar:

"Bir kadının sesini erkekler arasında duyurması ayıptır."[18]

S. Aalen aynı görüşü, 'izin verilmez' ifadesinin hahamların bir şeye izin verdikleri ve bir şeyi yasakladıkları hahamlara özgü bir kalıp olduğuna işaret ederek gerekçelendirmek istemiştir[19].

Gilbert Bilezikian, 1 Korintliler 14:34-35'te Korintlilerden bir alıntının söz konusu olduğuna dair başka gerekçelerin yanı sıra şunları sayıyor[20]: 1) konunun ani değişmesi[21]; 2) aksi hâlde 1 Korintliler 11:2-16 ile ortaya çıkacak çelişki[22]; 3) herkesin ibadete katılması (1 Korintliler 14:31) ve herkesin armağanlara gayret etmesi (1 Korintliler 14:39) gerektiğini gösteren metin bağlamı[23]; 4) Pavlus'un hiçbir zaman Yasa'ya dayanmaması[24] – bu ifade kuşkusuz böyle kalamaz ve bir sonraki gerekçeyle bağdaştırılamaz; 5) kadının susmasıyla ilgili Eski Antlaşma'da hiçbir ifade bulunmaması[25]; 6) 1 Korintliler 14:36'daki Grekçe 'e'nin güçlü bir itirazı başlatması[26] ve 1 Korintliler mektubunda bunun pek çok örneğinin bulunması (1 Korintliler 6:1-2; 6:9; 6:16; 6:19; 9:6; 9:8; 10:22; 11:13; 14:36)[27]; 7) 1 Korintliler 14:35'teki dişil biçimden 1 Korintliler 14:36'daki eril ikinci kişiye ani geçiş[28] ve son olarak 8) 1 Korintliler mektubunda benzer pek çok alıntının bulunması (ona göre: 1 Korintliler 1:12; 3:4; 6:12=10:23; 6:13; 6:18; 7:1; 8:1; 8:4; 8:8)[29].

C. H. Talbert, 1 Korintliler 14'teki alıntı görüşünün gerekçelerini[30] benzer biçimde özetliyor:

"İki gerekçe bu anlayışı olası kılıyor. Birincisi, 36. ayette 'yalnız' (*monous*) diye çevrilen kavram eril çoğuldur. Bu, 'yalnızca siz erkekler' gibi bir açıklama gerektirir. 14:34-35 Pavlus'un buyruğuysa, eril hitap yersizdir. Ama 14:34-35 Korint topluluğundaki erkeklerden oluşan bir grubun savıysa, eril hitabın bir anlamı vardır. İkincisi, 14:34-35, Pavlus'un Galatyalılar 3:27-28 ve 1 Korintliler 11:2-16'daki tutumuyla öyle güçlü bir çelişki içindedir ki, onları uzlaştırmaya yönelik her girişim çarpıtmalara yol açmak zorundadır ve çoğu zaman çelişkiden kurtulmak için interpolasyon (sonradan ekleme) görüşüne varır. Ama 14:34-35 bir Korint iddiası, 14:36 da Pavlus'un öfkeli yanıtı olarak anlaşılırsa, anlaşılır bir tutarlılık elde edilir ..."[31]

Başka yazarlar bu güçlükler yüzünden 1 Korintliler 14:34-36'yı ya da bir kısmını kestirip atarak Pavlus'a ait olmayan, sonradan eklenmiş bir metin olarak görmüşlerdir[32]. Bir interpolasyon varsayımının, 1 Korintliler 11:2-16'daki durumun tersine, gerçek bir tarihsel dayanağı vardır;[33] gerçi bence bu dayanak interpolasyon görüşünü gerekçelendirmeye yetmez; bu yüzden örneğin Jerome Murphy-O'Connor bir incelemesinde 1 Korintliler'de önerilen bütün interpolasyonları (yani 1 Korintliler 2:6-16; 4:6; 6:14; 11:3-16; 15:31-32; 15:44-48'dekileri) reddeder, ama ne yazık ki 1 Korintliler 14:34-35'te yine de kabul eder.

Çünkü 1 Korintliler 14:34-35'teki interpolasyon, Yeni Antlaşma'nın bazı eski elyazmalarında, özellikle 'D'de (Codex Bezae [kastedilen Codex Claromontanus'tur]) **ve genel olarak bütün Batı elyazması geleneğinde 34-35. ayetlerdeki susma buyruğunun 40. ayetten sonra yer almasıyla gerekçelendirilir[34].** Gordon D. Fee, Yeni Antlaşma'nın başka hiçbir yerinde – Yuhanna 8 ve Markos

16’daki çok daha uzun metinler dışında – böyle bir bölümün düpedüz birkaç farklı yerde bulunmadığına dikkat çeker; bu da ancak metnin önce kenarda durmuş olmasıyla açıklanabilir[35].

Ama bence 1 Korintliler 14:34-36’ya ‘karşı’ ileri sürülen gerekçelerin bir kısmı, sonradan eklenme anlamında Pavlus’a ait olmayan bir nitelikten yana olmak zorunda değildir; Pavlus’un Korintlileri alıntıladığı ya da onların görüşünü aktardığı anlamında ‘Pavlus’a ait olmayan’ bir nitelikle de açıklanabilir. Jerome Murphy-O’Connor’ın, kenar notundan (glos) yana karar vermeden önce alıntı ile kenar notunu iki çözüm olarak yan yana koyması tesadüf değildir[36].

1 Korintliler 14:34-35, Korintlilerin görüşünün aktarımı olarak değil de açık bir buyruk olarak anlaşılsa bile, “susmak” bütün bölümde olduğu gibi genel olarak konuşmayla değil, dillerle konuşma ve peygamberlikle ya da peygamberliğin değerlendirilmesiyle ilgili olmalıdır[37]. Pavlus peygamberlerden susmalarını istediğinde de (1 Korintliler 14:30) kimse bunu genel bir konuşma yasağı olarak değil, peygamberliğine son vermesi olarak anlar.

Terran Williams

Wie Gott Frauen sieht: Das Ende des Patriarchats (“Tanrı Kadınları Nasıl Görüyor: Ataerkilliğin Sonu”) (s. 124). İngilizce baskının Kindle sürümü. Almanca baskı “Wie Gott Frauen sieht” 2026’da cep kitabı ve Kindle e-kitabı olarak yayımlandı.

Belirsiz bir Kutsal Yazı bölümü

Kilise Kutsal Yazı yorumlarımızı sorgulamayı ve gitgide daha büyük bir açıklığa ve kanaate ulaşmayı sürdürmek zorunda olsa da, bu bölümün hâlâ yanıttan çok soru doğurduğunu kabul etmek önemlidir. En ikna edici görüşler bile kesin değildir. Bu yüzden alçakgönüllülük gerekir. Tanrı’nın sözünü hiçe sayma korkusuyla en tutucu yorumu seçersek (1. görüş), kadınların tamamen susması onların ilahi de söyleyemeyecekleri anlamına gelmek zorunda kalır; çünkü ilahi söylemek Pavlus tarafından bir konuşma biçimi olarak anılır. Tutuculuğun tarafını tutup sonra kadınlara yalnızca peygamberlik sözlerini tartmayı ya da vaaz etmeyi yasaklamak bana oldukça keyfî ve tutarsız görünüyor. Tutarlılık demişken: Tutucu yaklaşımı izliyorsak, gerçekten tutarlı olmalı ve bütün kadınlara bir sonraki kilise toplantısı için baş örtülerini hazırlamalarını söylemeliyiz! Saygın bilginler bu bölümü incelerken bu kadar farklı görüşlere vardıklarına göre, bu bölümün belirsiz olduğu konusunda kuşkusuz hepimiz anlaşabiliriz. Dolayısıyla bu bölüm – her iyi yorum yöntemine göre – öğretiyle ilgili bir sonucun ya da dünyadaki her kilisenin uygulamasında evrensel bir buyruğun temeli olmamalıdır.

Ne 1 Korintliler 11 ne de 1 Korintliler 14, kadınların kilisede ve toplumda önderlik rolü üstlenmesi, kocalarının yanında ortak olarak durması ya da erkeklere vaaz etmesi olasılığını dışlar. Hem de bu ayetlerin aynısı tamamlayıcılar tarafından kendi görüşlerini savunmak için gösterilmiş olmasına rağmen.

Cynthia Long Westfall

Paul and Gender: Reclaiming the Apostle’s Vision for Men and Women in Christ (s. 239). Baker Publishing Group. Kindle sürümü.

7.3.4 Birinci yüzyılda kadınlar ve konuşma tarzları

Pavlus ilkenin çiğnenmesinden neden özellikle kadınları sorumlu tuttu? Bilindiği gibi başkaları konuşurken onlar da konuşan erkeklere neden seslenmedi? Yanıt, birçok bakımdan cinsiyetlere göre ayrılmış bir kültürde kadınların yalnızca evde değil, başka bağlamlarda da bir araya geldiklerinde

gösterdikleri tipik davranışta yatıyor. Hristiyanların, ortak yemekler etrafında düzenlenmiş küçük, samimi ev kiliselerinde buluştuklarını ve kadınların ruhsal armağanlarından bağımsız olarak yemek hazırlamakla, yemek dağıtmakla ve toplamakla meşgul olduklarını düşünün. Bu tek başına bile, kadınların işlerini kolaylaştırmak ve çalışırken eğlenmek için doğal olarak gürültülü olmaya ve birbirleriyle konuşmaya eğilimli oldukları bir ortam yaratır. Ama bunun ötesinde de kadınlar kamusal alanda bir araya geldiklerinde rahatsızlık verebiliyordu. Hrisostomos kadınlara seslenmiş ve tam olarak bu soruna değinmişti:

O zamanlar kadınlar böyle bir öğretiden sonra susarlardı; ama şimdi aralarında büyük bir gürültü, çok bağırış çağırış ve gevezelik var, hem de hiçbir yerde bu yerdeki [katedraldeki] kadar değil. Burada hepsinin çarşıda ya da hamamda olduğundan daha çok konuştuğunu görürsünüz. Sanki buraya dinlenmeye gelmişler gibi hepsi verimsiz şeyler hakkında sohbet etmekle meşgul. Böylece her şey karmakarışık ve sessiz olmadıkça yararlı hiçbir şey öğrenemeyeceklerini kavramıyor gibi görünüyorlar. Çünkü bizim konuşmamız [vaazımız] gevezeliğe karşı mücadele etmek zorundaysa ve kimse söylenene dikkat etmiyorsa, bunun onlara ne yararı olabilir?

Kenneth Bailey, Mısır'da, Lübnan'da, Kudüs'te ve Kıbrıs'ta geçirdiği kırk yıl boyunca yaşadığı benzer deneyimleri, hem kadınların kamusal ibadetteki davranışı açısından hem de küçük gruplarda kadınlara ders verirken edindiği kişisel deneyimler açısından anlatıyor. Birkaç etkeni betimliyor […].

7.3.5 1 Korintliler 14:36-40'ın 1 Korintliler 12-14'ün kapanışı olarak işlevi Pavlus birdenbire, keskin söz sanatı sorularıyla daha polemik bir tona geçiyor; pek çokları bu soruların kadınlara yöneltildiğini ve 1 Korintliler 14:34-35'in kapanışı olarak işlev gördüğünü varsayar. Ama burada iki şeye dikkat etmek gerekir: 36-40. ayetler bir bütün oluşturur ve bu bütün, dillerle konuşma, peygamberlik ve uygun ve düzenli davranma ile ilgili bir özetle 14. bölümü açıkça kapatır (37, 39-40. ayetler). Daha önceki ruhsal armağanlar ve sevgi konusu, 14. bölümdeki bütün tartışmaların bağlamını oluşturur; böylece bu bölüm aynı zamanda 1 Korintliler 12-14'ün kapanışı işlevini de görür.

Pavlus 14. bölümde birkaç grupla sert biçimde yüzleşmiş ve onları düzeltmiştir; 36. ayette de hepsine eril çoğul "siz" (ὑμῶν, ὑμᾶς) ile seslenir. Yani 36. ayetteki keskin söz sanatı soruları yalnızca kadınlara yönelik değildir; tersine, az önce düzelttiği bütün Korintlilere konuşur. Dillerle konuşma, peygamberlik ve herkesin aynı anda konuşmaması hakkında söylediği her şeye itirazlar olabileceğini hesaba katıyor.

7.3.6 Özet

Pavlus'un kadınlara ibadet sırasında konuşmamalarını söyleyen yönergesi (1 Korintliler 14:34-35), sık sık hizmette ve önderlikte kadınları destekleyen herkes için ciddi bir meydan okuma olarak görülür. Ama pek az bilgin kadınlar için susmanın mutlak olarak anlaşılması gerektiği görüşündedir. Soru şudur: Susmanın türü hangi bağlamda anlaşılmalıdır ya da Pavlus kadınların konuşmaması gerektiğini söylediğinde neyi kastetti?

Daha çok, ev kiliselerindeki ibadet durumunun bağlamı, mektup içindeki bağlam ve kadınların kültürünün bağlamı metnin anlamını belirlemek için en önemli olanlardır. Bağlamlar, Pavlus'un kadınlardan duaya ve ruhsal armağanların meşru kullanımına katılmalarını beklediğine işaret ediyor. Ama sonra ibadet sırasında düzensizliğe ve karışıklığa yol açan belirli sorunları ele alıyor. Dillerle konuşanlara ve peygamberlere verdiği yönergelerde olduğu gibi Pavlus kadınlara da ibadet sırasında başkalarıyla aynı anda konuşmamalarını, tersine sessiz ve kendine hâkim olmalarını söylüyor; bu, bütün konuşma ahlakı geleneklerinde davranış kuralıdır. Pavlus erkeklere, ibadet sırasında sorularının kendi

aralarında konuşarak ya da kocalarıyla fısıldaşarak yanıtlanmasına muhtaç kalmamaları için karılarına evde ders vermelerini söylüyor.

Philip B. Payne

17.10.2022'de Twitter'da

Bugün 1 Korintliler 14:34-35'in Pavlus sonrası bir ekleme olduğuna dair bazı ek elyazması kanıtlarından söz etmek ve bence metne NASIL eklendiğini açıklamak istiyorum. Bu ayetlerin bir özelliği, erken elyazmalarında iki farklı yerde görünmeleridir. 1/12

Elyazmalarının çoğunda bu bölüm, muhtemelen sizin Kutsal Kitap'ınızda da olduğu gibi, 33. ayetten sonra gelir. Ama Batı kiliselerinden günümüze ulaşan HER elyazmasında 34-35. bölüm 40. ayetten sonra gelir. Batılı olmayan iki elyazması dışında bu bölüm 33'ten sonra yer alır. 2/12

Bu, evanjelikliğin belki de en ünlü metin araştırmacısı Gordon Fee'nin 34-35. ayetlerin Pavlus'a ait olmayan bir ekleme olduğunu düşünmesinin önemli bir nedenidir. Kilisenin geri kalanı 34-35. ayetleri 33. ayetten sonra koyarken, Batı kilisesi 300 yıl boyunca nasıl oybirliğiyle onları 40. ayetten sonra koyabildi? 3/12

Üç olasılık:

1. Bölüm başlangıçta 33. ayetten sonra geliyordu, ama 40. ayetten sonraya taşındı.
2. Başlangıçta 40. ayetten sonra geliyordu, ama 33. ayetten sonraya taşındı.
3. Biri onu kenara yazdı ve sonraki kâtipler onu metne, doğru buldukları yere, ya 33. ayetten ya da 40. ayetten sonra eklediler. 4/12

Pavlus'un mektuplarından herhangi birinin hiçbir elyazmasında, bu kadar uzun bir bölümün görünür bir neden olmaksızın bu kadar uzak bir yere taşındığı bir durum yoktur. Bu, 1. ve 2. olasılıkları benzersiz ve dolayısıyla son derece olasılık dışı kılar. 5/12

Ancak kâtipler bazen kenarda buldukları sözcükleri ana metne eklerdi. Aslını doğru biçimde yeniden kurabilmek için bilginlerin bu kanıtları gözden geçirmesi ve çok erken elyazmalarını karşılaştırması gerekir. (Erken elyazmalarının bu kadar önemli olmasının nedeni budur!) 6/12

34-35. ayetlerin neden iki farklı yerde bulunduğuna dair, bilinen kâtip alışkanlıklarına uyan tek bir açıklama vardır: Metnin aktarımının erken bir aşamasında biri (muhtemelen 1 Timoteos 2'nin sözcük dağarcığının etkisiyle) bu metni açıklayıcı bir not olarak kenara ekledi. 7/12

Belki de Pavlus'un apaçık, gerçek anlamı olduğunu düşündüğü şeyi açıklığa kavuşturmak istedi – okurlar mektubun geri kalanına dayanarak kadınların kilisede konuşabileceğini varsaymasınlar diye. 8/12

Bu elyazmasını kopyalayan sonraki kâtipler, bu cümlelerin başlangıçta yanlışlıkla atlandığını ve elyazmasının, cümleler sayfa tamamlandıktan sonra eklenebilecekleri tek yer olan kenara yazılarak düzeltildiğini varsaydılar. 9/12

28. ve 30. ayetlerdeki susma buyruklarını fark eden bir kâtip, kenar notunu yeni susma buyruğunun sığdığı ilk yere (33. ayetten sonra) ekledi. Bu elyazması Batılı olmayan kâtipler tarafından kopyalandı. 10/12

Başka bir kâtip ise onun 40. ayetten sonra, metindeki mantıklı bir aranın olduğu yerde daha iyi uyduğu görüşündeydi. Bu elyazması Batılı kâtipler tarafından kopyalandı. Bu bölümdeki anlamlı ekleme noktaları yalnızca bu ikisidir. 11/12

Önemli not: Bu, Pavlus'un mektuplarının başka hiçbir elyazmasında bulunmayan benzersiz bir durum olduğundan, diğer metinlerin özgünlüğünü zayıflatmaz. 12/12

Pavlus'un 1 Korintliler 14'teki akıl yürütmesinin düşünce akışı ve yapısı bize (elyazması kanıtları ve diğer iç kanıtlarla birlikte) 1 Korintliler 14:34-35'in Pavlus'tan gelmediğine dair ipuçları verir. Bu, 34. ayetteki iki alışılmadık ifade için de geçerlidir: "Yasa'nın da söylediği gibi" ve "kiliselerde". 1/13

Metni okurken 34-35. ayetlerin birdenbire hiçlikten çıkıp geldiğini ve metnin bu ayetler olmadan sezgisel olarak daha iyi aktığını fark edebilirsiniz. Ama 34-35. ayetlerin beraberinde getirdiği yapısal sorunlar bundan da derine iner. 2/13

1 Korintliler 14:1-25, dillerle konuşma yorumlanmadıkça peygamberliğin dillerle konuşmadan daha bina edici olduğuna dair kesintisiz bir akıl yürütmedir. 26-40, bina etmek uğruna dillerle konuşma/peygamberlikle ilgili bir dizi yönergeyi sıralayarak 1-25'in üzerine kurulan tutarlı bir yapısal bütündür. 3/13

Bu yönergeleri birleştiren ilke, ibadet toplantılarında karışıklığın değil düzenin gerekli olmasıdır. 26-40'ın edebi yapısı kiyastiktir. Kiyazma simetrik bir edebi biçimdir. 4/13

Kiyastik bir yapıda ilk ifade sonuncuya, ikinci ifade sondan bir öncekine paraleldir vb. Önemli olan, böyle bir bölümde doruk noktasının ortada bulunmasıdır. 5/13

1 Korintliler 14:26-40'ta doruk noktası şudur: "Tanrı düzensizlik Tanrısı değil, esenlik Tanrısı'dır; kutsalların bütün kiliselerinde olduğu gibi." Bu doruk noktasının konusu edebi yapının başı ve sonuyla sıkı sıkıya bağlantılıdır. Metnin simetrisi 34-35 tarafından bozulur. 6/13

34-35'te kadınlar için kayıtsız şartsız susmanın getirilmesi edebi yapı açısından ilgisizdir; çünkü 37-39a ayetlerinin yaptığı gibi önceki peygamberlik konusunu özetlemek yerine doruk noktasından sonra yeni bir öğe getirir. 7/13

34-35 bir doruk noktası değildir, bölümün girişi ya da sonuyla bağlantılı konulardan söz etmez ve bölümün kiyastik yapısında karşılık gelen bir metinleri de yoktur. Yalnızca Pavlus'un mantıksal düşünce akışında yersiz olmakla kalmaz, aynı zamanda başka bakımlardan tutarlı olan yapıyı da bozarlar. 8/13

Ayrıca 34'ün dilbilgisi iki temel noktada Pavlus'a ait gibi gelmiyor:

- "Konuşamazlar, tersine Yasa'nın söylediği gibi boyun eğmelidirler" sözü hiç de Pavlus'a benzemiyor. Pavlus'un "Yasa'nın söylediği gibi" ifadesini kullandığı her seferde ilgili yasayı alıntılar. 9/13
- Ama Pavlus'un burada Eski Antlaşma'yı açıkça alıntılamamasıyla kalmıyor; kadınların susmasını ya da boyun eğmesini buyuran bir Eski Antlaşma yasası da yoktur. Bu bölüm, kadınlara susmayı/boyun eğmeyi öngören sözlü Yahudi yasasına ya da kadınlara kamusal toplantılarda susmayı öngören Grek yasalarına gönderme yapıyor olabilir. 10/13

Ama Pavlus hiçbir zaman sözlü Yahudi yasasından ya da Grek-Roma yasasından "Yasa" diye söz etmez ve bu tür kuralları Hristiyan ibadeti için kesinlikle kural hâline getirmez. Hristiyan ibadeti için kurallar koymak üzere Eski Antlaşma yasasına bile dayanmaz. 11/13

2) Son olarak, 1. ya da 2. Korintliler mektubundaki başka hiçbir buyrukta bir insan kategorisine "kiliselerde" diye seslenilmez. Bu ifade, mektubun yalnızca asıl hedef kitlesine değil, bütün kiliselere dağıtıldığı daha sonraki bir zamana daha uygundur. 12/13

Yarın 1 Korintliler 14:34-35'in yaygın bir eşitlikçi okunuşunun – yani Pavlus'un 36-38'de çürütmek için başka birini alıntıladığı görüşünün – güçlü ve zayıf yanlarını ele alacağım. 13/13

Pavlus 1 Korintliler 14:34-35'te, 14:36-38'de çürütebilmek için başka birini mi alıntılıyor? Bu, saygı duyduğum pek çok insanın savunduğu yaygın bir eşitlikçi okunuştur. Bu yorumun bir dizi güçlü yanı var, ama bence kanıtlar ona karşı. 1/7

Güçlü yanlar:

- 14:34-35 ile 1 Korintliler mektubunun geri kalanı (özellikle 11. bölüm ve 14. bölümün geri kalanı) arasındaki çelişkiyi çözer
- "Yasa"ya yapılan göndermenin neden açıkça Pavlus'a ait değilmiş gibi durduğunu açıklar
- 14:36-38 metni yanlış bir peygamberliği çürütmeye çok uygundur. 2/7

Zayıf yanlar:

- Pavlus'un çürüttüğü diğer Korint alıntıları bu kadar uzun olmaktan çok uzaktır
- 36-38'de onun 34-35'i çürütmesini gerektiren hiçbir şey yoktur
- her Batı metni elyazmasının 34-35'i neden 40'tan sonra koyduğunu açıklamaz
- Pavlus'un akıl yürütmesinin akışını/yapısını yine de bozar 3/7

Bu yorumun bir türüne göre, Pavlus'un kendisi (ya da daha doğrusu yardımcısı) sözlerinin kadınların susması gerektiği yönündeki sözü çürüttüğünü göstermek için 34-35'i kenara, 36-38'in yanına yazmıştır. Daha sonra kopyacılar bunun ana metne ait olduğu görüşündeydi. 4/7

Böylece bazı itirazlar, özellikle akış ya da yapı ve ayetlerin elyazmalarında iki yerde görünmesi konusunda yeterince yanıtlanmış olur. Bence kanıtlar, 34-35'in erken dönemde bir kâtip tarafından kenara yazılmış bir interpolasyon olduğuna işaret ediyor. 5/7

Ama 34-35'i Pavlus'un Korintlilere yazdığı asıl mektubun bir parçası olarak gören bütün yorumlar içinde en inandırıcı olanı, Pavlus'un 36-38'in onu çürüttüğünü göstermek için Korintlilerin yanlış bir peygamberliğini kenara yazmış olmasıdır. 6/7

Her durumda bu okunuşlar, Pavlus'un aynı mektupta çok kısa bir aralıkla kendisiyle kökten çeliştiği ya da hem 1 Korintliler 11'e bir anlam vermek hem de 14:34-35'in Pavlus'un bir buyruğu olduğuna inanmak için yeterince yorum jimnastiği yapabileceğimiz düşüncesinden çok daha inandırıcıdır. 7/7

Gordon D. Fee

c. Kadınların susması üzerine (14:34-35)

Bu ayetlerin ele alınışı, bu tefsir kitabında, burada açıklayacağım nedenlerle bilerek 40. ayetten sonraya konmuştur. Elyazmalarının çoğu (P46 A B K Ψ 0243 33 81 1739 Maj dahil) bu ayetleri burada verir; D F G 88* a b d f g Ambrosiaster Sedulius-Scotus'ta, yani bütün Batı geleneğinde (yani Yunanistan'ın batısında) ise 40. ayetten sonra yer alırlar. Eğer bu cümleler gerçekten Pavlus'un bu mektubundansa, o zaman bütün YA'nın yaklaşık bin iki yüz yıllık kopyalama geleneğinde bu boyuttaki tek yer değiştirmeyle

karşı karşıyayız demektir; bu aktarım tarihinin başka hiçbir yerinde, ne Grekçede ne de başka çevirilerde, buna yakından benzeyen bir şey bile yoktur. Gerçekten de bütün YA'da bu türden tek başka "yer değiştirme", bazı erken elyazmalarında Matta 5:4-5'teki ilk iki mutluluk sözünün yer değiştirmesidir. Bu olgu tek başına bile her YA bilginini metnin sahihliği konusunda ciddi kuşkular beslemeye yöneltmelidir; hele bu bölümde geçen, göze çarpacak ölçüde Pavlus'a yabancı anlatım biçimi de buna eklenince. Aşağıdaki tartışmanın yanı sıra özellikle şu eserdeki konuyla ilgili titiz ve dengeli anlatıma bakınız: P. B. Payne, Man and Woman, One in Christ: An Exegetical and Theological Study of Paul's Letters (Grand Rapids, 2009), 217-67; E. J. Epp'in belirttiği gibi bu anlatım "titizlikle ifade edilmiş, ikna edici biçimde savunulmuş ve kalıcı öneme sahiptir". Farklı bir görüşü savunanlar artık aynı şekilde yanıt vermeli ve çoğu zaman savunmacı ve küçümseyici olan tutumlarını bırakmalıdır.

Böylece metnin tefsiri, metinle ilgili sorularla uyum içinde, metnin sahih olmadığı sonucuna götürür; hele metnin bu kadar büyük bir kısmı Pavlus'un geniş bağlamda savunduğu şeyle çeliştiğine göre! Eğer öyleyse, sonraki Hristiyanlar için kesinlikle bağlayıcı değildir. Eğer öyle değilse, sahihliği hakkındaki ciddi kuşkular, onu kadınların toplantıda böyle konuşmasının ayıp sayılmayacağı bir kültürde ebedî bir yasak olarak kullanmamak için bir uyarı işlevi görmelidir; hele daha önceki, "dua eden ya da peygamberlik eden her kadın" (11:5) hakkındaki nesnel ifadenin ışığında – ki bu ancak "sesli olarak" ve Tanrı'nın toplanmış halkının bağlamında anlamına gelebilir.

Yorumbilim açısından kuşkulu görünen, ama yine de pek çok yazının dile getirilmeyen alt metni olan şey şudur: Peygamberlik ve dillerle konuşma hakkındaki bütün çevre bölümün, öncelikli yorumbilimsel gerekçelerle çağdaş (genellikle Batı) kilisesine uygulanabilirliği örtük olarak inkâr edilirken, bu tek ve muhtemelen sahih olmayan pasaj her zaman ve her durum için geçerli bir söz olarak seçilir. Kendiliğinden, sesli dua etmek ya da peygamberlik etmek, "nazik" Batı kültüründeki kiliselerin çoğunda aslında tamamen yasaktır. Hepimiz, düşmüş insanlar olarak, bu tür şeyleri yapmaya kolayca eğilimliyiz. [38]

Philip J. Abbott

Philip J. Abbott'un yüksek lisans tezi (Master of Arts), Pepperdine University, Mayıs 2015

Tamamı burada: Bringing Order to 1 Cor 14:34-35 | Philip Abbott - Academia.edu

1 KORİNTLİLER 14:34-35'E DÜZEN GETİRMEK

SONUÇ

Birçokları 1 Korintliler 14:34-35'in, Pavlus'un Korintlilere yazdığı mektupların metnine Pavlus'a ait olmayan bir interpolasyon olduğunu ileri sürse de bu kuram olası değildir; bazı bilginlerin iddia ettiği gibi, ayetler Pavlus'a yabancı olacak şoven bir tutum göstermez. Tersine, Pavlus bu ayetlerde Korint'teki kadınları, Tora'nın temelinde yatan düzen ilkesine boyun eğmeye çağırır. Bu görüşü, Pavlus'un kadınların kocalarını kilise önünde suçlamaması gerektiği yönündeki talimatı destekler; böyle bir davranış, ibadette egemen olması gereken düzenli ortamı baltalar.

Ne var ki bu bölüm yüzyıllar boyunca yanlış anlaşılmıştır; çünkü Pavlus'un değindiği özel durumun bilinmesini gerektirir. Pavlus bu ayetlerde dünya çapında, zamandan bağımsız bir kilise uygulaması için talimat vermiyordu; Korint'teki küçük bir Hristiyan grubunun düzenli tapınmasını bozan belirli bir sorunu çözmeye çalışıyordu. Ne yazık ki pek çokları Ben Witherington'ın gözlemlediği şeyi anlamıyor: "Bir kişinin bir yanlışı düzeltmek için söylediği şey, onun belirli bir konudaki görüşünün eksiksiz ya da son açıklaması olarak görülemez".

Bazılarının bu ayetlerde açık bir kadın düşmanlığı olarak gördüğü şeye rağmen, Havarisel Babaların (Romalı Klemens gibi şovenlerin bile) bu pasajı kadınları susturmak için alıntılamamış (hatta hiç alıntılamamış) olması dikkat çekicidir. Bu olgu, bazılarını yanlış bir biçimde pasajın sonradan yapılmış bir metin eklemesi olduğu sonucuna götürmüştür; ilk Hristiyanların bu ayetlere hiç gönderme yapmamasının, ayetlerin sonradan eklendiğinin kanıtı olduğunu ileri sürerler. Ama İskenderiyeli Klemens bu pasajı biliyordu ve onu her iki cinsiyet için ibadette düzene ilişkin bir talimat olarak anlıyordu. Havarisel Babalar da muhtemelen benzer biçimde düşünüyordu. Ayrıca, ancak Havarisel Babaların döneminden sonra metne giren bir eklemenin 1 Korintliler mektubunun günümüze ulaşan her elyazmasında görünmesi son derece olasılık dışıdır.

1 Korintliler 14:34-35'e kadınları kilisede susturmak için başvurulduğu bilinen ilk örnek, Latin kilise babası Tertullianus'tan (MS 160-220) gelir. Onun ve bu pasajı kadınları susturmak için alıntılayan daha sonraki Batılı kilise babalarının, pasajın yerinin değiştirildiği Batı metin türünü kullanmaları dikkat çekicidir. Bu pek de bir rastlantı değildir.

Metnin yer değiştirmesi muhtemelen ikinci yüzyılda, elyazmalarıyla dizginsizce oynandığı ve kilisenin Roma dünyasında tutunmaya çalıştığı bir dönemde gerçekleşti. Batılı Hristiyanlar, Hristiyan ekklesia'sını Greko-Romen ekklesia ile uyumlu hâle getirmeye çalıştılar; kilisenin uygulamalarında ve toplumsallığında devleti taklit etmesini istediler. Bunun ötesinde Hristiyanlar, Galenos gibi Romalı filozofların metinlere eleştirel yaklaşımından etkilendiler. Bu durum pek çoklarını, kendi kilise gündemlerini desteklemek için metinleri yorumlamaya ve değiştirmeye yöneltti; metinlerin öğretilerine uymak yerine yazıları kendi düşüncelerine uyacak biçimde değiştirmeye çalıştılar.

1 Korintliler 14:34-35'in yer değiştirmesi muhtemelen MS ikinci yüzyılın ikinci yarısında, Batılı Hristiyanların Roma piskoposu Eleutherus'u (ki kendisi Doğulu bir Hristiyandı) Montanizm'i mahkûm etmeye ikna etmeye çalıştıkları sırada gerçekleşti.

Eleutherus başlangıçta Montanist hareketi hoş gördü ve tarikata kutsamasını içeren bir mektup yayımladı. Ama Montanistlerin otoriteye dair alışılmışın dışındaki iddiaları ve uygunsuz davranışları nedeniyle piskopos sonunda Batılı Hristiyanlar tarafından kutsamasını geri almaya ve tarikatı mahkûm etmeye ikna edildi. Batı metninin kâtiplerinin, Montanist hareketle ilgili bu tartışmanın ortasında, Montanizm'de tanınmış kadın peygamberleri nedeniyle büyük rol oynayan kadın peygamberliğinin mahkûm edilmesine elçisel destek sağlamak için Batı metnini değiştirmiş olmaları muhtemeldir. Amaçlarına ulaşmak için Batılı kopyacılar 1 Korintliler 14:34-35'i, onu düzenli ibadet bağlamından çıkarmak amacıyla muhtemelen birkaç ayet ileriye taşıdılar. Ayetlerin bu ince yer değiştirmesi, okurların pasajı kadınların kilisede susması gerektiğine dair evrensel bir kararname olarak benimsemesini daha olası kıldı.

Burada bir açıklık getirilmelidir: Pasajın kadın düşmanı bir anlamda anlaşılması için yerinin değiştirilmesi gerekmez. Ama yer değiştirme, metni düzenli bir ibadetin bağlamından çıkarır ve metnin görünüşte kadın düşmanı olan tonunu öne çıkarır. Yeri değiştirilmiş pasajın kadın karşıtı olabilecek mesajı, Montanizm'e karşı mücadelede Batılı Hristiyanlara yardımcı olmuş olabilir.

Montanist tartışması ve ikinci yüzyıl Roma'sında metin aktarımının "büyük ölçüde bozulmuş temeli", Batı metninin arka planını oluşturur. Bu son derece değişken metin biçimi, yeniden ifadeleriyle, özgün okumalardan sayısız sapmasıyla ve metinsel yeniden düzenlemeleriyle bilinir. Batı metninde özellikle göze çarpan, açıkça kadın düşmanı bir gündemi ortaya koyan kadın düşmanı değişikliklerdir. Batı metninin yazarlarının, kiliseye dair şoven vizyonlarını desteklemek için Yeni Antlaşma'yı manipüle

etmek istedikleri açıktır. Ne yazık ki bunda büyük ölçüde başarılı oldular; onların pek çok okumasını reddeden, ama kadın düşmanı söylemlerine kendini ikna ettiren Origenes gibilerinde bile.

Özetle şunu söyleyebiliriz: Montanist tartışması ve kadın düşmanı okumalarıyla Batı metninin gelişimi ikisi de ikinci yüzyılda gerçekleşti; aynı zamanda ortaya çıkan bu etkenler birbirini etkilemiş olmalıdır. Batı metinlerinin kadın düşmanı okumalarının, Batı'nın Hristiyan ideolojisini tehdit eden bir harekete (Montanizm'e) verilmiş bir tepki olması çok olası görünüyor. Bu Batılı Hristiyanlar, konumlarını savunmak için, özellikle Montanistlerin farklı otorite iddiaları karşısında, yetkili elçisel metinlerin kendi felsefelerini desteklemesini sağlamayı çok yararlı buldular. Ne yazık ki hem 1 Korintliler 14:34-35'teki kışkırtıcı olmayan Pavlusçu düzen çağrısı hem de Hristiyan kadınlar onların editoryal entrikalarının kurbanı oldu; pasajın yeri bir kez değiştirildikten sonra, Hristiyan kadınlar ve onların ruhsal armağanları için bir engele ve bir susma buyruğuna dönüştü.

Düzen getirme denemesi

1 Korintliler 14:34-35 hakkında şaşırtıcı miktarda yazı yazılmıştır. Özellikle bu bölümde cinsiyete özgü sorular söz konusu olduğu için, pek çokları bu bölümün mesajına ve onu çevreleyen metin durumuna büyük ilgi duyar. Pavlus'un Korintlilere yazdığı mektuptaki çağrının kadın düşmanı olabilecek niteliğini anlamaya çalışan pek çokları için bugünkü Hristiyanlıkta kadının rolü sorusu tehlikededir.

1 Korintliler 14:34-35'i ele alan yazının hacmine ve çeşitliliğine rağmen, bu yer değiştirmeyi içeren elyazmalarına ne kadar az ilgi gösterildiği şaşırtıcıdır. Yorumcular, 1 Korintliler 14:34-35'in yerinin değiştirildiği metinlerin niteliğini ya da kökenini nadiren incelerler. Bunun yerine pek çokları yalnızca bölümün bazı elyazmalarında yer değiştirdiğini belirtir ve 14:34-35'in muhtemelen bir interpolasyon olduğunu ileri sürer.

Bu çalışmanın başlığı "1 Korintliler 14:34-35'e düzen getirmek"tir. Amacı, 1 Korintliler 14:34-35'in yazılmasına yol açan toplumsal ortamı, onun edebî bağlamını, Batı metinlerinde yerinin değiştirilmesini ve daha sonra kadınlar için bir susma buyruğu olarak kullanılmasını gün ışığına çıkarmaktır. 1 Korintliler 14:34-35 hakkındaki araştırmanın bugünkü düzensiz durumu büyük ölçüde bu etkenlerin ihmal edilmesinden kaynaklanmaktadır.

Elinizdeki çalışma, 1 Korintliler 14:34-35'in mesajını ve tarihini açığa çıkarmaya çalışırken, yeni araştırma yaklaşımlarına yol açabilecek bazı yeni konular ve sorular da ortaya atmıştır. Birincisi: Kadınların bastırılması dışında hangi kilise uygulamaları manipüle edilmiş metinlerden etkilendi? 1 Korintliler 14:34-35'in yerinin değiştirilmesi, belirli bir kilise uygulamasını haklı çıkarmak için yapılan tek editoryal müdahale kesinlikle değildir. Metin eleştirisi genellikle Yeni Antlaşma'nın özgün metinlerine ışık tutmaya yarar. Ama modern Hristiyanlığı biçimlendiren toplumsal amaçlar hakkında ne söyleyebilir? İkincisi: Bu çalışma, antik Hristiyanlıkta susturulmuş kadın seslerini keşfetmeye çalışan, hâlihazırda yaygın olan harekete katılır. Bu ilk imanlılar kimdi ve ne söyleyecekleri vardı? Üçüncüsü, bu çalışma okuru kendi yorumbilimsel uygulamasını gözden geçirmeye özendirmek istiyor. Biz de, Montanizm'e karşı mücadeledeki Batılı babalar gibi, Kutsal Yazı'yı ne ölçüde çarpıtıyoruz? Modern dünyamızda kutsal metinlerin fiziksel olarak manipüle edilmesi olası olmasa da, hemen her Hristiyan Kutsal Yazı'yı bağlamından koparmak ve onu kendi kişisel amaçlarını meşrulaştırmak için kullanmak konusunda bir ölçüde suçludur. Sonuçta biz Yeni Antlaşma okurları olarak, kişisel gündemin at gözlüklerini çıkarıp Kutsal Yazı'nın kendi adına konuşmasına izin vererek kendi yorumlarımızı değerlendirmeliyiz.

Don Carson

Bu bağlantıdan metnin tamamı indirilebilir, burada yalnızca bölümler alıntılanmıştır:

6. "Silent in the Churches": On the Role of Women in 1 Corinthians 14:33b-36 | Bible.org

1 Korintliler 14:33b-36'nın yorumu hiç de kolay değildir. Zorluğun özü şudur: Pavlus 1 Korintliler 11:2-16'da, belirli kısıtlamalarla da olsa, kadınların dua etmesine ve peygamberlik etmesine pekâlâ izin vermeye hazırdır; ama burada metnin ilk okunuşu, onun buyurduğu susmayı mutlak kılıyor gibi görünür. Öne sürülen çözümler, belirli cine tutulma vakalarındaki cinler gibi, Lejyon'dur. Yapabileceğim tek şey, bunlardan bazılarını sıralamak ve bağlam ve tefsir açısından en sağlam bulduğum yoruma geçmeden önce bir ya da iki kaygımı dile getirmektir.

HJR: Bunun ardından gelen metinde Carson metin eleştirisiyle ilgili ve başka sorulara giriyor; bunları uzunluğu nedeniyle burada vermiyorum. Yalnızca sondaki açıklamasını alıntılıyorum.

IV. Bağlam tarafından belirlenen bir yorum (Carson'ın yorumu)

Başka bir yorum çeşitli yazarlar tarafından ortaya konmuştur ve kendisine karşı öne sürülen itirazlara yanıt verir. Bu yorum başka bir yerde ayrıntılı olarak savunulmuştur; burada onu ancak ana hatlarıyla verebilirim. Pavlus Korint'teki kiliseyi az önce, kendisine sunulan peygamberlik sözlerini dikkatle tartmaya çağırmıştır. Kadınlar elbette böyle peygamberlik sözlerine katılabilirler; bu 11. bölümde saptanmıştı. Ama Pavlus'un burada söylemek istediği şey, onların bu peygamberlik sözlerinin sözlü değerlendirilmesine katılamayacaklarıdır. Buna kiliselerin hiçbirinde izin verilmez. Bu bağlamda konuşamazlar – "Yasa'nın da söylediği gibi". Görünüşe göre "Yasa"ya yapılan bu çağrıyı Korintlilerin tutumunun bir özelliği sayan görüşe uygun olarak Evans, bunu Pavlus'un Yasa'ya yaptığı bir çağrı olarak anlamanın Pavlus için "tuhaf biçimde alışılmadık" geldiğini düşünür. Bu oldukça tuhaf bir değerlendirmedir; çünkü Pavlus bu bölümde daha önce bir kez "Yasa"ya başvurmuştur (krş. 14:21) ve bununla Eski Antlaşma yazılarını kastetmektedir. Pavlus bu cümleyle muhtemelen, pek çoklarının düşündüğü gibi Yaratılış 3:16'ya değil, Yaratılış 2:20b-24'teki yaratılış düzenine gönderme yapmaktadır; çünkü Pavlus kadının rolünü tartışırken başka iki yerde açıkça bu ayetlere gönderme yapar (1 Korintliler 11:8-9; 1 Timoteos 2:13). Yaratılış 2'deki bölüm elbette susmayı buyurmaz; ama erkek önce yaratıldığı ve kadın erkek için yaratıldığı için, ikisinin üstlendiği rollere ilişkin bir tür örnek belirlendiğine işaret eder. Pavlus bu yaratılış düzeninden, kadının erkeğe boyun eğmesi gerektiği sonucunu çıkarır – ya da en azından karının kocasına boyun eğmesi gerektiği sonucunu. Korint'te peygamberlik sözlerinin değerlendirilmesi bağlamında, karılar buna katıldığında böyle bir boyun eğme sürdürülemezdi: Peygamberlik sözü söyleyen ilk koca sorunu başlatırdı.

Daha geniş anlamda, Pavlus'un bir kadının kilisece tanınmış bir öğretme görevini erkekler üzerinde yerine getirmesini reddettiği (1 Timoteos 2:11 vd.) ve peygamberlik sözlerinin dikkatle tartılmasının bu öğretme işlevine girdiği görüşü savunulabilir. Bu, kadınların öğrenmemesi gerektiği anlamına gelmez: Eve döndüklerinde bu peygamberlik sözlerinin çeşitli yönleri hakkında kocalarına sormalıdırlar. Korintliler neden yalnızca bütün kiliselerin uygulamasını (33b. ayet) değil, Kutsal Yazı'nın kendisini de (34. ayet) hiçe saysınlar? Aldıkları vahiyler konusunda o kadar coşkulular mı ki, onları Kutsal Yazı'daki ve elçisel gelenekteki sahih aktarıma karşı kullanmaya cüret ediyorlar? Ve bu geleneği yalnızca Ruh'un esinlemesi altında yorumladıklarını düşünüyorlarsa, bütün kiliselerin aynı metinleri ve aynı müjdeyi kendilerininkinden bambaşka bir kilise uygulamasına dönüştürdüğünü görmek onları rahatsız etmiyor mu? Tanrı'nın sözü yalnız size mi ulaştı (krş. 36b. ayet)?

Bu yorum hakkında birkaç son not yararlı olabilir. Birincisi, bu yorum 14. bölümün akışına uyar. Bölümün ikinci kısmında ağırlık hâlâ dillerle konuşma ve peygamberlik üzerinde olsa da, bu ağırlık kilisenin bu lütuf armağanlarını kullanırken uyması gereken düzenle daha da yakından bağlantılıdır. 33b-36. ayetler bu tanıma iyi uyar. Hemen önceki ayetler peygamberlerin değerlendirilmesiyle ilgilidir; bu ayetler (33b-36. ayetler) bu tartışmayı daha da inceltir. 14. bölümün son ayetlerinin gösterdiği gibi, 1 Korintliler 12-14'ün genel konusu bırakılmamıştır. Bu tartışmalı ayetlerin, düşünce akışına bu kadar iyi uyan başka bir yorumu yoktur.

İkincisi, bu yorum yalnızca metnin akışı açısından değil, metnin yapısı açısından da anlamlıdır. 14. bölüme dillerle konuşmanın ve peygamberliğin önemi üzerine bir tartışma egemendir. Bölümün büyük kısmı bizi burada ilgilendirmez. Ama 26. ve sonraki ayetler açıkça bu iki armağanın toplantıda düzenlenmesine ilişkin pratik yönergelerle ilgilidir. 26. ayet oldukça genel tutulmuştur. 27-28. ayetler dillerle konuşanlar için pratik kısıtlamalarla ilgilidir. 29. ayette Pavlus peygamberliğe döner ve şöyle yazar: "İki ya da üç peygamber konuşsun, ötekiler de söyleneni dikkatle tartsın." Bu ayetin iki kısmı daha sonra ayrı ayrı ele alınır: Birinci kısım ("İki ya da üç peygamber konuşsun"), peygamberlik sözlerini dile getirmeye ilişkin kısıtlamaların söz konusu olduğu 30-33a. ayetlerde ele alınır; ikinci kısım ("ötekiler de söyleneni dikkatle tartsın") ise peygamberlik sözlerinin değerlendirilmesine ilişkin kısıtlamaların söz konusu olduğu 33b-36. ayetlerde ele alınır.

Üçüncüsü, buna karşı öne sürülen başlıca itiraz, Pavlus'un kadınlara peygamberlik etmeye izin verip sonra peygamberlik sözlerini değerlendirmelerini yasaklamasının tutarsız göründüğüdür. Ama böyle bir peygamberliğin, Eski Antlaşma'nın büyük yazılı peygamberleriyle (bu otoritenin hemen tanınıp tanınmadığından bağımsız olarak) aynı otorite statüsüne sahip olmadığı düşünülürse, bu itirazın pek ağırlığı kalmaz. Başka bir yerde ayrıntılı olarak açıkladığım gibi, Yeni Antlaşma'da "peygamberlik", putperest peygamberlerin işinden (Titus 1:12) Eski Antlaşma'nın kanonik peygamberliğine kadar uzanan son derece geniş bir kategoridir. Genel kilise yaşamında peygamberlik, Ruh tarafından esinlenmiş bir söz olarak kabul ediliyordu; ama bütün ayrıntılarında ilahi otoritenin güvencesini sunmuyordu ve bu yüzden yalnızca değerlendirilmeye muhtaç olmakla kalmıyor (1 Korintliler 14:29), zorunlu olarak elçi Pavlus'un temsil ettiği hakikat mirasından daha düşük bir otoriteye de sahip oluyordu (14:37-38). Bu açıdan Pavlus'un öğretişi peygamberliğin üstüne koyması tamamen yerindedir; özellikle öğretiş, kilisenin kendisine verilen peygamberlik sözlerini tartmasını sağlayan mihenk taşlarından biri olarak kısmen işlev gören, pazarlığa açık olmayan elçisel mirasın bir parçası olarak görüldüğünde ve özellikle de peygamberlik sözleri, elçisel hazineden farklı olarak, kilisenin değerlendirmesine tabi olduğunda. Bu elbette belirli bir öğretmenin sözlerinin sınanması gerekmediği anlamına gelmez; peygamberlik değerlendirilmeli ama öğretiş değerlendirilmemeli demiyorum. Yeni Antlaşma'da kiliseyi öğretmenleri ve öğretişi değerlendirme sorumluluğunu üstlenmeye yüreklendiren çok fazla yer vardır (1 Timoteos 1:3; 6:3-5; Titus 1:9-14; İbraniler 13:9; 2 Petrus 2:1 vb.). Ama bu, peygamberliğin böyle bir değerlendirmeden kaçamayacağı anlamına gelir ve elçisel öğretişten oluşan bir birikimin, pazarlığa açık olmayan ve hem sonraki öğretiş hem de peygamberlik için ölçüt işlevi görebilecek belirli bir içeriğin var olduğunu varsayar.

Dördüncüsü: Kutsal Kitap'ın Mesih'te erkeklerle kadınlar arasındaki ilişkiler hakkında söyleyecekleri bunlardan ibaret değildir. Örneğin erkeklere, Mesih'in kiliseyi sevdiği gibi karılarını sevmelerine ilişkin buyruk hakkında hiçbir şey söylemedim – koşulsuz kendini feda etmeyle belirlenen son derece yüksek bir ölçü. Pavlus'un Hristiyan kadınlardan beklediği pek çok şeyi de saymadım. Hepsinden önemlisi, bir Grek ekklesia'sında, yani halka açık bir toplantıda kadınların konuşmasına hiç izin verilmediği olgusuna yer ayırmadım. Buna karşılık Hristiyan ekklesia'sında kadınlar, Ruh'un desteğiyle buna

yüreklendiriliyordu. Bu anlamda Pavlus Korint'in toplumsal göreneklerine tutsak değildi: Kendi görüşüne göre müjde, kadınları belirli kültürel kısıtlamalardan gerçekten özgür kılmıştı. Ama bu, rollerdeki bütün farkların böylece ortadan kalktığı anlamına gelmez. Daha geniş bir Yeni Antlaşma temelinde, varlığını sürdüren farklı rollerin Pavlus için bu yaratılmış düzendeki yaşamın bir parçası olduğunu savunmaya hazırım; "şimdiden" ile "henüz değil" arasındaki gerilimde – eskatolojik Ruh'un verilmesi ile insanların ne evleneceği ne de evlendirileceği her şeyin tamamlanması arasındaki zamanda.

Ve beşincisi, eğer bu yorum doğruysa ve erkeklerle kadınlar arasında gözetilmesi gereken bazı rol farkları varsa, bu öğretinin bizim köleleştirilmemiz için değil, bizim iyiliğimiz için olduğunu kavramak önemlidir. Bu, daha ayrıntılı ele almak isteyeceğim bir konu, ama burada daha fazla açmayacağım.

Copyright 1997 Council on Biblical Manhood and Womanhood (CBMW). Tüm hakları saklıdır.

HJR'nin yorumu: 10 yıldan uzun bir süre önce Carson'ın kitaplarını keşfettiğimde, bu bir hazine bulmak gibiydi. Düşüncesinin keskinliği, Tanrı'nın Sözü'ne sadakatle birleşmesi ve düşüncesinin derinliği beni hâlâ etkiliyor. Onu, başta andığım William Kelly ile karşılaştırmayı severim. Gerçekten de, nedeni ne olursa olsun, Kelly'nin zayıflıklarını da paylaşıyor.

Carson, iki ayeti kendi bağlamında yorumlarken Pavlus'un gönderme yapmış olabileceği kültürel bir arka plana hiç başvurmamayı başarıyor. Gerçekten de tutarlı bir yorum sunuyor; ancak bu yorum susmayı mutlak kılmıyor, (örneğin Witherington gibi) peygamberlik sözlerinin değerlendirilmesiyle sınırlıyor. Ana gerekçe yaratılış düzenidir. Ona göre Yasa, erkeğin önce, kadının ise ona yardımcı olarak yaratıldığı olgusuna işaret eder. Bu da kadının erkeğe boyun eğdiği yapısal, hiyerarşik bir düzen ve rol dağılımı yaratmıştır. Kadının erkeğe öğretmemesinin nedeni budur. Bir peygamberlik sözünün değerlendirilmesi, bilinen elçisel öğretiye dayanarak ve onun aracılığıyla yapılır. (Burada bir soru ortaya çıkıyor: Carson bir kadının peygamberlik edebileceğini kabul ediyor. O zaman kadın kendi peygamberlik sözünü değerlendirebilir mi? Bu durumda bir erkeğe değil, bir kadına "öğretmiş" olurdu.)

Yorum çok tutarlı görünse de şunları göz önünde bulundurmayı öneriyorum, ya da şu itirazlarım var:

34. ayet mutlak bir susma buyruğu olarak anlaşılabilir; bu, 1 Korintliler 11:5'le ve bütün 14. bölümle çelişse ve böylece anlamsız olsa bile.

Carson'ın yorumu, o olmadan bu yoruma varamayacağı bir varsayıma dayanır: Kadının erkeğe yaratılıştan gelen, yani Tanrı'nın istediği bir boyun eğmesi vardır. Eğer durum böyle olmasaydı, bu iki ayeti onun yorumladığı gibi yorumlayamazdı.

Görüşler tam burada ayrılır. Yaratılış 2'den, ne doğrudan ne de dolaylı olarak, erkek ile kadın arasında böyle bir konum farkı çıkarılabilir. Daha çok tam tersi!

1 Korintliler 11'den de bu çıkarılamaz; burada da tam tersi geçerlidir. Bu bölümün ana ifadesi şudur (1 Korintliler 11:11-12):

11 Bununla birlikte, Rab'de ne kadın erkeksiz ne de erkek kadınsızdır. 12 Çünkü kadın nasıl erkekten ise, erkek de kadın aracılığıyladır; ama her şey Tanrı'dandır.

Erkeğin baş oluşu onun otoritesini değil, bu ayetteki olguyu gösterir: Kadın erkekten alınmıştır ya da ondan meydana gelmiştir; ona yardımcı olarak verilmiştir, ona tabi olarak değil, eşit düzeyde, eşit konumda olarak.

1 Timoteos 2'den eşitsizlik çıkarılabilir. Eğer 1 Korintliler 14'teki iki ayet Carson tarafından hiç de kolay olmayan ayetler olarak nitelendiriliyorsa, bu durum bu metin için daha da geçerlidir.

11 Kadın sessizlik içinde, tam bir boyun eğişle öğrensin. 12 Ama kadının öğretmesine de, erkeğin üzerinde egemenlik kurmasına da izin vermiyorum; sessiz kalsın. 13 Çünkü önce Adem biçimlendirildi, sonra Havva. 14 Ve aldatılan Adem değildi; ama kadın aldatıldı ve suça düştü.

1 Timoteos mektubunun gösterdiği gibi, Efes'teki kilisede büyük sorunlar olduğu açıktır. Başka şeylerin yanı sıra, orada görünüşe göre burada istenenin tam tersini yapan belirli bir kadın vardı. Önce öğrenmiyor, kendini beğenmiş bir biçimde öğretiyordu; muhtemelen bir de sahte öğreti öğretiyordu.

Böylece ne kocasına ne de öğrettiği başka herhangi bir erkeğe yardımcı oluyordu. Egemenlik kurmak burada öğretme yetkisi değildir; sağlıklı ya da Tanrı'nın istediği bir otorite de değildir. Daha çok, artık İngilizce Kutsal Kitap çevirilerinde de görüldüğü gibi, otoriteyi zorla ele geçirmek anlamına gelir.

Adem'in önce yaratılmış olması bir otorite doğurmaz. Hayvanlar da ondan önce yaratılmıştı. Pavlus Efes'teki bu kadına örnek olarak aldatılan Havva'yı gösterir. Böylece bu kadının başına geleni ve sonuçta her kadının ve her erkeğin başına gelebilecek olanı anlatır. Herkes ayartılabilir.

Adem buyruğu, Havva henüz yokken aldı. Ona daha iyi öğretmeliydi; Havva da belki ondan daha iyi öğrenmeliydi.

Buradan kadınlar için genel bir öğretme yasağı çıkarmak, en hafif deyişle, akla yatkın değildir ve kadınların öğrettiğini ima eden başka metinlerle çelişir (Priskila vb.).

Son olarak: Carson'ın "ayıp" kelimesini nasıl açıkladığı belirsiz kalıyor. Bir kadının bir erkeğin peygamberlik sözünü değerlendirmesi ayıp mı olurdu? Peki bir kadının peygamberlik sözünü değerlendirmesi de mi? Tanrı önünde mi ayıp, yoksa kültürel bağlam açısından mı?

Eckhard J. Schnabel

Schnabel, E. J., *Der erste Brief des Paulus an die Korinther*

Historisch-Theologische Auslegung Neues Testament, SCM R. Brockhaus/Brunnen Verlag, Witten/Gießen, 4. baskı 2018

34 Kadınlar kilise toplantılarında sussun talimatı, bazıları tarafından kadınların halka açık ibadetlere hiçbir şekilde sözlü katkıyla katılamayacağı biçiminde anlaşılır. Başkaları ise bu ifadeyi o kadar sorunlu bulur ki bu talimatı Pavlus'a yakıştıramaz; bunun sonucunda 34-35. ayetler Pavlus'a ait olmayan bir derkenar (glos) olarak metinden çıkarılır.

Birinci görüş ilk kiliseden Reformcülara kadar savunulmuştur; bu arada Luther, Spener, Zinzendorf ve başkaları, örneğin hiç erkeğin bulunmadığı durumlar gibi istisnaları kabul etmişlerdir. Bazı Hristiyan gruplar ve mezhepler bu görüşü bugün de savunur ve kadınları örneğin Kutsal Yazı okumasına ya da Rab'bin Sofrası'na katılımdan dışlar. 34-35. ayetleri sahih sayan bazı yorumcular (kadın ve erkek), bu ifadelerde Pavlus'un kadın düşmanı tutumunun ve genel olarak Kutsal Kitap'ın erkek şovenizminin kanıtını görürler.

Pek çok yorumcu, *mulier-taceat* pasajı denen bölümü Pavlus'a ait olmayan bir derkenar ya da interpolasyon olarak metinden çıkarır – ya 34-35. ayetleri, ya 33b-35. ayetleri ya da 33b-36. ayetleri. Bu kaynak eleştirisi işlemi için metin eleştirisine ve edebî eleştiriye dayalı gerekçeler öne sürülür. Elyazması bulgularının tartışması için yukarıda Metin eleştirisi notları başlığına bakınız: Olağan ölçütler

uygulandığında, bu ayetlerin mektubun özgün metnine ait olduğundan hiç kuşku duyulamaz. Edebî eleştiriye dayalı gerekçeler şunlarla ilgilidir: 1. 34-35. ayetlerin düşünce akışını kestiği iddiası; 2. dillerle konuşmadan, peygamberlikten ve bunların kilisenin gelişmesine katkısından söz edilen bağlama yapılan gönderme; oysa 34-35. ayetlerde bunların hiçbirinden söz edilmediği ileri sürülür; 3. sözde Pavlus'a yabancı ifadeler; 4. **34-35. ayetler ile 11:5 arasındaki çelişki; bu çelişki belirleyici gerekçe sayılır, "apaçık" diye nitelendirilir ve çoğu zaman "hiçbir şekilde çözülemeyeceği" yargısıyla birleştirilir**. 34-35. ayetlerdeki ifadenin, Pavlus'tan gelse bile, hiçbir "teolojik meşruiyeti" olmayacağı iddiası da öğreticidir; çünkü somut bir öğüt niteliğindeki talimat için gerekli olan anlaşılır bir gerekçe eksiktir. Bu itirazlar tefsir sürecinde yanıtlanacaktır.

Elimizdeki bir belgenin özgün metnine açıkça ait olan bir metni derkenar olarak çıkarmak her zaman bir çaresizlik eylemidir. Ne teolojik görüşler ne de political correctness, edebî sahihlik sorularını yeterli güvenilirlikle yanıtlayabilecek ölçütlerdir. Tefsirciler yorumlamaları gereken metni kendileri üretmezler; metni hazır bulurlar ve onu ellerinden geldiğince açıklamak zorundadırlar. Yazarın benzer ifadeleriyle karşılaştırmalar yaparak ve titiz bağlam çözümlemeleriyle bulunması umulan çözümlerin aranması, tarihçiler için doğal bir şeydir. **Zor metinlerde bazen akla yatkın, ama belki tamamen tatmin edici olmayan açıklamalarla yetinmek gerekir.** ***Zor bir metni ortadan kaldırmak bir ultima ratio'dur (son çaredir) ve pek çok (ve yalnızca tutucu olanların değil) tefsircinin yargısına göre 34-35. ayetler söz konusu olduğunda gereksizdir.***

34-35. ayetleri Pavlus'a ait bir metin olarak açıklamaya çalışan bazı öneriler akla yatkın değildir.

1. 11:5'teki ve 14:34-35'teki ifadeler, Korint yazışmasının farklı aşamalarını yansıtır; susma buyruğu, Pavlus'un daha güncel bilgiler nedeniyle Korint'teki coşkuyu yatıştırmak için daha sert önlemler almak zorunda kaldığı sonraki bir mektuba aittir. Sorunlu bölme hipotezi bir yana, bu açıklama 11:16'da ve 14:33b'de öteki kiliselere yapılan göndermede başarısız olur.

2. 34-35. ayetlerdeki metni Pavlus yazmıştır, ama kendi görüşü olarak değil, erkek şovenlerin kadınlara konuşmayı yasaklamak istedikleri Korintlilerin mektubundan **bir alıntı olarak**; Pavlus 36. ayette bu görüşü reddeder. ***Metnin ifadesinde okura, 34-35. ayetlerde bir alıntının, 36. ayette ise Pavlus'un yorumunun söz konusu olduğunu bildiren hiçbir ipucu yoktur.***

3. Pavlus 11:5'te kadınların katılımına bir taviz verir, ama bunu isteksizce ve baş örtüsü ya da saç biçimi sorusuyla bağlantılı olarak yapar; 14:34-35'te ise onun asıl görüşünü duyarız. Ancak 11:5'in bir taviz olduğu ne ifadeden ne de bağlamdan doğrulanabilir.

4. 11:5'te özel ev ibadetleri, 14:34-35'te ise halka açık ibadet söz konusudur. Ama 11. bölümde baştan sona, o zamanlar evlerde toplanan kilisenin toplantıları söz konusudur; yani ev toplantıları ile kilise toplantıları arasında bir fark yoktu.

5. 11:5'te halk önünde peygamberlik edebilen bekâr kadınlardan, 14:34-35'te ise evli kadınlardan söz edilir. Her ikisi de metinden zorunlu olarak çıkmayan ve özellikle 11:5 açısından akla yatkın olmayan varsayımlardır.

6. Reformcularda ve Pietistlerde sık sık şu açıklama bulunur: 11:5'te halk önünde dua edip peygamberlik edebilen görevli kadınlardan, 14:34-35'te ise kilisede görevi olmayan kadınlardan söz edilir. Böyle bir ayrım ne metinde görülebilir ne de 1. yüzyılın Hristiyan kiliseleri için akla yatkındır.

7. Pavlus, kadınların ibadette resmî işlevler üstlenmediği ve öğretim evinde soru soramadığı rabbinik geleneği izler. İlgili rabbinik metinlerin tarihlendirilmesi sorunu bir yana, bu açıklama da sağlam

değildir: Pavlus 1 Korintliler'de hiçbir yerde resmî ve resmî olmayan işlevler arasında ayrım yapmaz.

8. Pavlus 14:34-35'te kadınların Ruh'un etkisiyle dua etmesini ve peygamberlik etmesini değil, kadınların rahatsız edici biçimde **araya girerek konuşmasını ya da araya girerek soru sormasını** engeller. Bu açıklama, 33b. ayetten itibaren ibadetteki düzenle ilgili başka bir sorunun ele alındığını varsayar; bu ise metinde belirtilmemiştir. ***Ayrıca Pavlus'un neden yalnızca araya giren kadınlardan söz ettiği de anlaşılmaz; çünkü araya giren erkekler de pekâlâ düşünülebilir.***

9. Daha akla yatkın olan öneri, Pavlus'un kadınların kilisedeki farklı rollerinden söz ettiği ve bunların iki toplumsal deneyimi yansıttığıdır: 11:5'te ibadetteki dua ve peygamberlik, 14:34-35'te ise erkeklerin danışma ve öğretim konuşmaları söz konusudur. E. ve W. Stegemann'ın bu açıklaması, **erkeklerin onur kavramlarının ve kadının utancının rol oynadığı kültürel uzlaşımların bir rol oynadığını** doğru biçimde kavrar; "ibadet törenleri" ile "danışmalar" arasındaki ayrım ise ikna edici değildir; üstelik "öğretim konuşmaları" olarak tanımlanan bu "danışmalar", utancın nedeni kadar soluk kalır. **34-35. ayetlerin 11. bölüm bağlamında anlaşılmasının anahtarı şunlara yapılan göndermedir: 1. otoriteye: 34. ayette Pavlus boyun eğmeden, 11:2-12'de ise erkeğin kadının "başı" olmasından söz eder; 2. kadınların "evde" soru sorabilecekleri erkeklerle ilişkisine (35. ayet); 3. ayıba (αἰσχρός, 35. ayet). 34-35. ayetlerde açıkça kültürel soruların rol oynadığı, bir kadının kendisinden sorumlu erkekle – kocasıyla, babasıyla ya da vasisiyle – ilişkisinin ve halk önündeki davranış ile "evdeki" davranış arasındaki farkın belirleyici olduğu durumlar söz konusudur.** Hemen önceki bağlamda peygamberlik konuşmalarının değerlendirilmesi söz konusudur (29-33. ayetler), sonraki bağlamda da 37. ayette yine peygamberlerden söz edilir. ***Bu nedenle en akla yatkın açıklama şudur: Korint kilisesinde kadınlar, peygamberlik sözlerinin sınandığı ve değerlendirildiği sürece katılıyordu (29. ayet).*** Kadınların kendilerinin peygamberlik konuşması armağanına sahip olmaları mümkündür, ama yeniden kurgu için gerekli değildir. Bu değerlendirmeler sırasında, kadınların kocaları, babaları ya da vasileri tarafından bildirilmiş peygamberlik sözleri hakkında yargıda bulundukları durumlar oluyordu. ***Pater familias'ın*** **eleştirel biçimde sorguya çekilmesi, kocanın ya da babanın otoritesine bir hakaret (αἰσχρός) ve ev halkının, dolayısıyla kilisenin düzeninin baltalanması olarak algılanırdı. Pavlus kadınlara, kocalarının, babalarının ya da vasilerinin peygamberlik sözleriyle ilgili sorularını, hem ev hem de kilise için edebi korumak amacıyla evde sormalarını buyurur.**

Bu yoruma karşı sevilen bir itiraz, *bütün bunların metinde bu kadar açıkça yazmadığı* yönündedir. Bu doğrudur, ama **varsayılan kabullerin metinde belirgin dayanakları vardır (kadınlar, erkek, ev, ayıp) ve tarihsel ve kültürel açıdan akla yatkındır.** W. Schrage'ın, "neden özellikle 29b. ayetin hedef alındığını ve peygamberlik etme yetkisinin neden onun olası değerlendirilmesi yetkisini de içermediğini temellendirmenin güç olduğu" yönündeki tek itirazı sağlam değildir; çağdaş toplumda belirleyici önemi olan, kadınların halk önündeki davranışına ilişkin ölçütleri göz ardı eder.[39]

Kadınlar **boyun eğsinler** (ἀλλὰ ὑποτασσέσθωσαν). Karşıtlık bildiren ἀλλά bağlacı, ***kadınların susmasının kadınların kocalarına boyun eğmesiyle ilgili olduğunu, yani "kategorik" ya da "genel" olarak kastedilmediğini*** açıkça gösterir.

Yasa'nın da söylediği gibi (καθὼς καὶ ὁ νόμος λέγει) ifadesi pek çokları tarafından Yaratılış 3:16'ya ("Kocana istek duyacaksın, o da sana egemen olacak") bağlanır; ama bu güçtür, çünkü orada ne kadının susmasından ne de kadının boyun eğmesinden söz edilir. Çölde Sayım 12:1-15 de gönderme yapılan metin olarak önerilmiştir: Peygamberlik armağanına sahip Miryam, Musa'nın otoritesini sorguladığında Tanrı tarafından cezalandırıldı; Musa'yı aynı şekilde sorgulayan Harun ise cezalandırılmadı. Rabbinik

tefsir, kadınların halka açık ibadet toplantılarında konuşmadığı olgusu için Yasa'nın Tekrarı 22:16'ya ("ve kızın babası ihtiyarlara şöyle diyecek") dayanıyordu; Sifre Deut 22,16 §235 (117b)'de şöyle denir: "Buradan, kadının erkeğin yerinde (ya da: erkeğin yerine) konuşma hakkı olmadığı anlaşılır". Pavlus'un genel olarak yaratılış düzenine (Yaratılış 2) gönderme yaptığı açıklaması daha akla yatkındır.

Söz konusu olan genel olarak konuşmak (λαλεῖν) değil, "ayıp" getiren (αἰσχρόν ἐστιν), yani yakışıksız, utanç verici, skandal niteliğindeki konuşmadır. 11:5'te Pavlus başı açık dua eden ve böylece "başını" utandıran, yani (kocası olan) erkeğe utanç getiren kadınlardan söz etmişti. Burada da aynı kültürel bağlam vardır: Kadın, kilise toplantısının halka açık ortamında (kocası olan) erkeğin onurunu zedelememeli ve böylece ona utanç getirmemelidir.

Bir kadın ibadette dua ettiğinde ya da peygamberlik ettiğinde kocasına utanç getirmez. Ama eleştirel sorularla onun peygamberlik konuşmasının sahihliğini sınadığında, ona pekâlâ utanç getirir – çapraz sorgu her zaman sıkıntılı ve küçük düşürücü bir iştir, hele olumsuz sonuçlandığında; bu yüzden (evli) kadınlar bu sürece katılmamalıdır.

HJR'nin yorumu: Schnabel'in çalışmalarına, onun zaten belirtmediği ya da üzerinde düşünmediği bir şey eklemek nadiren mümkündür. Tefsir kitapları büyük bir kazançtır. Burada adı geçen bütün uzmanlarda gerekçelerin ağırlığı farklı değerlendirilir ve böylece farklı sonuçlara varılır. Onun açıklaması akla yatkındır, ama kendisinin de kabul ettiği gibi metinden o kadar doğrudan çıkmaz. Belki de bütün açıklama denemelerinin en iyisidir. Bu metnin – bu mektuptaki başka bazı yerler gibi – bir alıntı olabileceği olasılığını akla yatkın bir gerekçe göstermeden reddediyor. Ayetlerin çevreleriyle çelişkisi ve sahihliklerine ilişkin kuşkular bana göre yeterince ele alınmıyor. Her durumda, nasıl evirip çevirirseniz çevirin, bunun tam bir susma buyruğu olamayacağı onun için açıktır.

Özet ve Kişisel Sonuçlar

Bu iki ayetin yorumuna ilişkin dört ana görüş (çeşitlemeleriyle birlikte) vardır:

- Kadınların ibadette mutlak olarak susması
- Koşullu ya da duruma bağlı susma veya (erkeklerden de aynen istendiği gibi) uygun biçimde katılım – bazılarında kısıtlama: öğretmek yok, bu yüzden peygamberlik sözlerinin değerlendirilmesi de yok
- Pavlus'un çürütmek için aktardığı bir alıntı söz konusudur.
- Sonradan yapılmış bir ekleme söz konusudur ve gerçekten Pavlus'a ait değildir.

Bu çeşitlemelerin hiçbiri yüzde 100 kesin ya da sorunsuz değildir! İçerik açısından önceki katkılara ekleyebileceğim bir şey yok. Bir alıntıya ya da bir derkenara, yani Pavlus'a ait olmayan bir eklemeye eğilimliyim. Başlıca nedenim:

Bence 34. ayet mutlak bir susma buyruğudur. Kadınların soru sormasına bile izin yoktu (35. ayet). Soru sormalarına bile izin yoksa, bu benim için mutlak susma demektir.

Ama bu, 14. bölümün ve bütün mektubun bağlamında mümkün değildir. Özellikle 1 Korintliler 11:5 temel bir ifadedir. Toplantının içinde ve dışında genel uygulamayı anlatır. Arka planda, erkeklerin de kadınların da aldığı ruhsal armağanlar ve bütün imanlıların kâhinliği vardır (gerçi Korintliler mektubu bunu açıkça ele almaz). Bu, bütün Yeni Antlaşma açısından da mümkün değildir. İsa'nın kadınlara nasıl davrandığı buna karşı konuşur. Pavlus'un kadın emektaşları olması ve onların hizmetlerini nasıl anlattığı da buna karşı konuşur.

Sözü edilen Yasa bulunamaz – Yaratılış 2'ye ya da 3'e yapılan göndermeler çok belirsizdir ve kendileri de zaten ataerkil bir yönde yapılmış yorumlardır. Böylece cinsler arasındaki ilişki simetrik değil, asimetrik-hiyerarşik olarak belirlenir ve boyun eğme ile susma bununla temellendirilir. İlk insanlar arasındaki ilişki eşitlik olarak yorumlanırsa, bu gerekçeler kendiliğinden çöker. Yeni Antlaşma'da boyun eğme her zaman karşılıklıdır ve Tanrı'nın Egemenliği'nde ve O'nun kilisesinde hiçbir zaman hiyerarşik farklarla temellendirilmez. Mesih'te bu farklar ortadan kalkmıştır – dünyada ve dünyanın ilişkilerinde değil, ama yeni yaratılışı şimdiden temsil eden kilisede. Demek ki Yaratılış 2 ve 3'te yanılan, Pavlus'un metinlerini iyi yorumlayamaz.

- Eğer bu bir eklemeyse, bana iyi tohumun arasına ekilen ve sona kadar büyüyen sahte tohum, yani deliceler gibi geliyor. Bence bu iki ayetin etki tarihi bir felakettir. Susan kadınlar tam da eski yılanın istediği şeydir – bu sözlerle ne kastedilmiş olabileceğini bulmak için harcanan milyonlarca saatlik çalışma ve çekişme de öyle. Tanrı buna izin verebilir mi? O, anlamadığımız çok daha fazla şeye izin veriyor!
- Bir alıntı olarak anlamlıdır, çünkü bunlar Pavlus'un sözleri ve düşünceleri değildir. Ama bence bu alıntı o zaman da bu yere pek iyi uymuyor.
- Eğer bunlar Pavlus'un sözleriyse, mutlak bir susmayı kastetmiş olamaz. Bu durumda, hemen yakın bağlamda en iyi açıklama olarak (kocanın) peygamberlik sözlerinin değerlendirilmesine ilişkin bir yasağı görürdüm.

"Zaman doldu ve herkes şaşkın bakıyor,

perde kapandı, bütün sorular açık kalıyor." (Bertolt Brecht'ten serbestçe, "Der gute Mensch von Sezuan"; aynı konu hakkında Erwin Schmidt'te bulundu.)

Kardeşler Hareketine Bir Kez Daha

Tek tek alıntıları okuyan kişi, mutlak bir susma buyruğunu savunan, uygulayan ve koruyanın tam da Kardeşler hareketi olduğunu fark edecektir. Ben de bu hareketin içinde, "Exklusive" (Kapalı Kardeşler) denen kolda büyüdüm. Ancak 40 yaşımda, bir taşınmanın ardından ılımlı bir Hristiyan kilisesine (Kempten) geçtim. O zamana kadar bu Kardeşler görüşünü ben de savundum. Ama itiraf etmeliyim ki, hatırlayabildiğim kadarıyla bu bana hep şüpheli gelmişti. Feminist olduğum için değil. Yüreğim buna hiçbir zaman tam bir evet diyemedi. Ve "Kardeşler" dışındaki Hristiyanlara karşı bunu hiçbir zaman gerçekten ikna edici biçimde temellendiremedim. Kutsal Kitap'a sadık olduklarını ve Tanrı'nın Sözü'nü sevdiklerini bildiğim başka tefsircileri okuyunca şunu fark edersiniz: Bu görüşü savunmuyorlar. Neden savunmuyorlar? Başka türlü soralım: Kardeşler hareketinin erkek kardeşleri bu susma buyruğunda neyi bu kadar özel, bu kadar savunmaya değer buluyor? Bence bunun neden kız kardeşler, yani orada bulunanların yüzde 50'si için geçerli olması gerektiği son derece titizlikle sınanmalıdır. Hele iki kısa cümle bu kadar geniş kapsamlı ve kilisenin aleyhine yorumlanıyorsa. Ve bu hareket onlara neredeyse kendi ayırt edici özelliklerinden biri gibi davranıyor, hatta kendi ayrılığını bununla temellendiriyorsa.

Şimdi şu bir gerçek: Kız kardeşlere ibadet toplantısında dua etmelerini ve peygamberlik etmelerini buyuran olumlu bir buyruk, bir çağrı yoktur. Bu susmadan çıkarılan kanıt[40] kendi lehine böyle yorumlanabilir. Ama ben de aynı şekilde şunu söyleyebilirim: Bu o kadar doğal bir kuraldı ve elçisel yazılarla o kadar desteklenmişti ki (bu da susmadan çıkarılan bir kanıttır), böyle bir çağrıya hiç gerek yoktu.

Önyargısız olan biri, aşağıdaki kişileri armağanları ve hizmetleriyle ve aşağıdaki olayları halk önünde konuşmadan – toplantıda konuşmadan da – düşünemez:

Elçilerin İşleri 2:17-18: Ve son günlerde şöyle olacak, diyor Tanrı: Ruhum'dan bütün insanların üzerine dökeceğim; oğullarınız ve kızlarınız peygamberlik edecek, gençleriniz görümler görecek, yaşlılarınız düşler görecek. 18 Ve o günlerde kölelerimin, hem erkeklerin hem kadınların üzerine de Ruhum'dan dökeceğim ve peygamberlik edecekler.

Elçilerin İşleri 21:8-9: Ertesi gün yola çıkıp Sezariye'ye geldik; Yediler'den biri olan müjdeci Filipus'un evine gidip onun yanında kaldık. 9 Onun peygamberlik eden dört bakire kızı vardı.

Peygamberlik (yani Tanrı'dan gelen sözü ve O'nun adına konuşmak), Pavlus'ta kilisenin bir araya gelişinin temel bir parçasıdır: "Bu nedenle kardeşlerim, **peygamberlik etmeye** gayret edin ve dillerle konuşmayı engellemeyin" (1 Korintliler 14:39). Elçilerin İşleri 2 tam da bu toplantının/kilisenin başlangıcıdır. Onun için ve onun içinde, Eski Antlaşma'da bile önceden bildirilmiş olan peygamberlik gerçekleşir. Dört kız – diye soruyorum – nerede peygamberlik ettiler? Evde mi? Ama kimin için? Onları bir kâhin gibi mi ziyaret ediyorlardı? Pek sanmam. Pazar yerinde mi? Herhalde hayır. Toplantıda mı? En olası olan budur, çünkü Pavlus peygamberliği oraya yerleştirir.

Romalılar 16:1: Size, Kenhere'deki toplantının da hizmetkârı (diakonos) olan kız kardeşimiz Fibi'yi tavsiye ediyorum.

Kilise toplandığında hiçbir şey söylemesine izin verilmeden bir toplantının hizmetkârı olmak nasıl düşünülebilir?

Romalılar 16:12: Rab'de emek veren Trifena ile Trifosa'ya selam söyleyin. Rab'de çok emek vermiş olan sevgili Persis'e selam söyleyin.

Kilise toplandığında hiçbir şey söylemeden Rab'de emek vermek nasıl rahatça düşünülebilir?

Filipililer 4:2-3: Evodiya'ya yalvarıyorum, Sintihi'ye de yalvarıyorum, Rab'de aynı düşüncede olsunlar. 3 Evet, sadık çalışma arkadaşım, senden de rica ediyorum, onlara yardım et; onlar müjde uğrunda benimle birlikte mücadele ettiler …

İbadette bir şey söylemesine izin verilmeden müjde uğrunda birlikte nasıl mücadele edilebilir? Her iki kadın da Filipi'deki kilisede önder gibi görünüyor. Başka neden tam da onların anlaşmazlığı bütün kilise için bir tehlike olarak görülsün? Toplanmış kilisede hiçbir zaman bir şey söylememiş olsalardı, bunların hiçbiri ne anlaşılır ne de düşünülebilir olurdu.

Koloseliler 4:15: Laodikya'daki kardeşlere, Nimfa'ya ve onun evinde toplanan topluluğa selam söyleyin.

Toplantı Nimfa'nın evindeydi. Belki kendisi ya da kocası varlıklı olduğu için evini ev sahibesi olarak kullanıma açmıştı. Onun ibadette hiçbir zaman sesini yükseltmediği önyargısız olarak düşünülebilir mi?

Elbette bütün bu metinler – daha fazlası da var – yalnızca 1 Korintliler 14:34-35'in merceğinden açıklanabilir. O zaman başka sonuçlara varılır. Böylece bu iki ayete, burada verilen bütün öteki metinler üzerinde yorum egemenliği tanınmış olur. Ama bu karar yanlıştır, çünkü bütün öteki metinlerin daha büyük ağırlığını bastırır. Bu, titizlikle tartmak ve karşılaştırmak değil, ne yazık ki keyfî bir belirlemedir. Özellikle de bu susma buyruğu başka tek bir Kutsal Kitap ayeti tarafından bile açıkça desteklenmediği için.

Oysa tam da Kardeşler hareketi bütün imanlıların kâhinliğini savunuyordu. Bu onun alametifarikası ve aynı zamanda gücüydü. Ama övgü ve şükran kurbanları sunulurken kız kardeşlerin nasıl unutulabildiğini, tam da onların büyük Kutsal Yazı bilgisi nedeniyle anlayamıyorum. Kız kardeşlerin ilahilere katılarak ve içten, sessizce duaya katılarak da ruhsal kurbanlar sunduğu söylemi, yetersiz bir yatıştırmadır. Ruh kadınlar ve erkekler aracılığıyla etkin olmakta özgürdür. Yoksa Ruh toplantıda yalnızca erkeklerde mi etkin?

Hans-Jörg Ronsdorf, Augsburg, 1.11.2022

Bu arada metin araştırmalarından bazı yeni olgular öğrendim. Bunlar yukarıda dile getirdiğim tahmini güçlü biçimde doğruluyor gibi görünüyor: Bu iki ayet Pavlus'tan gelmez ve bu yüzden geçersizdir. "Kadınlar, Bizi Bağışlayın!" (Frauen, vergebt uns!) adlı kitabımın 4. baskısından ilgili metinleri buraya alıyorum:

4. baskının önsözünde belirtildiği gibi, kitabın bu 6.2.8 bölümü eski elyazmalarıyla ilgili (en azından benim için) yeni bilgiler olduğu için genişletildi. Philip Barton Payne bu konu üzerinde yoğun biçimde çalıştı ve başka bazı metin araştırmacıları gibi şu göze çarpan durumları fark etti: Bazı elyazmalarında 34. ve 35. ayetler Kutsal Kitaplarımızda bulundukları yerde durur, başka elyazmalarında ise 40. ayetten sonra gelir. Görece uzun bir metnin yeri değiştirilmiştir. Bu çok olağandışıdır ve şu tahmini mümkün kılar: Bu ayetler sonradan eklenmiştir. Kenar boşluğuna yazılmışlardı ve bir sonraki kopyacı, belki daha önce unutulmuş oldukları için, genellikle onları metne ekliyordu. Nereye ekleneceğine o karar veriyordu.

Bu tez, 4. yüzyıla ait en kapsamlı ve en önemli kodekslerden biri olan Vatikan Kodeksi'ndeki bir keşifle güçlenir. Orada bu ayetler gerçekten de bir ekleme olarak işaretlenmiştir:

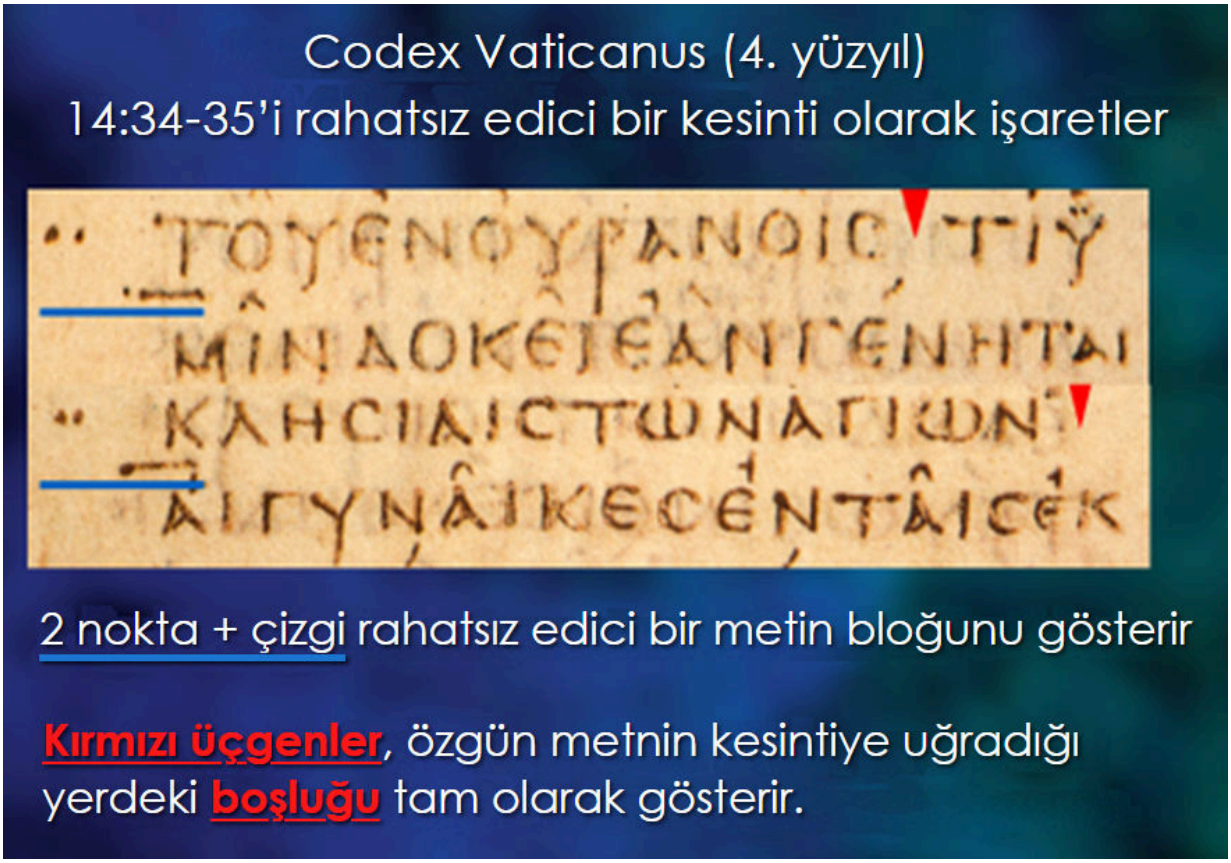

Görüntü kaynağı: Biblioteca Apostolica Vaticana

Bu konuda çığır açan araştırmalar yapmış olan Philip B. Payne'den alıntı yapıyorum: "El yazmalarından çıkan yedi neden ve bu ayetlerdeki sözlerden çıkan dokuz neden, beni ve başka birçok kişiyi bu ayetlerin Pavlus'un özgün mektubunda bulunmadığına, sonradan eklendiğine ikna ediyor. Şimdi yalnızca üçünü özetleyeceğim. Birincisi, bu ayetlerin apaçık anlamı, bu bölümde 'herkesin' öğretebileceğini ve peygamberlik edebileceğini söyleyen ifadelerle ve 11:5'te kadınların peygamberlik ettiğini belirten ifadeyle çelişir. İkincisi, Pavlus'un mektuplarının el yazmalarında, bu kadar uzun olup (farklı el yazmalarında) birbirinden bu kadar uzak iki ayrı yerde, açık bir neden olmaksızın duran başka hiçbir metin parçası yoktur.

Üçüncüsü, en eski Kutsal Kitap bu ayetleri sonradan yapılmış sahte bir ekleme olarak işaretler. Birincisi, bu ayetler bu bölümdeki başka birçok ifadeyle çelişir. Çelişkilerden kaçınmak için birçokları Pavlus'un yalnızca rahatsız edici gevezeliği ya da ilk kez 1962'de önerildiği gibi yalnızca peygamberlik sözlerinin değerlendirilmesini susturduğunu söyler. Ama bu yorumlar, bu bölümde üç kez ısrarla tekrarlanan koşulsuz susma buyruğuna uymaz. Eğer 34. ayet yalnızca peygamberlik sözlerinin değerlendirilmesini yasaklıyorsa, o zaman 35. ayetin yasakladığı konuşmaya da izin vermiş olur. Üstelik bir şey öğrenme isteğiyle soru sormak, peygamberlik sözlerini değerlendirmekten bambaşka bir şeydir ve nadiren rahatsız edicidir. Bu yorumlar, Pavlus'un az önce yazdığı şeyle çelişmesine yol açar. İkincisi, bu ayetler bütün 'Batı' Grekçe el yazmalarında 40. ayetten sonra gelir; ama öteki el yazmalarının çoğunda 33. ayetin ardından gelir. İşte 6. yüzyıldan ünlü 'Batı' Kodeksi D. Bu görüntüdeki ilk tam paragraf 14. bölümün sonudur. Sonraki paragraf 34. ve 35. ayetlerdir. Son bölümle 15. bölüm başlar. 34. ve 35. ayetlerin bulunduğu iki farklı yer, birinin bunları kenar boşluğuna yazdığını, sonraki kopyacıların da bunları ya 33. ya da 40. ayetten sonra metne eklediğini düşündürür. Bunu açıklayayım:

Kutsal Yazı'nın özgün metnini belirlemede temel ilke şudur: 'Öbür metinlerin ortaya çıkışını en iyi açıklayan metin, büyük olasılıkla özgün metindir.' Pavlus'un herhangi bir mektubunun hiçbir el yazması, herhangi bir büyük metin bloğunu görünür bir neden olmadan bu kadar uzağa taşımaz, buna yakın bir şey bile yapmaz; ilk dönemin hiçbir okuru da bu metnin yerini eleştirmemiştir. Ama kâtiplerin kenardaki metni ana metnin içine kopyalaması olağan bir şeydi. Örneğin dördüncü yüzyıldan kalma Vatikan Kodeksi'nde, Matta metninin kenarında eski metin bulunan 20 yer vardır. 3'ü dışında hepsi, sonraki el yazmalarının hemen hepsinde ana metnin içinde yer alır. Grekler, kadınların halka açık toplantılarda sessiz kalması gerektiğine kesinlikle inanıyordu. Bu yüzden bir okurun MS 200'den önce bir zamanda, bu ayetlerin dile getirdiği 'bilinen ya da yaygın bilgeliği' kenar boşluğuna eklemiş olması hiç şaşırtıcı değildir. Bu ayetlerin bulunduğu iki yeri açıklayan ve kâtiplerin bilinen alışkanlıklarına uyan tek açıklama şudur: Biri bu iki ayeti önce bir el yazmasının kenar boşluğuna yazmış, sonraki kopyacılar da bunları ya 33. ya da 40. ayetten sonra metne eklemiştir. Sağduyu şunu söyler: Olağan bir şey – kenardaki metnin ana metne eklenmesi –, başka hiçbir örneği bilinmeyecek kadar olağandışı bir şeyden – bu kadar çok metnin görünür bir neden olmadan bu kadar uzağa taşınmasından – daha olasıdır. Üçüncüsü, doğruluğu nedeniyle geniş çapta övülen en eski Kutsal Kitap'ımız Vatikan Kodeksi, kadınları kilisede susturan bu ayetleri sahte, yanlış bir araya girme olarak işaretler. Yine de 34-35. ayetlerin günümüze ulaşan bütün el yazmalarında bir yerde (yani 33. ya da 40. ayetten sonra) geçtiği doğrudur; bu da olağanüstü erken bir ekleme gerektirir. Ama onları sahte olarak işaretleyen yalnızca Vatikan Kodeksi değildir. Piskopos Victor, Fulda Kodeksi'nin alt kenarına bu ayetleri dışarıda bırakan düzeltilmiş bir metin yazdırmıştır; Batı geleneğinden olmayan MS 88 metni de bunları 33. ayetten sonra atlar, ama 40. ayetten sonra, 33. ayetin ardından gelmeleri gerektiğini gösteren işaretlerle ekler. Bu ayetler Victor'un 1 Korintliler metin tanıklarında bulunmadığına göre, Dan Wallace'ın 'bu ayetlerin 1 Korintliler'in bütün metin tanıklarında yer aldığı' iddiası doğru değildir (https://bible.org/article/textual-problem-1-

corinthians-1434-35). Metin bilimciler, aynı el yazmasındaki farklı metinlere farklı el yazması simgeleri verirler. 14:34-35 bölümü, bu ayrı el yazması simgeleriyle birbirinden ayrılan metinlerin hepsinde yer almaz. ***14:34-35 metninin bütün el yazmaları tarafından 'desteklendiği' doğru değildir."***

Fulda Kodeksinde (orijinali Fulda'dadır) alt kısma, 34. ve 35. ayetleri içermeyen metin düzeltme ya da dipnot olarak yazılmıştır. 6. yüzyılın ortasında kopyacının önünde besbelli bu ayetlerin bulunmadığı bir metin vardı.

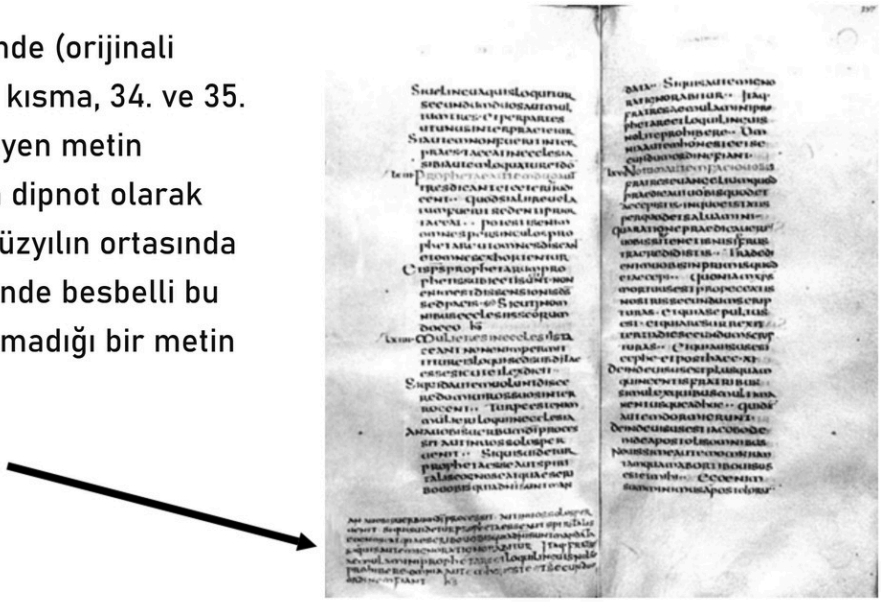

Fulda Kodeksi (F), Yeni Antlaşma'nın 23 kanonik kitabının yanı sıra Diatessaron'un ve Laodikyalılara Mektup'un metnini de içeren bir Vulgata elyazmasıdır. Yeni Antlaşma'nın tarihi belli en eski elyazmalarından biridir ve önemli bir bilgin, Capua piskoposu Victor tarafından yayıma hazırlandığı bilinen tek erken Yeni Antlaşma elyazmasıdır. Vulgata metninin ikinci önemli tanığı, Diatessaron'un tam metninin ise en önemli ve en eski tanığıdır. Kodeks, 1 Korintliler 14:34-35 metninin sahihliği hakkındaki tartışmada önemli, hatta belki de en önemli tanıktır. 541-546 yılları arasında Capua'da Piskopos Victor'un isteği üzerine yazılmış ve onun tarafından bizzat gözden geçirilip düzeltilmiştir. Vahiy kitabının sonunda, Victor'un kendi eliyle yazdığı 2 Mayıs 546 tarihi bulunur. Victor kodeksin metnini ikinci kez gözden geçirmiştir; bu yüzden ikinci bir tarih de vardır: 12 Nisan 547.

"Ünlü Roma Katolik bilgini Joseph A. Fitzmyer, 'bugünkü yorumcuların çoğunluğunun' bu metnin [14:34-35] sonradan yapılmış bir ekleme olduğu sonucuna vardığını belirtir. Metin bilimci Kim Haines-Eitzen bunun 'bugün hemen hemen bütün bilginler' için geçerli olduğunu belirtir. Belki de en saygın evanjelik metin araştırmacısı olan Gordon Fee, bu ayetlerin Pavlus'un mektubunda bulunmadığını, bir elyazmasının kenarına eklendiğini ve sonraki kopyacılar tarafından ya 33. ya da 40. ayetten sonra metne alındığını savunur. Man and Woman, One in Christ adlı kitabım, s. 226-227, 1 Korintliler 14:34-35'in Pavlus'un özgün mektubunda bulunmadığı sonucuna varan elli beş çalışma sıralar. s. 227-53'te metnin Pavlus'tan gelmediğine ilişkin yedi dış neden, s. 253-65'te dokuz iç neden gösterilir; s. 265-67'de ise bir derkenar görüşüne yöneltilen itirazlar yanıtlanır. Bütün olarak bakıldığında, bence metin eleştirisine dayalı kanıtlar, bunun muhtemelen MS 197'den önce bir okur tarafından yazılmış bir derkenar olduğunu güçlü biçimde destekliyor."

Son Değerlendirme

Bu konu üzerinde çok yoğun biçimde çalışmış olan başka bir yazardan, Andrew Bartlett'ten, Men and Women in Christ adlı kitabından alıntı yapıyorum: "Bazı okurlar, 34-35. ayetlerin çıkarılmasının fazlasıyla işe gelen bir çözüm olduğunu hissedebilir. Bu anlaşılır bir şeydir. Zor metinleri Kutsal Kitap'tan çıkarma önerilerine son derece kuşkuyla yaklaşmamız bize haklı olarak öğretilir. Burada yalnızca iç

kanıtlara dayanan sahih olmama gerekçeleriyle karşı karşıya olmadığımızı vurgulamak önemlidir. Bu ayetlerle ilgili sorun, bağlamlarıyla uyuşmamaları, Eski Antlaşma'nın içeriğiyle ilgili açık bir hata içermeleri ve onlara tatmin edici bir anlam kazandıran hiçbir yorum çözümünün bulunamamış olmasıyla sınırlı kalsaydı, onları metinde bırakır, sınırlarımızı kabul eder ve gelecekte yeni bir ışık umardık. Burada dış belirtilerin de açıklanması gerekir. Bu sözlerin farklı elyazmalarında farklı yerlerde bulunması nasıl oluyor? Bir şeyler ters gitmiş, ama ne? Gördüğümüz gibi, dış kanıtın bu özelliği için en olası çözüm, 34-35. ayetlerin Pavlus'tan değil, ana metne alınmış erken bir kenar yorumundan geldiğidir.

Bu, ayrıca Piskopos Victor'un Fulda Kodeksi'ndeki notlarıyla da doğrulanır; bu notlar, bu iki ayetin tamamen bulunmadığı bir metnin varlığına işaret eder. Ve eğer Payne'in Vatikan Kodeksi'nden gelen kanıtlara ilişkin görüşü doğruysa, bu da ayrı bir doğrulamadır. Dış ve iç kanıtları bir araya getirdiğimizde, bu iki ayeti reddetmenin gerekçeleri açıktır. Onları çıkarmak ideolojik bir hamle değildir; mesele kanıtları izlemektir. İlke olarak bu, metinde ortaya çıkan, bir süre Kutsal Kitaplarımıza alınan ve sonra mevcut kanıtların incelenmesi bunların muhtemelen sahih olmadığı sonucuna varınca çıkarılan başka eklemelerin (örneğin Markos'un sonunun, Yuhanna 5:3-4'ün ya da Elçilerin İşleri 24:6-7'nin) reddedilmesinden farklı değildir. En azından Kutsal Kitaplarımız şuna benzer bir dipnot içermelidir: Elyazmalarındaki belirtiler, 34. ve 35. ayetlerin Pavlus'tan gelmeyen sonraki bir ekleme olabileceğini ve bu yüzden çıkarılması gerektiğini düşündürüyor. Daha iyisi, 34-35. ayetleri italik yazmak ya da bir dipnota koymak ve elyazmalarındaki tutarsızlıkların niteliğinin bunların sahihliğinin kuşkulu olduğunu düşündürdüğüne dair bir açıklama eklemek olurdu. 'RAB'bin yasası yetkindir, cana can katar' (Mezmur 19:7). Bunu burada sahihlik için bir ölçüt olarak önermiyorum. Ama bazı okurlar, 1 Korintliler 14:34-35'ten canlarına pek de can katılmadığı için kendilerini suçlu hissettilerse, belki artık rahat bir nefes alabilirler: Bu ayetler belki de hiç Kutsal Kitap'a ait değildir."

Bu bölümü şöyle kapatmama izin verin: Bu kitabı yazarken bu görüşü zaten biliyordum, ama bu metni sorgulamaya cesaret edemedim. Ama şimdi olgular öyle bir durumda ki, bu iki ayeti Tanrı'nın esinlenmiş Sözü olarak anlamak artık neredeyse mümkün değil. Bu çarpıcı bir fark yaratıyor. Neden? Çünkü (alıntı tezi dışındaki) bütün açıklama denemeleri, bunun mutlak bir susma buyruğu olması karşısında başarısız olur. Bütün yorumlarda açıklama denemeleri bu talebin açıklığıyla çatışır. Ama bu talep Pavlus'tan gelmiyor, dünyevi düşünceye karşılık geliyor. Ne kadar trajik! Kadınlar için çaba gösterenler ise feminizmle ve dünyaya uymakla suçlanır. Düşmanın, Karşıt'ın ve her şeyi birbirine karıştıranın, Kutsal Kitap'a, bütün yüzyıllar boyunca kilisenin kadınları ve bütün olarak kilise için ölümcül sonuçlar doğuran bir şeyi kaçak sokmayı başarmış olması mümkün mü? Böyle trajik bir durumdan nasıl çıkabiliriz? Bu yanlış varsayım bugüne kadar ne kadar ağır sonuçlar doğurdu?

Burada artık kesin olarak açıkça tavır almak ve olgularla yüzleşmek gerekiyor.

Tanrı bize lütfetsin!

Bu bölümün sonunda Korintliler metnini 34. ve 35. ayetler olmadan okuyun ve böyle ne kadar tutarlı ve anlamlı durduğunu kendiniz görün:

"Çünkü hepiniz birbiri ardınca peygamberlik edebilirsiniz; öyle ki, herkes öğrensin ve herkes teselli bulsun. Peygamberlerin ruhları da peygamberlere bağlıdır. Çünkü Tanrı düzensizlik Tanrısı değil, esenlik Tanrısı'dır; kutsalların bütün toplantılarında olduğu gibi. Yoksa Tanrı'nın sözü sizden mi çıktı? Ya da yalnız size mi ulaştı? Biri kendini peygamber ya da ruhsal biri sayıyorsa, size yazdıklarımın Rab'bin buyruğu olduğunu kabul etsin. Ama biri bilgisizse, bilgisiz kalsın. Bu nedenle kardeşlerim, peygamberlik

etmeye gayret edin ve dillerle konuşmayı engellemeyin. Ama her şey uygun bir biçimde ve düzen içinde yapılsın." (1 Korintliler 14:31-33, 36-40; Elberfelder çevirisine göre [Almanca Kutsal Kitap çevirisi], burada Almancadan çevrilmiştir)

İsa'nın kilisesinin toplantılarında kadınlar için bir susma buyruğu ne vardı ne de var! İnsan buna Grekçe bilmeden ve alıntı tezi olmadan da varabilir. Adlarıyla andığı, kendilerine güvendiği, müjde uğrunda onunla birlikte mücadele eden pek çok kadın emektaşı olan elçinin, onlara ağızlarını açmayı yasaklamış olması gerçekten mümkün mü?

Son olarak soruyorum: Kız kardeşlerin susmasından en çok kim çıkar sağlar? Mesih'in bedeninin yarısı sustuğunda? Kadınlar toplantıda erkekleri tamamlamadığında? Bu, eski yılandır; Karşıt ve yok edici, yalanın babası ve başlangıçtan beri katil olan. Böyle bir körlüğün nedeni ancak onun kadına olan düşmanlığı olabilir. Önderlikte ve öğretişte bulunan erkekler bir gün bunun hesabını vermek zorunda kalacaklar.

Hans-Jörg Ronsdorf

Augsburg, 22.9.2023

Notlar

1. Kelly, W., *Einführende Vorträge zum Neuen Testament*, XV, Faithlife, Bellingham, WA 2022, 11.
2. Grant, F. W., *The numerical Bible; being a revised translation of the Holy Scriptures with expository notes: arranged, divided, and briefly characterized according to the principles of their numerical structure: Acts to 2 Corinthians (Study Text)*, Loizeaux Brothers, Neptune, NJ 1901, 523.
3. Hole, F. B., *Grundzüge des Neuen Testaments*, Christliche Schriftenverbreitung, Hückeswagen 1989, 972–973.
4. MacDonald, W., *Kommentar zum Neuen Testament*, Christliche Literatur-Verbreitung, Bielefeld 2018, 7. baskı, 761–762.
5. Strack, H. L. - Billerbeck, P., Kommentar zum Neuen Testament aus Talmud und Midrasch, C. H. Beck'sche Verlagsbuchhandlung Oskar Beck, München 1922–1926, c. 3, 467.
6. Strack, H. L. - Billerbeck, P., Kommentar zum Neuen Testament aus Talmud und Midrasch, C. H. Beck'sche Verlagsbuchhandlung Oskar Beck, München 1922–1926, c. 3, 469.
7. Henry, M., *Matthew Henry's commentary on the whole Bible: complete and unabridged in one volume*, Hendrickson, Peabody 1994, 2271.
8. Schlatter, A., *Die Korintherbriefe: Ausgelegt für Bibelleser*, VI, Schlatters Erläuterungen zum Neuen Testament, Evangelische Verlagsanstalt, Berlin 1954 (2. baskı), 154–155.
9. Morris, L., *1 Corinthians: an introduction and commentary*, VII, Tyndale New Testament Commentaries, InterVarsity Press, Downers Grove, IL 1985, 192–194.
10. Ciampa, R. E. - Rosner, B. S., "1 Corinthians", in *Commentary on the New Testament use of the Old Testament*, Baker Academic; Apollos, Grand Rapids, MI; Nottingham, UK 2007, 743.
11. Geleneksel görüşün esaslı bir savunusu şurada bulunur: Archibald Robertson, Alfred Plummer. A Critical and Exegetical Commentary on the First Epistle of St Paul to the Corinthians. a.g.e. s. 324-328 ve – alıntı görüşüne karşı da – Arthur Rowe. "Silence and the Christian Women of Corinth: An Examination of 1 Corinthians 14:33b-36". Communio viatorum (Ecumenical Institute of the Comenius Faculty, Prag) 33 (1990) 1-2: 41-84.
12. Daniel C. Arichea. "The Silence of Women in the Church". Bible Translator 46 (1995) 101-112, burada s. 102-104.
13. Kronolojik sırayla 1 Korintliler 14:34-36'da alıntı görüşünün savunucuları olarak – bildiğim kadarıyla – şunlar sayılabilir: Jessie Penn-Lewis. The Magna Charta of Woman. The Overcomer Book Room: Bournemouth (GB), 1919 (bkz. aşağıda 1975 yeniden basımı); Katharine Bushnell. God's Word to Women. Yazarın kendi yayını: Oakland (CA, ABD), t.y. (yak. 1918); a.g.e. 1930, paragraf 189-215; Katharine Bushnell. 101 Questions Answered: A Woman's Catechism - God's Word to Women. Lowes Ltd.: Southport (GB), t.y. (yak. 1930; 72 s.). s. 23-26; John A. Anderson. Women's Warfare and Ministry: What Saith the Scriptures? David Waldie: Stonehaven (GB), 1933. s. 20-26; Katharine Bushnell. Was sagt Gott der Frau. Berlin, 1936. yak. 130 s.; Katharine Bushnell. The Badge of Guilt and Shame. Southport (GB) t.y.; Ernestine von

Trott zu Solz. Die Stellung der Frau nach der Bibel. Landheim Salem e. V.: Asendorf, t.y. 47 s. s. 33-37; J. C. Hurd. The Origin of I Corinthians. Seabury: New York, 1965. s. 186-195; Joyce Harper. Women and the Gospel. C. B. R. F. Occasional Paper 5. Christian Brethren Research Fellowship: Pinner (GB), 1974. s. 14-19+8-9; Jessie Penn-Lewis. The Magna Charta of Woman. Bethany House Publ.: Minneapolis, 1975 (1919 baskısının yeniden basımı). 103 s. 21-34; Walter C. Kaiser, Jr. "Paul, Women, and the Church". Worldwide Challenge 3 (1976) Eylül: 9-12; Neal M. Flanagan, Edwina Hunter Snyder. "Did Paul put down women in 1Cor 14: 34-36?". Biblical Theology Bulletin (New York) 11 (1981) 10-12; David W. Odell-Scott. "Let the Women Speak in Church: An Egalitarian Interpretation of I Cor. 14.33b-36". Biblical Theology Bulletin 13 (1983) 90-93; C. H. Talbert. "Paul's Understanding of the Holy Spirit: The Evidence of 1 Corinthians 12-14". Perspectives in Religious Studies 11 (1984) 95-108, burada s. 105-107; Chris Ukachukwu Manus. "The Subordination of the Women in the Church: 1 Co 14:33b-36 Reconsidered". Revue Africaine de Théologie 8 (1984) 16 (Ekim) 183-195; David W. Odell-Scott. "In Defense of an Egalitarian Interpretation of 1 Cor 14.34-36". Biblical Theology Bulletin 17 (1987) 3: 100-103; Robert W. Allison. "Let Women be Silent in the Churches (1Cor. 14. 33b-36) What Did Paul Really Say, and What Did it Mean". Journal for the Study of the NT 32 (1988) 27-60; Gilbert Bilezikian. Beyond Sex Roles: A Guide for the Study of Female Roles in the Bible. Baker Book House: Grand Rapids (MI), ²1989. s. 144-153; Daniel C. Arichea. "The Silence of Women in the Church". Bible Translator 46 (1995) 101-112; alıntı görüşünü bir olasılık olarak ele alan: Jerome Murphy-O'Connor. "Interpolations in 1 Corinthians". Catholic Biblical Quarterly 48 (1986) 81-94, burada s. 91.

14. Neal M. Flanagan, Edwina Hunter Snyder. "Did Paul put down women in 1Cor 14: 34-36?". a.g.e. s. 10+12.
15. Daniel C. Arichea. "The Silence of Women in the Church". a.g.e. s. 109 ve Chris Ukachukwu Manus. "The Subordination of the Women in the Church: 1 Co 14:33b-36 Reconsidered". a.g.e. s. 189.
16. Robert W. Allison. "Let Women be Silent in the Churches (1Cor. 14. 33b-36)". a.g.e. s. 44-45. Archibald Robertson, Alfred Plummer. A Critical and Exegetical Commentary on the First Epistle of St Paul to the Corinthians. a.g.e. s. 325 ve Daniel C. Arichea. "The Silence of Women in the Church". a.g.e. de metni Yaratılış 3:16 ile ilişkilendirir, ama Pavlus'un Yaratılış 3:16'yı böyle anladığını (ya da yanlış anladığını) varsayarlar.
17. Joyce Harper. Women and the Gospel. C. B. R. F. Occasional Paper 5. Christian Brethren Research Fellowship: Pinner (GB), 1974. s. 14-15; John A. Anderson. Women's Warfare and Ministry: What Saith the Scriptures? David Waldie: Stonehaven (GB), 1933. s. 20-26.
18. Joyce Harper. Women and the Gospel. a.g.e. s. 14 (Talmud'un Megilla kitabından).
19. S. Aalen. "A Rabbinic Formula in I Cor. 14,34". s. 513-525, içinde: F. L. Cross (ed.). Studia Evangelica II. Texte und Untersuchungen zur Geschichte der altchristlichen Literatur 87. Akademie-Verlag: (Doğu) Berlin, 1964.
20. Gilbert Bilezikian. Beyond Sex Roles: A Guide for the Study of Female Roles in the Bible. Baker Book House: Grand Rapids (MI), ²1989. s. 144-153.
21. A.g.e. s. 145.
22. A.g.e.
23. A.g.e. s. 147.
24. A.g.e. s. 149.
25. A.g.e.
26. A.g.e. s. 151.
27. A.g.e. s. 248-249.
28. A.g.e. s. 151-152.
29. A.g.e. s. 248.
30. C. H. Talbert. "Paul's Understanding of the Holy Spirit". a.g.e. s. 105; "Montgomery translation of the New Testament, early in the century" çevirisine ve ayrıca David W. Odell-Scott. "Let the Women Speak in Church". a.g.e. ile Neal M. Flanagan, Edwina Hunter Snyder. "Did Paul put down women in 1Cor 14: 34-36?". a.g.e. çalışmalarına dayanarak.
31. C. H. Talbert. "Paul's Understanding of the Holy Spirit". a.g.e. s. 106.
32. En ayrıntılı olarak Gottfried Fitzer. 'Das Weib schweige in der Gemeinde': Über den unpaulinischen Charakter der mulier-taceat-Verse in 1. Korinther 14. Theologische Existenz Heute 110. C. Kaiser: München, 1963; evanjelik alanda: Gordon D. Fee. The First Epistle to the Corinthians. a.g.e. s. 699-707 (buna karşı D. A. Carson. "'Silent in the Churches': On the Role of Women in 1Corinthians 14:33b-36". s. 140-153, içinde: John Piper, Wayne Grudem (ed.). Recovering Biblical Manhood and Womanhood. Crossway Books: Wheaton (IL), 1991. s. 141-145); diğerleri: Jerome Murphy-O'Connor. "Interpolations in 1 Corinthians". Catholic Biblical Quarterly 48 (1986) 81-94, burada s. 90-92; Elizabeth Schüssler Fiorenza. Zu ihrem Gedächtnis. Chr. Kaiser: München, Grünewald: Mainz, 1988. s. 287-291; G. W. Trompf. "On Attitudes Toward Women in Paul and Paulinist Literature: 1 Corinthians 11: 3-16 and Its Context". The Catholic Biblical Quarterly 42 (1980) 196-215;

Karl Hermann Schelkle. "'Denn wie das Weib aus dem Mann ist, so auch der Mann aus dem Weib' (1Kor 11,12): Zur Gleichberechtigung der Frau im Neuen Testament". Diakonia 15 (1984) 85-90, burada s. 87; Hans Conzelmann. Der erste Brief an die Korinther. Kritisch-exegetischer Kommentar über das Neue Testament 5. [12]1981 (yeni düzenlemenin [2]1981 baskısı). ilgili yerde; (Conzelmann'a karşı çıkanlar: C. K. Barrett. A Commentary on The First Epistle to the Corinthians. A & C Black: London, 1968. s. 333 ve Mary Evans. Women in the Bible. The Paternoster Press: Exeter, 1983. s. 95-96).

33. Batı metninin bütün önemli tanıklarında 1 Korintliler 14:34-35, 1 Korintliler 14:40'tan sonra yer alır; tutucu evanjelik yorumcu Gordon D. Fee'ye göre de (The First Epistle to the Corinthians. a.g.e. s. 699-707) bu ancak bu ayetlerin sonradan eklenmiş olmasıyla açıklanabilir. 34-35. ayetlerin geç ortaya çıkışı için başka metin eleştirisi gerekçelerini son zamanlarda Philip B. Payne sıralıyor: "Fuldensis, Sigla for Variants in Vaticanus, and 1 Cor 14.34-5". New Testament Studies 41 (1995) 240-262; krş. ayrıca bu dergide bundan doğan tartışma, örneğin karşı görüş: Curt Niccum. "The Voice of the Manuscripts on the Silence of Women: The External Evidence for 1Cor 14.34-5". New Testament Studies 43 (1997) 242-255, ayrıca D. W. Bryce. "As in All the Churches of the Saints". Lutheran Theological Journal 31 (1997) 31-39.
34. Gottfried Fitzer. 'Das Weib schweige in der Gemeinde'. a.g.e. s. 6-7; Gordon D. Fee. The First Epistle to the Corinthians. a.g.e. s. 699-701.
35. A.g.e. s. 700.
36. Jerome Murphy-O'Connor. "Interpolations in 1 Corinthians". Catholic Biblical Quarterly 48 (1986) 81-94, burada s. 90-92; benzer biçimde Jerome Murphy-O'Connor. 1 Corinthians. New Testament Message 10. M. Glazier: Wilmington (DE), 1979. s. 133.
37. Örneğin Robert W. Allison böyle düşünür: "Let Women be Silent in the Churches (1Cor. 14. 33b-36): What Did Paul Really Say, and What Did it Mean". Journal for the Study of the NT 32 (1988) 27-60, burada s. 35-39.
38. Fee, G. D., *The First Epistle to the Corinthians*, edd. N. B. Stonehouse - F. F. Bruce - G. D. Fee - J. B. Green, The New International Commentary on the New Testament, William B. Eerdmans Publishing Company, Grand Rapids, MI; Cambridge, U.K. 2014, Revised Edition, 780.
39. Schnabel, E. J., *Der erste Brief des Paulus an die Korinther*, edd. G. Maier - H.-W. Neudorfer - R. Riesner - E. J. Schnabel, Historisch-Theologische Auslegung Neues Testament, SCM R. Brockhaus/Brunnen Verlag, Witten/Gießen 2018, 4. baskı, 842–845.
40. Mantıkta ve tarih biliminde, susmadan çıkarılan bir sonuca argumentum e silentio (Lat.) denir. Bir olgunun ya da olayın gerçek olmadığı, aksi takdirde kesinlikle anılması beklenecek bir bağlamda anılmamasından çıkarılır.